

BESeDA

E L E K T R O N S K A K N J I G A

Josip Vandot

Kekec
nad samotnim
breznom

O M N I B U S

BES^eDA

Josip Vandot

KEKEC NAD SAMOTNIM BREZNOM

Elektronska izdaja v sodelovanju

z založbo Karantanija

To izdajo pripravil

Franko Luin

franko@omnibus.se

ISBN 91-7301-305-6

beseda@omnibus.se

www.omnibus.se/beseda

1

Strmel je Kekec tisti dan in se je čudil. Kar debelo je gledal in ni mogel verjeti. Bilo je pa tudi vse tako čudno in strašno, tako strašno, da Kekec niti vsega ni mogel doumeti. Zato pa je kar stal pred pastirjem Mišnjekom in ga je gledal, samo gledal. Pastir Mišnjek je zrl na Kekca s svojimi drobnimi, zvitimi očmi. Njegova dolga, sključena postava se je sključila še bolj, in krog usten mu je zaigral škodoželen posmeh.

Z roko je pogladil pastir Mišnjek svoje osivele, ščetinaste brke. Dolgo, okovano palico je zasadil v zemljo in se je zarežal še enkrat. Udaril je Kekca po rami, prav pošteno ga je udaril, da se je Kekec stresel in je stopil korak nazaj. — »Pa mi ne verjameš, Kekec? Ha?« je vprašal pastir Mišnjek prav resno. »O, ti si nepridiprav, velik nepridiprav! Zato mi pa nočeš verjeti . . . A rečem ti, Kekec, da se boš še danes praskal za ušesom in boš mislil na pastirja Mišnjeka. Če nisi še nikoli v življenju javkal, boš pa danes. Javkal boš tako, da se ti bodo smeja le vse divje koze in srne in jeleni in lisice, kolikor se jih

klati in šopiri po Mali Pišenci . . . Ali mi verjameš, Kekec? Ha, ali mi verjameš? Še enkrat te vprašam, Kekec! Pa bo prepozno. Kekec — hej, prepozno, če mi nočeš zdaj verovati . . .«

Kekec ga je gledal in je molčal, samo molčal. Toda na posled je stresnil z glavo in je zamahnil z roko. Pa se ni več čudil in tudi strmel ni več. »Stric Mišnjek!« je izpregovoril pogumno. »Ali mislite, da imate našo Tinkaro pred sabo? Hej, hej! Naša Tinkara se prestraši vsake miške, če zvečer zacvili kje tam v kotu . . . A mene ne preplaši miška, mene ne preplaši vsak strah, ki je na sredi votel, na straneh ga pa nič ni. Stric Mišnjek, vi govorite, a vaše besede so kakor tisti strah, ki se ga boji naša Tinkara . . . O, saj vam ne verjamem. Lepo pojdem po tej stezi skozi Malo Pišenco. Pa še na misel mi ne pridejo strahovi, ki ste mi o njih ravnokar pripovedovali. Še koga drugega se nisem ustrašil, pa bi se bal vaših strahov? Stric Mišnjek, hej, stric Mišnjek! Kar po brkih se pogladite, pa pojrite strašit koga drugega! Veste, Kekec ima druge skrbi v glavi in druge muhe, ki so več vredne nego vaši strahovi . . . Stric Mišnjek, kar lepo pasite živino! Jaz pa grem naprej po stezi in bom prepeval vso pot. Pa brez zamere, stric Mišnjek!«

Kekec je zamahnil še enkrat z roko. Zavihtel je svojo dolgo, z ostro konico okovano gorsko palico. Zavriskal je na glas, da je jeknilo stoglasno med divjimi, s snegom

pokritimi skalami, ki so kipele vsepovsod v jasno nebo. Potem pa se je obrnil in je odšel po stezi, ki je držala med gostim rušjem tja dol, kjer je zelenel smrekov gozd. Pot je bila peščena in se je v početku vila tik pod gladkim skalovjem strmega, visoko v nebo kipečega snežnika. Stokrat je stopil Kekec po tisti stezi. Nenadoma pa se je ustavil in se ozrl na pastirja, ki je stal sredi trate tam doli in mu je žugal z roko. Kekec se je zasmejal na ves glas, pa je zavpil: »Stric Mišnjek! Ali slišite? Svojim kravam in teličkom pripovedujte o strahovih! Svoje ovce in bicke plašite z medvedi in škrati, ki domujejo po Mali Pišenci! Pa tudi to jim povejte, da se jih Kekec ni bal, resnično se jih ni bal . . . Hej, stric Mišnjek! Ali slišite?«

Pastir tam doli je zažugal še enkrat z roko. Zakrohotal se je, se obrnil in je izginil kar hipoma v goščavi, in Kekec ga ni videl več . . . »O, glej ga, glej!« je godrnjal Kekec, ko je stopal nalahko po stezi proti smrekovemu gozdu. »Tega Mišnjeka poglej! Pa me je hotel prestrašiti in oplašiti! Sto škratov mi je opisal in naslikal; sto škratov, ki se lové po Mali Pišenci in odrežejo ušesa in nos vsakemu dečku, če ga ujamejo . . . Pa o medvedih mi je pravil, ki se jih najmanj deset skriva tam doli med skalovjem Male Pišence. In o risih in volkodlakih se mi je nekaj lagal ter o divji mački, ki ima dvanajst glav in trideset krvavih šap . . . Verjel bi vam, stric Mišnjek, če bi bil naša Tinkara, a ne Kekec. Pa če bi bilo tudi res, vse-

eno bi šel skozi Malo Pišenco. Ha, namenil sem se enkrat tako in zaradi tega ne odstopim od te steze, resnično ne odstopim! Pa naj strašijo škratje in medvedi in risi in divje mačke! Saj se ne bojim, ne bojim! In čemu bi se bal, hej, čemu?«

In Kekec se zares ni bal. Ker se je bil že odločil za to pot, ni hotel iti po drugi. Že zjutraj doma se je odločil za to pot, ki po njej še ni šel nikoli. Poslali so ga od doma, da gre pogledat visoko tja v gorovje po živini, ki jo pase pastir Mišnjek vse poletje na planinah. In Kekec je šel in je sklenil že tedaj, da se vrne domov skozi Piščenico, kadar še ni nikdar hodil. Pa je našel živino in tudi pastirja Mišnjeka je našel. In bilo je vse zdravo in bilo je vse v redu. Zato pa se je napotil nazaj proti domu. Pastir Mišnjek mu je pričoval strahote o Mali Pišenci, da bi ga odvrnil od te poti. A Kekec je spoznal, da se pastir Mišnjek samo norčuje in ga v svoji norčavosti samo plasi. Zato mu ni verjel, pa je kar stopil na stezo in šel po njej, da vidi tam doli krasoto in strahoto, ki toliko o njej pričovedujejo ljudje v dolini.

»Hej, Mišnjek!« se je posmejal Kekec, ko se je vedno bolj bližal temnemu smrekovemu gozdu. »Pa je res mislil, da sem Tinkara in bom pobegnil kakor zajček, če mu pokažeš pest. O, naj pride mačka s krvavimi šapami; medved naj pride in pridejo naj škratje in risi — ne bojim se jih! Saj nisem storil še nikomur nič žalega. A če

ravno hočejo, no, naj me pa! Saj imam palico; a na koncu palice je železna ost, ki kaj nemilo prasne; mogoče še bolj nemilo prasne kakor pa divja mačka s svojimi tridesetimi šapami . . . Videli bomo, hej, videli . . . »

Kekec se je še enkrat posmejal in je stopil v mračni gozd. Pot je držala naprej in naprej in je bila dobro izhajena. Kekec je spoznal, da je to živinska pot, ki ga povede do velikega studenca, kamor hodi živina, da si pogasi žejo. Krog in krog so mirovale visoke, stoletne smreke. Njihove veje so bile obrasle z dolgimi, sivkastimi lišaji, ki so pokrivali tudi široka, smolnata debla. Gluha tišina se je razprostirala nad gozdom. Slišale so se samo Kekčeve stopinje in ropotanje njegove palice, ki jo je vlekel za sabo.

Sonce je gledalo z visokega neba na ta gozd in ga je razžarjalo s svojimi žgočimi žarki. Prijeten vonj po smoli in smrekovem lubju se je širil naokrog, da se je Kekca polastila vesela razigranost. Pa si ni mogel kaj — kar zavriskal je in je pričel peti radostno pesem. Čvrsto je stopal po gozdu in je pozabil na pastirja Mišnjeka, na medvede in na škrate in volkodlake. Še na misel mu niso prišli več strahovi. O, Kekec je mislil samo na svoje pesmi, ki so mu tako veselo prihajale iz grla in so se razlegale vsepovsod po prostranem zagorskem gozdu.

Dospel je do velikega studenca, ki je izviral izpod ogromne skale tamkaj na prostrani trati, in sedel na ka-

men kraj studenca. Iz nahrbtnika si je vzel prigrizek, ki mu ga je bila dala mati za na pot. Zadovoljno ga je použil in se napisil hladne studenčnice, nato pa je vstal in se napotil naprej. A steza ni bila več tako dobro izhojena; bila je tako ozka, da se je komaj razločevala in je zavila navkreber po strmini. A Kekca to ni vznemirilo niti najmanj. Čvrsto je stopal dalje in se opiral na svojo palico. Hipoma je prenehal gozd in Kekec je zagledal pred sabo nizko rušje, ki se je raztezalo tik do belega skalovja orjaškega snežnika, vzpenjajočega se visoko v soncu. Kekcu so se zasvetile oči, ko je zagledal tisto strmo, snežno goro. »To je Mojstrovka,« je dejal in se je razveselil. »Ravno pod njo sem in zdaj bom kmalu v Mali Pišenci. Še pol urice, samo še pol urice . . .«

Ozka steza je zavila na desno med grbavim rušjem. Od vsepovsod je zadehtelo s prijetnim vonjem; zakaj vse skale, ki so ležale razmetane med nizkim grmovjem, so bile pokrite z rdečim ravšjem. In ravšje je dehtelo in njegov vonj je raznašal vseokrog lahen vetrc, ki je vel sem doli z zmrznjenih snežišč. Sonce se je smejal s čistega, modrega neba in tiha radost se je razprostirala po vsem širnem zagorskem svetu . . . Kekec je prepeval vedno glasnejše in je vriskal, samo vriskal in prepeval. Steza je držala spet navzdol in Kekec je videl pod sabo samo zeleni gozd, ki se je širil daleč daleč v nedoglednost. Od nekod je prihajalo neko čudno, zamolklo šu-

menje in Kekcu se je zdelo, da vrši mogoče tam doli nad gozdom silen veter in pripogiblje težke vrhove orjaških smrek. Toda motil se je. Nenadoma je obstal tam gori na višini in se ozrl podse. Rušje se je bilo razmagnilo in pod Kekcem je zazijal globok prepad. Navpična skala se je dvigala visoko visoko iz prepada in vrhu te skale je stal zdaj Kekec. Videti ni mogel dna prepada; samo razpenjeno vodo je videl, ki je bruhala tam iz srede skale in je padala bobneč in hrumeč v globoki prepad. Od tam pa je drvela srđito po ozki soteski med divjimi skalami, ki so jo ovirale na obeh straneh. A voda se je zajedala v skale in je hrumpela dalje — preko skal, preko proda, preko zelenih tolmunov.

»Hej, hej!« je zavpil Kekec. »To je pa že Mala Pišenca . . . Glej, tam sredi skale izvira in hrumi po soteski. Pa sem prišel tako hitro semkaj? No, kdo bi si bil mislil. — Še dobro uro bom hodil po tej soteski, da pridem v dolino . . . Joj, pa kako lepo je tukaj! In divje je tudi, da bi se skoraj bal, če bi ne bil Kekec. Tinkara bi kar sedla od samega strahu. Oči bi si zakrila, pa bi se potrkljala v prepad kakor frnikula v luknjico. Joj, jojmene — naša Tinkara! Pa zakaj jo je strah? Saj še nikoli ni videla strahu, kakor ga tudi jaz še nisem videl nikoli. Hm, čudno — resnično čudno . . .«

Kekec se je posmejal in je šel mirno nad strašnim prepadom. Steza je krenila onkraj jarka na levo pod visoki-

mi borovci in je držala tik nad sotesko, kjer je bobnel razdivjani gorski potok. Hladno je bilo v tej soteski, zakaj sonce ni moglo sijati semkaj, ker so mu zapirali pot v sotesko visoki grebeni razprtih, skalnih gor. Žive stvari ni srečal Kekec nikjer. Samo enkrat je zagledal plašnega gorskega zajca, ki je drvel preko steze; in samo enkrat je vzplahutal nad njim velik, krasen ruševec in je izginil v visokih vrhovih temnih borovcev. Kekec je žvižgal in je stopal čvrsto naprej in se je čudil, da je pot tako lahka in zložna.

Toda kmalu je bilo konec lahke poti. Onkraj borovega gozda je prišel med gladke skale, ki so se vzpenjale od samega proda pa do nebotične višine na obeh straneh ozke soteske. A Kekec se ni ustrašil. Kar lepo je plezal naprej med skalami in je skakal preko jarkov, ki so rezali na več mestih skalovje. O, Kekec je bil vajen takih potov, pa se še zmenil ni za nevarnosti, ki so prezale nanj vsepovsod po strmih skalah. Kekec se je samo namuznil in nasmejal, ko je zagledal nevarnost pred sabo ali pod sabo. Splazil se je urno preko težavnega mesta, kakor bi trenil — »Hehe!« je dejal tedaj Kekec. »Da me ulovi zdaj škrat, pa me lahko izpremeni v divjo kozo. Nič se ne bojim, pa če me tudi začara v divjo kozo. Saj znam plezati — bolj znam plezati kot ravnka Keza. A Keza je bila koza, da je ni enake med vsemi Prisankovi-

mi divjimi kozami, ki sem jih bil pasel in sem jih tako pošteno prekanil . . .«

Kekec se je hotel še nekaj hvalisati. A tedaj je nenadoma začul nad sabo hripav glas, ki se je razlegnil neprijetno po ozki soteski. Kekec se je začudil in se je ozrl okrog sebe. A nikjer ni videl žive stvari. Tisti hripavi glas je zavreščal še enkrat, še dvakrat, še trikrat. Tedaj pa je Kekec pogledal v višavo in nekaj mrzlega ga je streslo po vsem životu. Nad sabo je zagledal veliko, črno ptico, ki je krožila nad sotesko in se je spuščala navzdol in je pri vsakem krogu presunljivo kriknila.

»Ovbe!« je izpregovoril Kekec, ko je zagledal tisto veliko, črno ptico. »To je orel in kroži ravno nad mano. Kremplje ima hujše nego mačka, ki mi je o njej pravil pred dobro uro sam pastir Mišnjek. In kljun ima — ovbe, strašen kljun ima . . . Zagledal me je, pa me nemara pogradi . . . Kaj ni to eden izmed strahov, ki mi je o njih pravil pastir Mišnjek? Ovbe, resnično . . . Pa kako bi napravil, da bi zbežal orlu? Kako bi napravil?«

Kekec je obsedel na skali. Stisnil se je v dve gubi, pa je gledal orla, ki se je spuščal vedno niže. Že je slišal šumjenje širokih kril in že je mislil, da šine zdaj pa zdaj orel bliskoma do njega in ga pogradi z ostrimi kremplji. A Kekec se je tedaj kar zasmehjal. Naglo se je ozrl krog sebe in je skočil preko skale in se potuhnil. Sedel je v ozkem zlebu in je držal okovano palico v rokah. Kakor mačka

je gledal orla, ki je bil že nizko, zelo nizko in je plahutal z ogromnimi perutnicami. Kekec pa je stiskal ustna in roka, ki je držala palico, se mu je tresla komaj vidno . . . Kar nenadoma je šinil orel do skale in je zavreščal, da se je Kekec kar stresel. Prhutajoč je obstal nad Kekcem in je poizkušal, kako bi ga najlaže pograbil.

»Ha, kaj si prišel, razbojnik?« je zasopel Kekec in je nameril palico naravnost v orla. »He, rad bi pojedel Kekca za večerjo — o, seveda, seveda . . . Če bi bil Kekec bicek — seveda . . . Čakaj, zagodem ti tako, da se boš spominjal Kekca, dokler boš živ . . . Čakaj, ti nemarnež! O, le počakaj, ti hudobec krivokljuni! . . .«

Orel je plahutal, da se je delal veter okrog njega. A ni mogel naravnost do dečka, ki je sedel med dvema skalama in se mu je zaradi tega smejal in režal naravnost v obraz. A Kekec je že iztegnil roko in je dregnil orla z okovano in ostro palico v trdo perut. Orel je strahovito zavreščal in je hotel s kljunom zgrabiti palico, a Kekec jo je potegnil naglo nazaj. In še preden je orel dvakrat trenil s perutmi, ga je zadela ostra palica drugič. Zadela ga je v prsi, da se je perje kar usulo na skalovje. Orel je kriknil od bolečine in je zaprhutal v stran. Trikrat je vzfrfotal tam, potem pa se je naglo dvignil in je plaval više, vedno više v jasno nebo.

Kekec se je splazil izza skal. Gledal je za bežečim orlom in se smejal, da se je kar tolkel po kolenih. »Ha,

ali sem te?« je vpil za orlom. »O, zmikastil sem te, kakor te še ni nihče! Bolelo te bo najmanj osem dni in boš vreščal, da bodo divje koze kar skakale po skalovju. Pa se boš spominjal na Kekca in boš vedel, kdaj si ga napadel kot razbojnik . . . Hehe, mislil si, da se bom potuhnil od samega strahu kot miška. Da boš samo piknil in odpril kljun, pa me požreš za večerjo. Zmotil si se, orliček, poštено si se zmotil . . . Kekec je mikastil že koga drugega, pa bi se ne upal tebe zmikastiti? Hej, orliček! Zapomnil si boš Kekca in se mu boš umaknil za devete gore . . . Glejte, glejte! Pa še lepa peresa mi je pustil tu za spomin. Kar najlepše pero pobrem in si ga zataknem za klobuk. Petelinje pero pa vržem v stran. Čemu mi bo petelinje pero? Vsak paglavec na vasi ga že nosi. A orlovo pero — hm, kdo ga zmore, kdo? Samo Kekec ga zmore, ki je pošteno premikastil orla in ga je dvakrat prav nemilo dregnil. Pa se usaja zdaj orel, strašno se usaja, da uboge divje koze niti spati ne bodo mogle osem dni. Hej, hej!«

In Kekec se je smejal in je pobral veliko pero in si ga je zataknil za klobuček. Petelinje pero pa je vrgel na tla. Zavriskal je na ves glas in se je pričel plaziti naprej med gladkimi skalami. Še vedno se je muzal in se je spominjal, kako lahko in lepo je premagal divjega orla. Zato pa je bil ves vesel in še na misel mu ni prišla trudapolna pot, ki ga je vodila nad globokim prepadom preko glad-

kih, visokih pečin. Pa še sam ni vedel, koliko časa se že plazi po tej gorski divjini. A kar hipoma je obtičal v strmem jarku in ni mogel naprej. Nad jarkom se je dvigala strma, navpična stena, ki preko nje ne bi mogla splezati niti divja koza.

Kekec se je popraskal za desnim ušesom in je zago-drnjal:

»Hm — hm . . . Kaj bo pa zdaj? I, no — kaj bi se kremžil? Kar po jarku pojdem navzgor. Našla se bo že nekje steza, ki me povede dalje . . .«

Kekec se je res splazil po jarku, ki je bil poln ogromnih kamnov in ki je po njem curljala drobna vodica. Pol ure se je plazil navzgor in ves spehan je obstal tam gori ob robu. Na levo se je širilo zeleno goličevje, le redko poraslo s travo; a nad goličevjem se je dvigal bukov gozd in se je svetil v rumenih sončnih žarkih. Kekec se je razveselil, ko je zagledal pred sabo varno pot in je vedel, da je konec napornega plezanja. Kar stekel je preko goličevja in se ustavil šele kraj studenca, ki je izviral izpod skalice onkraj goličevja. Napil se je bistre vode in je krenil preko strmega roba dalje. Dospel je zopet do razri-tega jarka, ki je segal globoko doli do belega proda, po katerem je brzel in šumel divji gorski potok. Razločno je videl Kekec modro vodo in tudi šumenje vode je slišal. Zagledal je strme pečine, ki so se dvigale divje na nasprotni strani — skala na skali, prepad nad prepadom.

Sredi skalovja je zagledal zeleno planotico, kraj planotice pa je videl nekaj črnega, ki je bilo podobno koči, naslonjeni tik ob belo skalo. Kekec se je začudil in je gledal na tisto planotico. Zmigaval je z glavo in je ugibal in ugibal. A ker ni mogel uganiti ničesar pametnega, se je napotil naprej. Vedno bolj se je bližal zelenim bukvam.

Tedaj pa je obstal kakor prikovan. Hipoma se mu je zazdelo, da so se oglasili od nekod obupno ječanje in tihi klici na pomoč. Kekec je poslušal in se je oziral na vse strani — a videl ni ničesar. — »Kaj, če gode tu nekje tista mačka, ki ima trideset krvavih šap?« je spreletelo Kekca. »Mogoče se pa pastir Mišnjek vendarle ni lagal . . . Hej, kako bi jaz pogledal, če me res sreča tista mačka?« — A Kekca ni bilo strah in tudi preplašil se ni. Mirno je šel naprej do široke bukve, ki je stala samotna na goličavi. Tedaj pa se je naglo ustavil in zavpil polglasno: »Hej, kaj pa je to? Kaj pa je to?«

Zagledal je tam ob bukvi majhnega možička, ki je bil komaj za poldrugo glavo večji nego Kekec. Trdo je bil možiček privezan ob bukev, da se ni mogel niti ganiti. Milo je ječal in stokal, a bradata glava mu je bila sklonjena na prsi. Kekec ga je gledal in gledal ves osupel. Nazadnje pa je le stopil bliže in je vprašal: »Kaj se vam je zgodilo? Zakaj ste privezani tako neusmiljeno ob drevo?«

Možiček je naglo dvignil glavo in je pogledal dečka. Radost se mu je zasmejala v očeh in trikrat je pokimal v svojem veselju z glavo. »Oj, pobič, pobič!« je odgovoril s tihim glasom. »Sam bog te je privedel semkaj . . . Muke trpim, strašne muke. Že celo uro sem privezan k temu drevesu. Umrl bi bil že skoraj od samega strahu in trpljenja . . . Oj, pobič, pobič! Samo da si prišel! Pa me rešiš, pobič, strašnega trpljenja me rešiš . . . «

Možičkov glas je bil tako žalosten in obupan, da se je Kekcu kar srce stisnilo. In Kekec se ni pomisljal — samo z rokami je zamahnil in je segel v žep. Izvlekel je iz njega rdeč in nabrušen pipec. Stopil je tik do stokajočega možička; z roko je okrenil in pritisnil pipec k vrvi. In kakor bi trenil, je popustila vrv, in Kekec jo je odvil naglo, bliskoma. Možiček je odskočil od bukve in se je trikrat pretegnil. Trikrat je poskočil in se je zasmejal na glas. »Oj, hoj!« je rekel v svojem veselju. »Pa sem rešen, resnično rešen. In smrt se je obrisala pod nosom, hehe, in je ušla, ušla . . . «

Kekec je gledal možička in se je veselil z njim. Možiček pa ga je potrepljal po rami in mu dejal: »Ti si me rešil, ti, pobič! Oj, kako ti bom hvaležen vse življenje, da si me rešil iz strašnih krempljev smrti! Že me je držala smrt za vrat, pa si jo zapodil ti, pobič! Kako ti bom hvaležen, oj, kako! Pa kdo si ti, pobič? Daj, povej, da se ti morem zahvaliti . . . «

»Bežite, bežite, stric!« je odgovarjal Kekec. »Saj ni vredno, zares ni vredno . . . Kekec sem, ki se vračam z goré proti domu. Ni mi treba zahvale. Saj nisem storil prav nič posebnega. Tako vrv prereže vsak otrok, pa bi je jaz ne?«

»Veliko dobro si mi izkazal, Kekec,« je nadaljeval možiček in je kar stiskal dečka z rokami. »O, ti ne veš, kaj si mi storil ravno zdaj, o, ti ne veš. Pa boš zvedel danes ali jutri . . . Samo to ti rečem, Kekec, da nikar ne hodi preko goličave, ako ti je življenje ljubo! Idi potuhnjeno skozi gozd visoko tam gori. Zakaj tu ob goličavi preži Bedanec, pa te pograbi in te zadavi. Tudi mene je pograbil — sam si videl, da me je že držala smrt za vrat . . . Zato pa se potuhni, Kekec, in pojdi varno skozi goščavo! Bojim se Bedanca — gorje ti, Kekec, če te zaloti zdaj, ko si rešil mene! Zato pa beži, Kekec, urno beži in se potuhni! Glej, jaz že bežim, bežim, ker me je strah Bedanca . . . Zbogom, Kekec! Vidiva se že še kdaj . . . Beži, Kekec!«

Možiček se je strkljal naglo po strmini navzdol in je izginil hipoma tam doli v jarku in Kekec ga ni videl več. Čudno se mu je zdelo vse to, kakor da bi bil samo sanjal. Stal je še vedno kraj bukve in je gledal v globočino, kamor je bil izginil možiček. — »Kdo je pač ta možiček?« je ugibal sam pri sebi. »Bedanec ga je pograbil in ga je privezal k drevesu. Pa beži zdaj, beži, kot bi mu bil med-

ved za petami . . . Pred Bedancem me je svaril, ker je strašen in hudoben. O, vem, vem — saj še na vasi pričovedujejo o Bedančevi strahoti in grozoti . . . Pa kaj, če bi res napravil tako, kot mi je rekел možiček? Ne bi bilo dobro, če bi me zdaj Bedanec zasačil. Zdaj, ko sem rešil možička iz njegovih vezi . . . Hej, čudno bi se pogledala, čudno . . . «

Kekec je stresnil z glavo in se je polglasno posmejal. Nato pa se je okrenil in stekel v gozd. Pod širokimi bukvami se je plazil navkreber in je premišljeval o Bedancu in možičku. »Hej, to bo gledal Bedanec, ko stopi k bukvi in ne najde tam možička!« je mrmral Kekec, ko je sopel navzgor. »Robantil bo, da bo strah. Pa še na misel mu ne pride, da je imel pri tem Kekec svoje prste vmes . . . O, da bi vedel! Kar zmlel bi me v prah, ker je Bedanec resnično strašen in močan. Pa mu je Kekec le zaigral kot še noben človek na svetu . . . Pa me ne ujame, če me lovi tudi sto let. Kar potuhnill se bom in se bom skril kakor miška pred muciko naše Tinkare. Ujemi miško, mucika! Bedanec, ti pa ujemi mene, ako moreš, hehe, ako moreš!«

Kekcu se je zazdelo, da je prišel že zadosti visoko. Zato pa se je obrnil na desno in je hitel skozi gozd, da bi prišel čimprej domov. Bukve so postajale vedno redkejše; pričenjalo se je nizko grmičevje in tu pa tam se je že raztezala širna trata, na gosto posejana z rdečimi, debe-

limi močnicami. Kekec je gledal globoko pod sabo zeleno dolinico, a sredi dolinice rodno vas, ki se je vsa kopala v rumenih sončnih žarkih. Zlat petelin se je svetil na rjavem zvoniku vaške cerkve, ki je stala tam sredi zagorske vasi. Kekec bi bil skoraj zavriskal, ko je zagledal vas. Toda še o pravem času se je domislil Bedanca in se je zaradi tega kar potuhnili. Stekel je preko trate in se je ustavil tam na višini, ker ni mogel naprej. Pod njim je štrlelo navpično skalovje, dvajsetkrat tako visoko kot je bil Kekec. Kekec se je ozrl tja dol in je zagledal tam obširno kočo kraj zelenih smrek. Dim se je dvigal nad kočo; a kraj koče je spal v senci velik človek in se ni ganil. Kekec je gledal in gledal. Legel je na trebuhi in je strmel dol na spečega človeka. Kar nenačoma se je pa stresel in je spoznal moža, ki spi tam doli.

»To je Bedanec — resnično, to je Bedanec,« je dejal v prvem strahu. »Spi, spi . . . Pa če se prebudi in me zaleda, me pograbi za vrat in me priveže k drevesu kot tistega možička . . . Seveda, prej me mora uloviti. A mene ni tako lahko uloviti, ker imam srnjakove noge. Lahko bi mu še eno zaigral, da bi še bolj razsajal, kot bo razsajal, ker sem rešil tistega možička . . . Kaj, ko bi vendarle poizkusil, da bi bil mož kar zelen od jezice? Zaslužil je to, ker je tako hudo privezel možička k drevescu in ga je do smrti prestrašil . . . Kaj, ko bi poizkusil?«

Kekec se vkljub nevarnosti ni mogel otresti svoje prirojene norčavosti. Kar prsti so ga zasrbeli in prej ni miroval, dokler ni pobral s tal dveh borovih češarkov, ki sta ležala tam na trati. Previdno se je splazil nazaj vrh višine in je pokukal dol na spečega moža. Pomeril je z roko in je vrgel češarek v globočino. Češarek je priletel dedcu na nogo. Dedec se je zganil, a vendar je spal kar naprej.

»Hihi,« se je posmejal Kekec in je zagnal drugi češarek. A zdaj je merit bolje — in češarek je priletel dedcu naravnost na nos; na vso moč je priletel, da je dedec skočil na noge. Prijel se je za nos in je zavpil na ves glas. Gledal je krog sebe, da bi videl, kdo mu nagaja. A ko je zapazil češarek na tleh, je zažugal z dolgo roko tja v smreke. »Prebite veverice!« je zarohnel, da ga je Kekec prav dobro slišal. »Pokažem vam, še danes vam pokažem! Pa se norčujejo nepridipravke iz mene — iz Bedanca se norčujejo! O, še danes vas polovim in podavim . . . O, le čakajte, nepridipravke, samo še malo počakajte, hudobnice neumne in košate! Pokažem vam, da vam bo še presedalo, hoho, presedalo . . . Prebita reč — hudobna in prevzetna . . . «

Dedec je še godrnjal in si je tiščal nos s pestjo. Potem pa se je okrenil in je odšel s trate tja v gozd. Kekca niti videl ni, Kekca, ki je ležal tam na višini in si je zatiskal usta, da ne bi prasnil v glasen smeh. Toda ko je izginil

dedec tam v goščavi, je vstal in se zasmejal. »Hoj, hoj!« je dejal Kekec in se udaril trikrat po kolenih. »Dobro ga je ošnil češarek po nosu, da je kar poskočil, kakor da bi ga bil pičil modras. No, to bo godrnjanja danes in rohnenja tu gori! Sirote boste zdaj, ve veverice! Pa tudi Kekec bo siromak, če ga ulovi Bedanec . . . Šel je zdaj Bedanec na goličavo in zarjove, ker mu je izginil možiček . . . Beži, beži, Kekec, če ti je življenje ljubo! Beži in ne onegavi se!«

In Kekec je poslušal samega sebe. Stekel je preko trate in se zaprašil v goščavo. Tam doli je našel stezo, ki je držala v dolino. Tekel je vso pot in se ustavil šele v dolini. Od tam pa se je ozrl nazaj na visoko goro. Tlesknil je z roko in se je zasmejal.

2

Mala Tinka se je bila stisnila v kot kraj peči. Z rokami je zakrivala obrazek in vse telesce se ji je treslo zaradi krčevitega ihtenja. Zaman ji je govorila mati vsakokrat, ko je prišla iz kuhinje v izbo: »Ne jokaj se, Tinčica, le nikar se ne jokaj! Saj ne bo nič hudega, Tinčica!« — A Tinka ji ni odgovorila; Tinka je samo ihtela. Tudi Jerica je ni mogla potolažiti, pa naj je še tako lepo govorila. Tinka je samo stresala z glavico, ni verjela ničesar in je ihtela, samo ihtela. Le tu pa tam se je ozrla s solznimi očmi na pleten pehar, kjer je ležala med krpmi mucika, o, njena bela mucika, ki je imela zavezani krog vrata rdeč trakec. Bolna je bila mucika, joj, tako bolna, da bo nemara še celo umrla, oh, umrla! In Tinka jo bo morala zagrebsti v črno zemljo, kakor je bil zagrebel lani Kekec rajno Kezo. Pa je ne bo videla nikoli več — o, svoje mucike ne vidi nikoli več. — Ovbe, da se je moralo dogoditi to, da je morala zboleti bela mucika, ki je vse dni tako lepo mijavkala — ovbe!

Tinka se je sklonila nad pleteni pehar. Mucika se je stiskala tam v tople krpe; stisnjena je ležala tam, da se ji glave niti videlo ni, in se je tresla, samo tresla. Hudo je

bilo mali Tinki, da ji je drobno srčece kar trepetalo. Gladila je muciko po nasršeni, beli dlačici in ji je venomer govorila: »Saj ne boš umrčkala — o, mucika, saj ne boš umrčkala . . . Kar lepo dvigni glavico in zamijavkaj in mi reci, da ne boš umrčkala! Ali slišiš, mucika? Daj, zamijavkaj, samo malo zamijavkaj! Mucika, mucika!«

A mucika ni slišala obupane Tinke. Niti glavice ni dvignila in se je tresla, tako čudno tresla. Tinka je zaihtela še huje in se je zopet stisnila v kot. O, zdaj je bila popolnoma prepričana, da ji mucika umre, še pred nočjo umre. A kaj bo Tinka počela brez mucike, kaj bo počela brez njenega mijavkanja, ki ga je Tinka rajši poslušala nego ubrano kosovo petje?

V izbo je stopil Kekec, ves vesel in razigrane volje. Zagledal je jokajočo sestrico in se je začudil. »Pa kaj se zopet dereš, Tinkara?« je izpregovoril. »Ali hočeš, da grem po zmaja, ki ti takoj požre ves jok in vse solze? Ali hočeš, Tinkara?«

Tinka je stresnila z glavo in je zaihtela še huje, ko je zagledala Kekca. »O, moja mucika!« je zaihtela. Pokazala je z roko na pehar in je zopet zakrila obrazek. — »Hm,« je dejal Kekec in je pogledal v pehar. Potipal je bolno mačko in jo je dvignil na pol. A mačka niti glave ni dvignila, ampak se je samo dvakrat stresla. Kekec si jo je ogledal od vseh strani, pa je zmajal z glavo. — »Hm,« je rekel še enkrat; potem pa je nadaljeval: »Ne kremži

se, Tinkara! Mucika ti pogine zdaj pa zdaj . . . Pogine ti, kakor je meni puginila lani Keza za Gmajnico. Pa se nisem prav nič kremžil: vedel sem, da mi vse skupaj prav nič ne pomaga. Keza je pač puginila, ker je prišel njen čas. In kaj sem hotel? I, zagrebel sem jo, in ravnka Keza je mrtva in nihče več je ne prebudi od smrti . . . Tiho, tiho, Tinkara! Izmislil si bom lepo pesem o muciki. Pa bova prepevala tisto pesem na njenem grobu, in muciki bo dobro v grobu. Tiho bo predla in mijavkala: mijav — mijav — prav je tako, Tinka, prav!«

Tinka je prenehala jokati. Neverjetno je pogledala bratca in je zmajala z glavo. »Pa če je res, Kekec? O, ti se mi vedno lažeš in me imaš za norca. Kako bo mijavkala v grobu, ko bo pa mrtva? Ha, Kekec?«

»Seveda bo mijavkala in predla v grobu,« je odvrnil Kekec prav resno. »Lepo pesem bo slišala, pa se bo kar prebudila od smrti. Veš, Tinkara, lepa pesem prebudi vse na svetu. Pa bi mucike ne prebudila? Ravno tvoje mucike, ki je znala tako lepo mijavkati? O, Tinkara! Kolikokrat sem že stal na grobu ravnke Keze! Zapel sem lepo pesem in ko sem prenehal, sem slišal prav dobro iz groba Kezin glas. In Keza je meketala v grobu, tako lepo je meketala kot vselej za Gmajnico: mekeké — kekemekeké . . . Pa sem vedel, da me sliši Keza tudi v grobu; ker me ima rada, tako neznansko rada. — Zato pa se potolaži, Tinkara, in nikar se ne cmeri, ker ti ne pomaga prav

nič. Saj boš slišala muciko iz groba, in mrtva mucika ti bo klicala: mijav — mijav, Tinka! Lepo je v grobu, lepo in prav!«

Tinka je poslušala vsa zavzeta svojega bratca in si je pričela brisati solze z lica. Kekec se je muzal zadovoljno, ko je videl, da je potolažil sestrico. In resnično — Tinka se ni več drla in je le po malem še globoko vzdihnila, vzdihnila iz polnega srca. Kekec pa je še enkrat pogledal mačko. Mačka se je bila zleknila in je bila mirna in se ni več tresla. Tedaj je vedel Kekec, da je uboga mucika mrtva in da ne bo mijavkala nikoli več. Obrnil se je k sestrici, pa ji je dejal: »Glej, Tinkara! Mucika je ravnokar zaprla oči in te ne pogleda več . . . Zagrebla jo bova tam na vrtu, še danes jo bova zagrebla. Pa ne bodi žalostna, Tinkara! Nič ne bodi žalostna . . . «

Niti zaječala ni Tinka, ko je zagledala mrtvo muciko. Roko si je pritisnila na čelo in je gledala na živalco, ki se je bila ravnokar poslovila z življenjem. Uprla je v Kekca svoje žalostne oči in je dejala: »Da, pognila je sirotica . . . Oj, Kekec! Prisanek mi je podaril to muciko. Ali se še spominjaš, Kekec? Rad je imel Prisanek muciko, kot sem jo imela jaz rada . . . Kekec, ali pojdeš v gore povedat stricu Prisanku, da ni več bele mucike? Oj, jokal bo stric Prisanek, ko mu poveš, da mucike ni več. Pa ti ga potolažiš, ti Kekec . . . Saj pojdeš k stricu Prisanku? Ali ni res, da pojdeš k stricu Prisanku?«

»Pojdem, pojdem,« je odgovoril Kekec. »Vse mu povem, vse o sirotni muciki . . . Pa tudi o lepem grobu mu povem, kjer bo počivala tvoja bela mucika. Pa pride stric Prisanek k nam in ti prinese nemara drugo muciko, da ne boš več jokala, prav nič jokala, Tinkara! O, že jutri zjutraj se napotim k stricu Prisanku. In potem bo vse dobro, vse . . . Le meni verjemi, Tinkara!«

»No, le, Kekec!« je rekla Tinka in se je naslonila nad pehar, kjer je ležala mrtva mucika. Kekec pa je odšel v kuhinjo k materi, ki je kuhala večerjo. Sedel je na klop nedaleč od ognjišča. Roke je prekrižal na kolenih in je izpregovoril malomarno: »Oj, mati! Bil sem v gorah in sem videl našo živino. Pa tudi pastirja Mišnjeka sem videl. Vsi so zdravi in se počutijo dobro . . . A to vam rečem, mati, da je pastir Mišnjek velik nepridiprav. Sto strahov mi je naslikal, sto divjih strahov, ki se potepajo po Mali Pišenci. A rečem vam, mati, da nisem videl niti enega straha. Samo divji orel me je napadel in me je hotel pojesti za večerjo. Pa sem ga pošteno dvakrat dregnil, da je kar oči obrnil, pa je zbežal in mi je pustil za spomin najlepše pero. Tu za klobukom imam pripeto pero. Le poglejte ga, mati! Orel mi ga je dal za spomin, sam orel tam v Mali Pišenci . . . Pa veste, mati, koga sem še videl tam gori nad skalovjem? Samega Bedanca sem videl, mati! Dva češarka sem vrgel nanj, da se je dedec kar praskal in si je skoraj nos izpulil, ker ga je pre-

cej bolelo. To vam povem, da se boste tudi vi smejali, kakor sem se jaz tam gori na višavah. Bedancu sem se smejal in njegovemu rdečemu nosu. Hej, hej!«

Kekec se je smejal na ves glas, pa je pripovedoval o svojih doživljajih v Mali Pišenci. A mati se ni smejala, ampak je sklepala v skrbeh roke. Ko je Kekec umolknil, se je prijela za glavo, pa je rekla: »Nepridiprav si, Kekec, velik nepridiprav! Povsod moraš iztakniti nekaj posebnega. Kar ti ni zadosti, da si moral Prisanku pasti divje koze in te je pograbila Pehta? Ha, Kekec? Ali ti ni zadosti? — Glej ga, glej! Zdaj si pa moral zopet nagajati Bedancu in ga razdražiti . . . O, Kekec! Ti ne poznaš Bedanca. Stokrat je hujši nego Prisanek ali Pehta. Pridrvi, pridrvi k nam in te pogradi za vrat, in potem ti bo gorje, Kekec! Pa da si nam mogel napraviti kaj takega!«

Kekec je povesil za trenutek glavo. »Oj, mati!« je rekel potem. »Kaj sem hotel, ko sem videl ubogega možička privezanega k drevesu? Smilil se mi je, tako zelo smilil . . . Samo pipec sem vzel, pa sem prerezal vrv. Drugega nisem mogel, mati, resnično nisem mogel. . . . Pa sem bil jezen na Bedanca in zato sem mu vrgel češarek na debeli nos, samo zato!«

A mati je vzdihovala, ker ji je bilo jasno, da pride nesreča, velika nesreča. Že dosti je bila slišala o Bedancu in njegovi strahoti in grozoti. Zato pa je vedela, da preti Kekcu poguba in žalost, velika žalost. — »O, Kekec, ne-

srečni Kekec!« je vzdihovala in je bila vsa v skrbeh. »Da ne moreš nikoli pustiti svojih norčavih muh pri miru! Pa nam delaš skrbi, same skrbi . . . Ali misliš, da Bedanec ne ve, kdo je rešil možička? Ali misliš, da ne ve, da si mu ravno ti vrgel češarek na nos? O, Bedanec pozna vsako sled. Samo po sledi pride še nocoj in te pograbi in te nemara še celo zadavi . . . Kekec, Kekec! Samo skrbi in bridke žalosti nam delaš že nekaj let. Da moreš biti tako norčav in brez pameti . . .«

Kekec je molčal in je mislil sam pri sebi. Mater je poslušal in je rekел, ko je mati utihnila: »Ali mislite, mati, da me Bedanec pograbi? Saj me ne bo, ne bo . . . O, dobro se znam skriti, da me ne najde nihče in tudi Bedanec ne. Le meni verjemite, mati! Rekli ste mi ravnokar, da pride Bedanec po mojih sledovih in me pograbi. A veste, mati, da grem zdaj iz hiše in zmedem sledove in stopinje, da jih ne najde in ne spozna nihče, niti Kekec ne . . . Prav nič se ne bojte, mati! Saj se tudi jaz ne bojim ničesar, še najmanj pa Bedanca. Če hočete, pa grem in mu vržem še drugi češarek na nos, da bo še bolj pihal in robantil, kakor zdaj piha in razgraja tam v Mali Pišenici. Ali hočete, mati? Ha, ali hočete?«

Kekec se je udaril po kolenih in se je zasmejal. Zdrvel je iz kuhinje in je stekel po poti iz vasi. Kraj širokega pašnika pa se je ustavil, ozrl se je visoko gor na belo skalovje in je zažugal s pestjo. »Nemara gledaš dol na vas,

Bedanec?« je zagodrnjal. »Pa se veseliš, da še nocoj pogradiš Kekca . . . Hehe, če se ti le pustim, če se ti le pustim . . . Zmedel bom zdaj vse sledove, od pašnika naprej jih bom zmedel. Pa ti ne boš vedel potem, kdo ti je zaigral v gorah tako pošteno. Ne boš vedel, da je bil Kekec, o, ne boš vedel! In togotil se boš še huje, da boš kar skakal in boš klatil siromašne veverice s smrek . . . Hehe, Bedanec! Ti še ne poznaš Kekca, prav nič ga ne poznaš.«

In Kekec se je obrnil nazaj proti vasi. Hodil je po poti sem in tja, tja in sem, da je popolnoma zmešal sledove. Pred hišo pa je zavpil materi, ki je gledala skozi okno: »O, mati! Vse sledove sem zmešal. Težko jih bo razbral Bedanec. No, če jih pa razbere, pa vendar ne zve, da sem ga ravno jaz nasukal v gorah. Glejte, mati, skozi vso vas pojdem in v vsako hišo pojdem, da bo moja sled vodila v vsako hišo. Pa naj me išče Bedanec v vsaki hiši! Nikjer me ne najde, ker nocoj bom spal pri sosedu na skedenju . . . Tako bom prekanil Bedanca, mati, ravno tako. Zato pa bodite brez vseh skrbi, mati!«

Kekec je zdirjal naprej v vas. In v vsako hišo je stopil in v vsaki hiši je voščil: »Dober dan bog vam daj!« — Prst je položil na usta in je zbežal naprej. In tako je prehodil vso vas. Proti večeru pa se je priplazil domov. Skozi vrt je šel; med najvišjo travo je šel, da bi nihče ne zvedel, kako da je prišel iz vasi. — »Ne bo me zasledil Be-

danec,« je rekel materi, ki je sedela vsa žalostna v kuhi-nji. »Nasukal sem Prisanka; tudi Pehto sem pošteno na-sukal. A najhuje sem nasukal danes Bedanca. Hoj, to bo rogovilil nocoj po vasi in me bo iskal! Pa me ne najde, nikjer me ne najde . . .«

Kekec si je mel v svojem veselju roke in je žvižgal, žvižgal. Stopil je v izbo k Tinki, ki je sedela nepremično kraj mrtve mucike. Oči je imela Tinka vse objokane in se niti ozrla ni po bratcu. Kekec je zmajal z rameni, pa je odšel v sosedno sobico. Vrnil se je s citrami in je sedel za mizo. Zavrisnil je lepo pesem, ki pa je bila žalostna, tako žalostna, da je pričela mala Tinka zdihovati. Ko je Kekec nehal svirati, je rekel kar naravnost: »Hoj, Tinkara! Zdaj poneseva muciko na vrt in jo tam zagrebeva. Kmalu se bo stemnilo in potem ne bo nič več časa. Kar dajva, Tin-kara, da bo prej konec stokanju in jadikovanju.«

Tinka je zajokala še enkrat. A Kekec je kar pokril pehar, da sestrica ni več videla mucike. Z desnico je prijel Kekec pehar, z levico pa citre. In napotila sta se s Tinko na vrt, kjer je izkopal pod široko češnjo grob. Spustila je Tinka pehar v jamo in je vrgla nanj šop svežih rož. Kekec pa je urno zasul grob in je položil citre na kolena. Zabrenkal je in zapel žalostno pesem. Tinka ga je gleda-la in poslušala. Sonce se je nagnilo k belim goram. Nje-govi zadnji žarki so se iskrili nad vrtom in nad drevjem in nad svežim grobom, kjer je počivala lepa, bela Tinki-

na mucika, ki je znala tako lepo mijavkati. In tudi na Tinkin rdeči obrazek je gledalo sonce; a v njene oči ni moglo gledati. Saj so bile Tinkine oči polne solz, in tja niso mogli sončni žarki; tja so mogle samo grenke solze, ki so se kradle iz Tinkinega žalostnega srčeca . . .

Tisti večer se je splazil Kekec na sosedov skedenj. Tam se je zaril v seno in je hotel spati tam, ker je dobro vedel, da pride nocoj Bedanec v vas in poišče tistega nepridiprava, ki mu je zaigral danes tam v gorah tako pošteno. Zato pa se je Kekec kar potuhnil v seno in je bil prepričan, da ga Bedanec nikoli ne najde. Naskrivaj je strgal korenček; muzal se je in se posmehoval. A vendor mu je ležalo na srcu nekaj neprijetnega in ga je zbadalo venomer. In zaradi tega se je skoraj bal — bal se je Bedanca in njegovih strašnih, okrutnih rok. »Kaj, če me pa vendorle pogradi?« je premišljal sam pri sebi. »Hudo mi bo in grozno . . . A kaj se bojim? Saj me ne najde — nikoli me ne najde, ker sem mu tako lepo zmedel sledove. Pa naj me išče, o, le naj me išče!«

In Kekec si je drgnil roke. Klobuk si je poveznil preko glave in je zaprl oči, da bi zaspal. Zamislil si je očeta, ki je bil odšel danes v jutru preko gorá na Koroško na semenj. In skoraj žal je bilo Kekcu, da ni očeta doma, ki bi ga lahko branil. Toda česar ni, ni — in kaj bi se še dalje vznemirjal! — In Kekec je stiskal oči, da bi čimprej prišel k njemu zaspanec. Slišal je razločno Volka, ki je lajal

tam na domačem dvorišču; skozi ozko lino je videl tri svetle zvezde, ki so svetile v jasno noč. Vse je spalo po zagorski vasi. Zato pa tudi Kekec ni mogel več bedeti. Kar na težko je zamižal in je zaspal . . .

Kekec se je nenadoma prebudil. Dregnil je klobuček z obraza in se je skobacal iz sena. Ozrl se je skozi lino, pa je videl, da se je začelo jutro šele prebujati. Slišal je peteline, ki so prepevali vseokrog po vasi. A vse drugo je bilo tiho; zagorska vas je še spala v spokojnem snu. — »Glej no!« je zagodrnjal Kekec in je otepjal z obleke travnate bilke. »Jutro se dela in noči je konec . . . Pa me vendarle ni pograbil Bedanec. Hehe, bog zna, kako je dirjal vso noč po vasi in je rogovilil in me iskal. Pa me ni našel, nikjer me ni našel. Moral se je obrisati pod nosom. Zdaj pa razgraja po gorovju, da so vse veverice pobgnile preplašene iz gozda . . . Škoda, da ga nisem videl in slišal, ko je kreval po vasi in je robantil, da se je kar svetilo po vasi. O, lepo bi se mu lahko posmehoval in mu strgal korenček, kot sem ga bil strgal teti Pehtari . . . Pa ga nisem videl; škoda, da ga nisem videl . . .«

Kekec je pogledal še enkrat skozi lino. Potem pa se je splazil s skedenja in je stekel po poti proti domu. Danilo se je vedno bolj. Nebo je postalo sivkasto; le tam na vzhodu se je prikazal rdeč pas, ki se je širil vedno bolj po nebu. Vedno glasneje so prepevali petelini, tu in tam je že zamukala krava, zaprta v tesni hlev. — Kekec je prišel

do doma in je bil ves vesel, ker bo zdaj lahko materi pripovedoval o Bedancu in njegovi jezici. Toda Kekec je obstal pred hišo in se je zelo začudil. Hišna vrata so bila odprta na stežaj. To pa se je zdelo Kekcu na vso moč čudno. Saj je vedel, da mati ne vstaja nikoli tako rano, pa tudi Jerica ne; a še najmanj Tinka.

Deček je zmajal z glavo in je stopil v vežo. »Oj, mati!« je zaklical na ves glas. A nihče mu ni odgovoril. Strah se je polotil Kekca, da se mu je srce kar skrčilo. Planil je v izbo — nikogar ni bilo tam. Stopil je v čumnato, kjer je spala mati — a postelja je bila prazna in nikogar ni bilo v čumnati. Šel je v izbico, kjer je spala Tinka — a tudi Tinke ni bilo nikjer. Zdrvel je po stopnicah, da bi vsaj Jerico našel v podstrešni izbici. A Jerice ni videl nikjer, pa najsjo je klical na ves glas.

»Ojoj!« je zasopel Kekec in zaskrbelo ga je. »Pa kam so izginili vsi navsezgodaj? V hiši jih ni — nikjer jih ni . . . Nemara so na dvorišču ali pa v hlevu, ker je najbrž krava zbolela.« — In je hitel na dvorišče, kjer je spal njegov Volk tam gori ob ograji; v hlev je dirjal in je vpil — a matere in sestrice ni bilo nikjer . . . Kekec je strmel, pa si ni vedel pomagati. Stopil je k spečemu Volku in ga je dregnil z nogo. Volk se je predramil, pa je gledal ves osupel na dečka.

»Volkec, ljubi Volkec!« ga je nagovoril Kekec v svojem strahu. »Ali veš, kam so izginili naši? Ali veš, ljubi Vol-

kec? Glej, v hiši ni matere, pa tudi Jerice in Tinke ni nikjer . . . Dej, ljubi Volkec, povej mi, kam so odšli naši? Saj si jih videl, gotovo si jih videl. Skrbi me, Volkec, skrbi . . . Zato mi pa povej, da me ne bo tako skrbelo.«

Volk se je trikrat pretegnil in je dvakrat zacvilil. Potem pa je gledal s svojimi svetlimi očmi na dečka in niti zalajal ni. Kekec se je naslonil ob ograjo in si je zakril obraz z rokami. Premišljal je in premišljal in si ni vedel pomagati. Toda bliskoma mu je šinila v glavo misel, da se je je Kekec prestrašil. Stresel se je po vsem životu in v svojem strahu je pričel gledati na Volka, kakor da bi bil prepričan, da mu more samo še Volk pomagati. In vedel je Kekec, dobro je vedel: ponoči je prirogovilil Bedanec v vas. Naravnost do Mežnarčeve hiše je prišel in je stopil v izbo. »Kje je Kekec, mati?« je vprašal. »Zagodel mi je Kekec prav pošteno včeraj v gorah. Zato pa sem prišel, da ga pograbim in zmikastim. Kje je Kekec, mati? Ha, kje je Kekec? Dajte ga sem, da ga zmikastim in ga v gorah privežem k drevesu, kakor sem bil privezal možička. Dajte ga sem, mati!« — A uboga mati je zajokala in je rekla, da Kekca ni doma. Bedanec je pa rogovilil in rogovilil. Vso hišo je pretaknil in ker ni našel Kekca nikjer, je pa šel in je pograbil mater. Pa tudi Jerico in Tinko je pograbil in je gnal vse tri visoko v gorovje. K drevesu jih bo privezal kakor tistega možička. Mati in Jerica in Tinka pa bodo jokale, oj, bridko jokale in hudo jim bo. A to

vse zaradi Kekca, zaradi njegove norčavosti in tistih nemnih muh, ki Kekcu ne dajo nikoli miru. O, da je tako, da je tako!

Kekec je skoraj zajokal, ko se je domislil vsega tega. Roko je ovil Volku okrog vrata, pa je govoril brezsmiselnno: »Oj, Volkec, ljubi Volkec! Hudo nama bo zdaj, strašno hudo . . . Bedanec je odvedel ponoči naše ljudi, samo zaradi nesrečnega Kekca je bil ponoči tukaj. O, Volkec, zakaj se nisi zaprašil v Bedanca in mu nisi malo zrahljal dolge brade? O, Volkec? — Pa si spal, kakor sem jaz spal vso noč . . . Kaj bo zdaj, Volkec? Ali naj sama gospodariva na domu? Pa če ne znava, ne znava . . . A glej, Volkec! Kekec je prekanil tebe in Pehto in prekanil bo tudi Bedanca. Zapraši se Kekec za Bedancem, še zdajle se zapraši v gorovje. In videl boš, Volkec, da bo še vse dobro. Ne bojim se Bedanca! Češarek sem mu vrgel na nos, da je bil Bedanec kar zelen od jezice. Pa se nisem prav nič bal. In tudi zdaj se ne bojim, ko se zaprašim za Bedancem . . . Resnično, resnično, ti moj ljubi Volkec!«

Volk se je vzpel ob Kekcu in je hripavo zalajal. Kekec pa je zdrvel z dvorišča; po potu je tekel na vso sapo proti pašniku, ki se je širil onkraj vasi. Sonca še ni bilo nikjer, samo na vzhodu je nebo vedno bolj žarelo. Svetloba se je širila od trenutka do trenutka po ozki zagorski dolinici in sem iz bližnjega smrekovega gozda je že prihajalo glasno in veselo ptičje petje. Tam v ozadju so pričeli

rdeti beli snežniki v jutranji zarji. Živi ogenj je objel strme, nebotične skale, ki so se smehljale v svoji krasoti zeleni, zbujači se dolini. A Kekec se ni zmenil za vse to. Kekec je dirjal naprej in se ni ustavil niti enkrat. Onkraj pašnika je dospel na ozko stezo, ki je držala v hrib med nizkimi borovci do strmih skal, ki so zapirale tam vhod v dolinico. In na tisti stezi je zagledal Kekec ljudi, ki so stopali polagoma navkreber. Kekec je zasopel na vso moč, ko je zagledal tiste ljudi. Hitel je samo naprej, samo naprej in je že skoraj dosegel tiste ljudi. In spoznal jih je takoj. Bedanca je videl, ki je stopal tam spredaj; mater je videl in Jerico in Tinko. Na vrv so bile navezane in Bedanec jih je vlekel za sabo po strmini.

Kekec se je prijel za glavo, ko jih je zagledal. »Ovbé, ovbé!« je zasopel. »Kaj bo zdaj, kaj bo zdaj?« — Toda ni se pomical. Še bolj je zdrvel naprej in ko se je približal na deset korakov, se je ustavil in zavpil: »Bedanec, hej, Bedanec! Kaj vlačiš za sabo nedolžne ljudi? Ha, ali te ni sram, Bedanec? Tu je Kekec, ki ti je zaigral včeraj pošteno na gori. Iskal si me vso noč na vasi, pa me nisi našel in si rogovilil, da se je še celo naš Volk nekaj poplašil . . . Tu je Kekec, tu! Njega naveži na vrv, če že ne moreš drugače. A nedolžne ljudi pusti v miru . . . Ali si slišal, Bedanec? Izpusti jih, ti rečem! Zmikastil sem že Prisanka in sem mu pulil brado. Zato pa se tudi tebe ne bojim, o, prav nič se te ne bojim . . . Izpusti mojo mamo in

Jerico in Tinko! Rečem ti, da jih izpusti! pa bo lahko zamera, velika zamera.«

Kekec je pridrvel do matere, ki je bila prva navezana na vrvi. Sopel je na vso moč, ker mu je bila sapa pošla zaradi naglega dira. Niti z očmi ni trenil, ampak je vzel iz žepa svoj rdeči pipec. Kar šinil je z roko, pa je prerezal vrv, ki so bile nanjo navezane mati, Jerica in Tinka. Nato pa je stopil pred Bedanca, ki ga je gledal ves začuden in presenečen. Za črno, dolgo brado se je držal Bedanec in je gledal, samo gledal in strmel. — »O, ali me vidiš, Bedanec?« mu je govoril Kekec. »Pač sem se te nekaj bal sinoči in sem se zaradi tega skril pred teboj. Zdaj se te pa ne bojim nič več, kakor se te nisem bal včeraj, ko sem ti vrgel češarek na nos, ki ti je še danes rdeč od tistega češarka . . . Kar naveži me na vrv in me vleci, kamor hočeš! A mojo mater in Jerico in Tinko boš pustil pri miru! Še je dosti češarkov na svetu in tudi drugih reči, ki so hujše nego češarki, pa te oprasnejo prav nemilo . . . Pomisli, Bedanec, samo malo pomisli! A moje ljudi boš pustil v miru — to ti rečem zdaj, Bedanec, da mogoče še ne bo hujše zamere! Ali slišiš, Bedanec?«

Mož je gledal razjarjenega Kekca in se je še vedno držal za brado. Naposled pa se je zarežal in je zamahnil z roko. »A, ti si, Kekec?« je izpregovoril in je pograbil Kekca za vrat. »Mislil sem, da si paglava miška. A zdaj vidim, da si mačka, ki zna mogoče prav pošteno ugriz-

niti . . . No, no — samo ne pihaj tako strupeno! Saj izpustim tvoje ljudi — naj gredo, kamor hočejo! A tebe navežem na vrv in te povedem s seboj. Glej, tako lepo te navežem, da boš zadovoljen in ne boš več pihal.«

In Bedanec je zadrgnil vrv okrog Kekčevega pasa. Na pravil je zanko na drugem koncu vrvi in je potegnil Keka za sabo. Deček se je zadržal z vso silo in je pogledal na mater in sestrici. »O, kar nič se ne žalostite!« jim je rekел. »Saj se ne bojim prav nič. Ničesar hudega mi ne napravi stric Bedanec. Dva dni me bo imel privezanega k drevesu. Potem me pa izpusti. In vse bo še dobro, o vse . . . Samo meni verjemite in nikar se ne žalostite!«

Mati in Jerica sta sklenili roke in nista rekli ničesar. A Tinka je zajokala prav bridko in se je tresla od silnega strahu. »Ne cmeri se, Tinkara!« ji je rekel Kekec prav mirno. »Ne izplača se, Tinkara . . . Lepo skrbi danes in jutri za Volka, da ne bo lačen. A pojutrišnjem bom zopet doma, ker me izpusti stric Bedanec . . . Hej, Tinkara! Ni lepo, da se tako cmeriš . . . «

»Ti prebiti pobič!« je zarežal Bedanec. »Kaj se onegavviš in me zadržuješ? Čakaj, potegnem te, prav pošteno potegnem.« — In Bedanec je potegnil za vrv na vso moč, da se je Kekec opotekel in bi bil padel, da ni bil navezan na vrv. Tinka je zavrisnila na ves glas, a Kekec je ni videl več, ker ga je potegnil Bedanec okrog skale.

»No, lepo je pričel delati z mano,« je zagodrnjal Kekec in polastila se ga je velika jezica. »Pa me vlecite, stric Bedanec, o, kar vlecite me! Mislite, da se bom cmeril, kot se drugi paglavci? Ne poznate še Kekca, in mogoče vam bo še žal, da ga ne poznate . . . Pričel sem s češarki in neham skoraj gotovo s čim drugim. Češarki vam niso prišli nič kaj prav, a ono drugo vam pride še manj prav. O, le počakajte, stric Bedanec, in vlecite me, samo vlecite me!«

Bedanec ni izpregovoril besedice. Trdo je držal za vrv, ki je bil nanjo navezan Kekec, in se ni ozrl niti enkrat nazaj. Enakomerno je stopal naprej po ozki stezi med rosnim borovjem, držal se je neprestano za dolgo brado, pa se ni menil prav nič za Kekca. To pa je Kekca razjezilo še bolj. Kar pipec je odprl, pa je prerezal debelo vrv in je hotel pobegniti. A Bedanec ga je pograbil za vrat in ga je privezal še trdneje na vrv. »Hej, stopaj, nepridiprav!« je velel osorno. »Če nočeš, da te nasučem, da ti bo presedalo vse dni.«

Kekec se je ugriznil v ustna in je postajal zaradi silne jezice ves rdeč. Zapihal je kakor mucek, če mu izmakneš ulovljeno miško, pa je stopal za Bedancem. Samo ustna je šobil, sopel nevšečno in je krčil pesti . . .

3

Borov gozd je prenehal, in Bedanec je privlekel Kekca na strmino, od koder se je lepo videlo na gorski potok, ki se je penil in šumel tam doli med belim prodrom. Onkraj proda pa se je dvigalo strmo gorovje. Razdrto skalovje, le tu pa tam poraslo z nizkim, krivenčastim rušjem, je strmelo nemo in tiko v ozko sotesko, kjer je pel divji gorski potok svojo žuborečo, glasno petje. Tu pa tam je prerezalo skalovje nekoliko tesnih, globokih jarkov, koder je ležal sneg in se je svetil srebrno. Sonce ni sijalo pač nikdar v to ozko sotesko, kamor prihajajo samo plašne srne, da se napijejo bistre vodice ob drvečem potoku. Živa stvar se ne oglasi nikdar tod. Samo kralj snežnih planin se zaleti časih semkaj — orel, gospodar zagorskega sveta, se približuje tu pa tam v lahjem poletu. Nad sotesko kroži v ozkih krogih in se oglaša s svojim presunljivim, glasnim klicem, ki se razlegne stoglasno med mrtvimi, nemimi skalovjem. Zagledal je bil nekje na črni polici divjo kozo. Kakor blisk šine navzdol, in divja koza nima niti časa, da bi pobegnila. Telo ji vztrepeče in lepe oči se ji ozro na kralja planin. A orel jo že zgrabi s svojimi silnimi kremplji in s svojim ostrim

kljunom in jo poneše visoko tja gor med nepristopno skalovje, kjer ga čakajo lačni orliči — njegova deca, njegova kraljevska deca, ki bo v kratkem gospodarila s svojim očetom zagorskemu svetu.

Kekec je gledal tja doli na gorski potok in se je spomnil, kolikokrat je že delal tam ob vodi mlinčke in je napeljeval vodo po lepih jarkih med peskom. Stopal je nago za Bedancem, ki je delal velike korake in se ni ustavil niti za trenutek. Vrv se ni vdala niti enkrat, ampak ga je vlekla neprestano in neusmiljeno naprej. Kekec pa je bil slabe volje in se je onegavil brez prestanka. »Glej, glej — kako me vleče ta dedec!« je govoril sam pri sebi. »O, že me je imel v svojih krempljih Prisanek, pa tudi Pehta me je že bila pograbila. Saj Prisanek je vsaj govoril, pa tudi Pehta mi je privoščila prijazno besedo . . . A ta dedec molči in molči in niti ust ne odpre . . . Kaj, če bi mu zasolil poštено, da bi vsaj zarežal, zarežal kot včeraj, ko je oprasnil češarek njegov debeli in veliki nos? Kaj, če bi poizkusil?«

In Kekec se ni pomisljal nič več. Potegnil je za vrv, pa je izpregovoril: »Stric Bedanec, ali me slišite? Vlečete me, vlečete, kakor da bi bil jaz teliček, ki ga vodite v mesnico, a ne Kekec, ki je pošten človek! Pa zakaj me vlečete, stric Bedanec? Ali samo zaradi češarka, ki vam je oprasnil rdeči nos? Ali samo zaradi možička, ki sem ga rešil vaših vrvi? — Dajte, povejte mi, stric Bedanec!«

Bedanec se ni okrenil in mu tudi odgovoril ni. Zagodrnjal je samo nekaj nerazločnega in je še močneje potegnil Kekca za sabo. Pričel je naglo stopati po peščeni poti, ki se je vila med skalovjem navzgor, da ga je Kekec komaj dohajal. Neprijetno je zadrgnila Kekca vrv okoli pasu. Stiskala ga je nemilo, da ga je bolelo. »Saj me še zaduši ta neumna vrv, preden me Bedanec privede do konca poti,« je premisljal sam pri sebi in je bil vedno bolj zlovoljen. »Huda mi bo predla še danes in jutri, ker je Bedanec dedec, ki ne pozna šale! Sam bog ve, kaj bo počel z menoj? Ali me priveže samo k drevesu, kakor je bil privezal tistega možička? Ali pa me še celo zadavi, ker je strašno jezen name! — O, ne bom se cmeril, še zanalašč se ne bom cmeril. Da ne poreče Bedanec, da se ga bojim in se mi bo posmehoval! . . . Bolje je, da mislim, kako bi se izmuznil iz teh vrvi, ki me tišče tako nemilo. Nočem ostati pri Bedancu vse dni, o, zares ne! Že zdaj mi preseda, že zdaj, ko sem komaj pol ure v njegovih rokah. In kako mi bo še presedalo, to pa vedi sam bog!«

Kekcu je bilo zelo neprijetno, da ga vleče divji mož tako hudobno in brezobjirno po strmini, in sram ga je bilo. Zato pa se je jezil vedno bolj in je premisljal, kako bi prav pošteno zagodel temu divjaku. Še pogledal ga ni več, ampak je zrl neprestano v tla in je prisegal, da bo nasukal Bedanca še tako strašno, kakor še ni bil nasukal

nikogar. Ker v svoji nevolji ni znal nič drugega, je pričel žvižgati veselo zagorsko pesem. A hipoma se je Bedanec okrenil, da je Kekec videl prav razločno njegov črno porasli obraz in njegove velike, srdite oči. »Ali mi boš tiho!« je zarežal Bedanec. »Kaj si izmisli nepridiprav! Žvižgati mi hoče in se posmehovati za mano . . . Tiho, ti rečem! Če ne, te zasučem in te potrkljam po skalah . . .«

Kekec se je nevšečno namrdnil in je odgovoril: »Čemu bi pa ne smel žvižgati? Ha, stric Bedanec? Zakaj mi je pa bog dal usta in šobicu? Saj tudi kos žvižga, še celo lepo žvižga. Pa bi jaz ne smel? — O, saj se ne posmehujem vam. Ta bi bila lepa, da bi se vam še celo posmehoval! Veste, stric Bedanec, samo dolg čas mi je, ker nimam nikogar, da bi z njim govoril; a vi samo molčite in nočete slišati dobre besede. Tako je, stric Bedanec! Vi še ne poznate Kekca, pa ga boste še danes spoznali.«

»Žvižgal mi ne boš več, da veš, ti paglavec paglavi!« je zagodel Bedanec in je stopal zopet naprej. Kekec se je namuznil naskrivaj in se je posmehnil. »Glejte, no! Pa sem ga le pripravil do tega, da je zinil živo besedico,« si je govoril. »Nemara se bo pa še naučil dobro govoriti, če bo zadržal Kekca dalj časa pri sebi. Še celo gobezdati se bo naučil, kakor sem jaz gobezdal pri teti Pehtari, ko sem služil pri njej in sem moral nemarnega Volka krmiti s pečenkami . . . Hm, žvižgati ne smem! Kaj pa, če bi

poizkusil peti? Prav čedno pesemco mu zapojem, ki sem si jo izmislil na Kezinem grobu. Mogoče bo pa Bedanec zadovoljen s tisto lepo pesemco.«

In Kekec ni kar nič odlašal, pa je pričel polglasno peti:

»*Drumljalija — drumljaja —
koza ima dva roga.
Kezi naši — mekmekmek —
ni noben pomagal lek;
oj, pa kar v grob je odšla —
drumljalija — drumljaja . . .*«

Bedanec je kar cepetnil z nogo in je potegnil vrv, da se je Kekec prekotalil in je padel z obrazom naprej med pesek. »O, ti paglavec! O, ti paglavec!« je zarjur Bedanec, da se je deček stresel in se je prestrašil. »Pokažem ti, da se boš drugič znal norčevati iz ljudi! Ti nepridiprav! Kakšno pesem ti prepeva, kakšno noro pesem! Pa še posmehuje se mi za hrbtom, resnično se mi posmehuje, kakor da bi bil jaz bedak, a ne Bedanec . . . Roka me že srbi in najrajši bi te pograbil in ti odtrgal glavo od vrata. Pa le počakaj še malo! Kmalu bova na višini — in preidejo ti petje in žvižganje in vse nore muhe! Samo malo še počakaj, ti nepridiprav!«

Kekec se je pobral s tal. Z roko si je obriral pesek z obraza. Ozrl se je na razkačenega moža in ga je vprašal prav mirno in prostodušno: »Stric Bedanec! Zakaj ste

me prekotalili tako neusmiljeno v pesek, da imam zdaj roke in kolena vsa opraskana? O, kako vas je mogla razdražiti lepa pesem, ki sem si jo izmislil na Kezinem grobu in sem jo že stokrat prepeval na njenem grobu? A rečem vam, stric Bedanec, da je ta pesem tako lepa in mila, da jo je vsakokrat slišala mrtva Keza v grobu. Od smrti je prebudila ta pesem Kezo. Saj sem jo slišal vsakokrat, kako je v grobu meketala; mekeke . . . Vi, stric Bedanec, se pa jezite in me mečete po tleh! Pa imate ušesa, stric Bedanec, in tudi Keza je imela ušesa. Kako je to, da ne morete slišati milih in lepih pesmi? Vas razkačijo lepe pesmi, a ubogo Kezo prebude od smrti . . . Čudno, čudno — hm . . . «

A Bedanec se je še enkrat zarežal in je vlekel Kekca še bolj neusmiljeno navkreber. Ščemelo je Kekca vedno bolj okrog pasa, ker se je vrv vedno bolj zajedala vanj. Že je hotel zajavkati in prositi Bedanca, naj malo odneha. A Kekec se je premislil in se je kar ugriznil v usta. »Naká — še zanalašč ga nočem prositi,« je dejal. »O, nočem mu pokazati, da me boli in nočem mu pokazati, da se ga bojim. Nemara bi se mi še celo posmehoval in bi se hvalidal, da sem se cmeril pred njim kakor naša Tinkara. Ne boš se hvalidal, Bedanec, o, ne boš se, dokler je Kekec živ . . . Dvakrat si se že spotoma lepo razjezil. A čakaj, tudi tretjič se boš . . . «

In steza je vodila dalje med strmim, visokim skalovjem in med globokimi prepadi, ki je po njih šumela divja Mala Pišenca. A vendar je že moralo biti skoraj konec pota; zakaj onkraj škrbastih pečin se je prikazovalo nekaj zelenega. Kekcu se je razveselilo srce, ko je zagledal tisto zelenje. »Nemara je to goličava ali pa še celo smrekov gozd, kjer stoji Bedančeve domovanje,« se je domislil. »Na, pa me ne bo več vlekel dedec na vrvi kot mesar telička v mesnico. Samo da me razveže in da bom prost, pa se potem že domislim česa bolj poštenega, da pokažem Bedancu pete. O, ne bo me zadržal Bedanec pri sebi — že zato ne, ker ne more slišati veseloga žvižganja in lepega petja . . . Ko pridem v njegovo kočo, pa iztuhtam vse, česar je treba. In ne boš mi branil, Bedanec, ko pride moj čas, ker niti utegnil ne boš. Pa boš gledal, Bedanec, strašno boš gledal, ko ti zagode Kekec svojo zadnjo poskočnico . . .«

Kekec se je naskrivaj posmejal in si pomel roke. Z Bedancem sta stopila v temen predor med dvema črnima, vlažnima skalama. Kekec se je domislil plašnih sov in čukov, ki navadno domujejo v takih krajih. Kar ustna je našobil in je pričel oponašati z zateglim glasom sovino žalostno skovikanje; »Uhu-tevjém-tevjém-uhú . . .«

Pred njim je presunljivo zakričal Bedanec in je skočil kakor nor naprej. Z obema rokama si je zatiskal ušesa in

je bežal, bežal. Kekec pa za njim. O, Kekcu se je zdelo vse tako kratkočasno, da ni mogel drugače, nego da je še s strašnejšim glasom ponovil mrtvaško skovikanje: »Te-vjém-tevjém-uhú . . .«

Bedanec je kar skakal in je prevračal Kekca s strani v stran, da je deček že mislil, da si razbije glavo ob skalo. Zato pa je tekel na vso moč za Bedancem. Skozi predor je tekel in potem dalje po stezi, ki je držala med zadnjim skalovjem proti gozdu. Tedaj pa je Bedanec obstal. Z roko si je otiral znoj s čela in je glasno sopel. — »Pa kaj mu je padlo v glavo, da se je tako prestrašil?« se je začudil Kekec. »Glej ga, kako se oddihuje in gleda plašno nazaj v predor . . . Hm, kar povprašam ga. Če mi pove, je prav, če ne, pa mi je tudi prav.«

In Kekec je stopil tik do Bedanca, ki je bil naslonjen ob skalo. Vprašal ga je, prav lepo vprašal: »Stric Bedanec! Pa zakaj ste se splašili? Zakaj ste dirjali tako hudo in ste me premetavali kakor žogo? O, mislil sem, da je nama medved za petami. Zato pa sem bežal tudi jaz, ker me je bilo strah kakor vas. Pa mi povejte, stric Bedanec, da bom vedel.«

Bedanec ga je gledal nekaj trenutkov molče; potem pa je kar hipoma izpregovoril: »Ni bil medved, Kekec, o, ni bil medved . . . Samo sova je bila; a sove se jaz bojim,

tako zelo bojim . . . Ali nisi slišal v predoru sove, ki se je oglasila s strašnim glasom? Ali je nisi slišal, Kekec?«

»O, seveda sem jo slišal,« je odvrnil Kekec. »Nemarno se je zadrla, da so tudi mene ušesa zbolela. Tudi jaz ne morem slišati sovinega skovikanja. Pa kdo ga rad sliši, kdo, vas vprašam, stric Bedanec? Pa mi povejte človeka, ki ima rad sovo!«

»Čudno se je oglasila,« je mrmral Bedanec. »Rajši slišim medvedovo rjovenje kot sovino skovikanje . . . Kaj misliš, Kekec? Ali je bil čuk? Ali je bila zares sova? — No, čuk še ni tako strašen . . . A sova, sova, ti rečem, Kekec! Sove se bojim bolj kot medveda in risa in orla . . . Kaj ne, Kekec, da je bila sova?«

»Stric Bedanec, čemu bi se vam lagal?« je odgovoril Kekec. »Samo sova je bila . . . Videl sem jo — na razpoki je sedela in je gledala na vas. Smejala se je menda vam, ker ste se je zbali in ste zbežali pred njo. Pa je še huje zaskovikala, še huje se je zasmehala, ker ste se je bali in ste bežali pred njo . . . O, jaz se ne lažem, ampak govorim resnico, ker sem videl vse to na lastne oči. Le meni verjemite, stric Bedanec!«

»Ho-ho-ho-ho!« je zatarnal še enkrat Bedanec in je globoko zasopel. »Da ni na svetu sov, teh preklicanih sov! Pa bi lepo in mirno živel Bedanec na svetu . . . A sove mi delajo preglavico, in jaz se jih bojim in se jih ne

upam pognati iz naših gozdov. Zaradi tega mi je glava težka in ponoči ne morem spati . . . Sove debeloglavke, oj sove prebite . . .«

Bedanec je stresnil trikrat z glavo in je zagodrnjal še nekaj nerazločnega, česar pa Kekec ni mogel razumeti. Nato se je pogladil po dolgi, črni bradi in se je obrnil proti gozdu, ki se je razpenjal nedaleč po hribu navzgor. Počasi je stopal zdaj Bedanec in se mu ni nikamor mudilo. Stresal je z glavo in je mahal neprestano z rokami. Kekec ga je gledal in se je smejal v pest. »Rekel sem mu, da ga je plašila sova,« je govoril Kekec sam pri sebi. »Pa sem se mu znabiti lagal? O, nisem se mu lagal. Saj je skovikala sova tam v predoru, pa če je tudi prihajalo skovikanje samo iz Kekčevih ust. Glas je glas in naj pride že iz sovinih ali pa iz Kekčevih ust . . . Kaj sem jaz kriv, da se je Bedanec tako zelo poplašil? Saj nisem kriv ničesar! Ali sem vedel, da se Bedanec boji tako strašnih grdihsov? Ničesar nisem vedel in zato tudi kriv nisem ničesar. Pa tudi lagal se nisem . . .«

Kekec se je smejal v svojem srcu, da je kar poskočil. Gledal je Bedanca in se mu je vedno bolj muzal. »Da bi vedel, ti Bedanec, da sem jaz posnemal sovo!« je nadaljeval v svojih mislih. »Da bi vedel ti, da sem te jaz prestrašil! Ne vem, kako bi me pogledal — prijazno gotovo ne . . . Bog ve, zakaj se boji Bedanec sov? Zares mu niso

mogle napraviti nič dobrega, ker se jih tako boji. Dobro, da vem, da se jih boji . . . Še mu bo presedalo, da je pri-vedel Kekca s sabo na svoj dom! Pa ne bo imel miru, no-bene noči ne bo imel miru. Sove ga bodo strašile, da bo Bedanec nemara še glavo izgubil. Prav mu je, prav! V miru naj bi me pustil, pa bi bilo vse dobro. A naj spozna Kekca, ker že ravno hoče! V osmih dneh mu bo osivela brada in spominjal se bo, kdaj je vlekel Kekca na vrvi kakor telička, ki nima pameti in lepih muh, kot jih ima Kekec. Hehe, Bedanec! Presedalo ti bo še in me boš pro-sil, naj grem domov. Pa ne pojdem, naka, še zanalašč ne pojdem.«

Dospela sta do Bedančeve prostorne koče, ki je stala onkraj zelenih, košatih smrek. Tiho in mirno je stala tam samotna koča. Sonce, ki je že sijalo sem gori v to višino, se je lesketalo ob nizkih okencih, in svetli žarki so trepe-tali vseokrog koče. Kekec je mislil, da ga povede Beda-nec v svoj dom. A Bedanec je stopil samo k vratom in je pogledal, če so še zaprta. Nato pa je krenil skozi gozd. Do goličevja je vlekel Kekca; do samotne bukve ga je vodil in je obstal tamkaj. Odvezal je Kekcu vrv od pasa in je pogledal za trenutek preko soteske — na ono stran, kjer je zelenela med belim skalovjem planotica. Zasme-jal se je Bedanec škodoželjno in je pograbil Kekca za rame.

»Paglavec, zdaj boš videl, kaj zna in kaj je Bedanec,« je rekel in je zagrabil debelo vrv. »Včeraj si se še nekaj grohotal in posmehoval ob tej bukvi. Meni si se posmehoval, ko si odvezal siromašnega možička od drevesa. A rečem ti, da se ti ne bo nikdar več ljubilo, da bi odprl usta in se mi posmehoval. Tu boš stal, tu boš zdaj stal in boš javkal in zdihoval. A nikar ne misli, da te kdo odveže. O, še najmanj pa misli na tistega možička, ki si mu nemara rešil življenje. Rečem ti, Kekec, da je tisti možiček tako bojazljiv, da pobegne pred vsako miško. Zato pa se ne zanašaj nanj, prav nič se ne zanašaj!«

»Stric Bedanec, slišite, stric Bedanec!« je odvrnil Kekec in se ni bal. »Kaj govorite tako? Saj se ne zanašam na nikogar, še najmanj pa na tistega možička . . . Kaj jaz vem, kaj vam je napravil hudega! Zagledal sem ga tu k drevesu privezanega. Pa se mi je smilil, zelo smilil, in zato sem prerezal vrv. Pa če bi bili privezani k drevesu vi, stric Bedanec, o, tudi vas bi bil rešil, ker bi se mi smilili . . . Zakaj se torej jezite na mene? Saj vem, da samo zaradi tistega češarka, ki vam je priletel na nos. Norčav sem bil, stric Bedanec, samo norčav, in zaradi tega premislite, stric Bedanec, samo pošteno premislite! Saj se ne bojim! Če sem zaslužil, pa me ubijte, stric Bedanec, ako se upate!«

»Tiho bodi, pobič!« je zagodrnjal Bedanec. »Saj sem že slišal o tebi, da si gobezdav kot nihče na svetu. Če si premotil Prisanka in Pehto, nikar ne misli, da boš premotil tudi mene. Hudo ti bo, ti rečem, strašno hudo . . . Spoznal boš Bedanca in kar naprej si izmišljaj molitvice, ki jih boš premolil pri Bedancu! Kar počakaj in malo zaveži jeziček, da ti ne bo migal tako urno in strupeno! O, kar počakaj!«

Kekec se je namrdnil in ni izpregovoril besedice več. Mirno je stal ob bukvi, kamor ga je porinil Bedanec, in je iztegnil roke ob životu. Bedanec je počasi ovijal vrv ob drevesu in Kekcu. Močno je zadrgnil vrv in je napravil potem pet debelih vozlov. V početku je zbolelo Kekca po vsem životu in zazdelo se mu je, da se mu je priplazilo na život tisoč rumenih mravelj. Streslo ga je, da bi bil skoraj zavpil na glas. A prebolel je bolečine in niti glave ni sklonil na prsi. Tesno je stisnil ustna in je samo enkrat globoko zasopel. Bedanec je stopil tri korake v stran in ga je gledal, gledal. Potem pa se je obrnil in je odšel proti gozdu.

Sonce je gledalo na zeleno goličavo in se je smehljalo s svojimi rumenimi žarki. Smrtna tihota se je razprostirala vseokrog in le iz globokih prepadov se je čulo pritajeno, veselo šumenje gorskega potoka . . . Kekec je obrnil glavo in se je ozrl krog sebe. A videl ni nikogar;

niti Bedanca ne, ki je bil že odšel v svoje domovanje. In Kekec je zasopel in se je hotel pretegniti. A ni se mogel. Samo glava mu je bila prosta; a vse drugo mu je bilo zvezano, da se niti ganiti ni mogel . . . In tedaj je Kekec spoznal, da mu bo še hudo in da Bedanec ni človek, ki bi se mogel z njim šaliti. A vendar Kekcu niso stopile solze v oči. Kekec je samo globoko zasopel in je sklonil glavo na prsi . . .

4

K ekec sam ni več vedel, koliko časa že stoji ob drevesu. Misli so se mu zmedle in samo to je še znal, da je v takem položaju, kakor ni bil še nikdar v svojem življenju. Vse telo mu je otrpnilo in čutil ni ne rok ne nog. Polastila se ga je žeja in samo to je še prosil v srcu, da bi prišel kmalu človek mimo in bi ga rešil strašnih vezi. A žive stvari ni bilo širom okrog. Mrtvaška tišina je ležala nad divjo sotesko, samo gorski potok je pritajeno šumel globoko doli pod njim . . . »Ne prenesem tega — teh groznih vrvi ne prenesem,« je stokal Kekec. »Najmanj tri ure sem že privezan k drevesu. A Bedanca ni od nikoder. Da bi mi prinesel vsaj malo vode! Pa tudi tega mi ne privošči . . . Oh, kdo je še tako neusmiljen na svetu, kakor je Bedanec? Ni ga, po vsej deželi ni takega okrutneža, kakor je Bedanec. Zaradi siromašnega češarška privošči Kekcu smrt. Zakaj smrt pride gotovo pome, ako me ne reši pošten človek. Pa bo jokala uboga Tinkara, strašno bo jokala. Saj je jokala za muciko ves dan; pa bi za Kekcem ne jokala tri dni? . . . Hudo mi je, hudo . . . Če bi prišel zdajle Bedanec, pa bi ga prosil, naj me izpusti. Resnično bi ga prosil; na kolenih bi ga prosil,

tako lepo bi ga prosil, da bi se usmilil in bi me odvezal od tega drevesa. Pa ni Bedanca od nikoder in pome pride smrt, ker me noče nihče rešiti. In za mano bodo jokali vsi, ker sem bil pošten in priden in nisem napravil na svetu nikomur nič žalega. Samo tega nisem napravil prav, da sem vrgel Bedancu češarek na nos. Pa moram zdaj umreti — zaradi neumnega češarka in Bedančevega nosa moram umreti. Ovbé, ovbé!«

Kekec je zastokal na vso moč, ker ga je bolelo, tako zelo bolelo po vseh udih. Ničesar ni videl več, pa tudi Bedanca ni videl, ko je stopil iz goščave. Gledal ga je Bedanec in se muzal, ko je slišal, kako deček milo stoče. Stopil je bliže pod drevo, pa se je zakrohotal: »Hehe, kaj vendarle stokaš, Kekec? Pa si se šopiril in hvalisal, kakor bi se ne bal nikogar na svetu. O, pa si naposled prišel pravemu v roke, pravemu, ki te bo naučil marsičesa! Samo še malo počakaj, pa boš videl, da bo šola dolga dolga . . . «

Kekec je dvignil glavo in je pogledal z motnimi očmi na Bedanca. »O, saj ne bom tajil, da sem ravnokar stokal,« je odgovoril. »Boli me, stric Bedanec, kakor da bi me grizlo tisoč mravelj . . . Zato vas pa prosim, da me izpustite, stric Bedanec. Obljubljjam vam, da ne bom metal nikoli več češarkov na nos in vas tudi ne bom nič več dražil. Čedno pesmico si bom izmislil o vas, veste, ravno tako, kot sem si jo izmislil o Kezi, ki je res lepa. Saj

ste jo slišali, stric Bedanec ? A vas je razjezila, ker nimate pravih ušes za pesmi in vedno godrnjate.«

»Tiho, pobič!« je velel Bedanec in je sedel na trato. »Izpustim te takoj, če napraviš to, kar ti bom ukazal. Še danes boš lahko doma, če me boš poslušal. Zato pa odpri ušesa, pobič, in poslušaj!«

In Bedanec je pričel pripovedovati. O možičku je pripovedoval, ki ga je bil Kekec včeraj rešil vrvi. A možiček ni nihče drug nego Kosobrin, ki domuje onstran Male Pišence na planotici, ki se tako lepo vidi od tukaj. Tam ima Kosobrin svoje domovanje. A Bedanec ga ne more trpeti, že dolgo dolgo časa ga ne more trpeti. Kosobrin je bojazljivec in zajček. Strese se in zbeži, če samo veja zašumi nad njim. Zato pa si je izbral tako varno domovanje, kamor ne more priti niti divja koza, a kaj šele človek! Pod planotico, nad planotico in na obeh straneh štrle divje skale, ki jih ne more preplezati nihče. Tam živi varno in ga ne nadleguje nihče, ker ga ne more nadlegovati živa stvar.

Saj bi Bedanec ne govoril ničesar o Kosobrinu. Pa vseeno mora, ker ne more videti Kosobrina živega. Glejte, imel je Bedanec v svoji koči deklico. Mena ji je ime. Našel jo je Bedanec onstran gorá na Koroškem; na cesti jo je našel. Culico je nesla Mena v rokah. Jokala je bridko, ker je sirota. Mati ji je umrla in Mena je bila sama na svetu in ni vedela, kam bi se zatekla. Oče ji je umrl, še

preden je prišla Mena na svet. Zato pa je bila sirotica, ker ni imela doma in človeka, ki bi se zavzel zanjo. Po cesti je šla in je nosila svojo culico in je jokala, ker ni vedela, kam jo vodi širna cesta. Mena šteje komaj devet let in zato je vsa obupana, ker ne ve, kaj bo še z njo v tujem svetu . . . Tam na cesti jo je srečal Bedanec. Smilil se mu je otrok. Zato pa jo je prijel za roko in jo povedel v svoje domovanje. Mena mu je prišla prav, ker je pridna in se zna lotiti vsakega dela. Stregla je Bedancu, na vso moč mu je stregla, da je bil Bedanec zadovoljen. Še celo kuhati se je naučila in Bedančovo domovanje je bilo vedno v redu in snažno.

A kar hipoma je ugrabil Kosobrin siroto Meno in jo je odvedel v svoje domovanje onkraj Male Pišence. Zato pa se je Bedanec razsrdil in je čakal prilike, da obračuna s Kosobrino. Včeraj ga je zalotil in ga je privezal k drevesu. A prišel je Kekec. Rešil je Kosobrina in zaradi tega se je Bedanec razljutil na vso moč. Videl je Kekca, ki je bežal v dolino in proti jutru je prišel v vas, da ga pogradi. A ker ga ni našel doma, je pograbil njegovo mater in njegovi sestriči, ker je vedel, da priteče Kekec za njimi in se tako sam izroči Bedancu. In resnično — Bedanec se ni motil. Kekec sam je pritekel za njimi in Bedanec ga je zvezal in ga je privezal sem na drevo. Kekec pa naj zato lepo čaka in trpi, dokler se ne bo Bedancu zdelo vsega zadosti. In prav je Kekcu. Zakaj pa je

tako domišljav in predrzen, da se upa še celo Bedancu metati češarke na nos?

Bedanec je umolknil. Z roko se je pogladil po dolgi, črni bradi. Toda hipoma je skočil na noge. Pokazal je preko soteske na planotico onstran Male Pišence in je dejal: »Ali ga vidiš, Kekec? Ali vidiš tam Kosobrina? Poglej, Kekec, kar dobro poglej! Kaj vidiš tam? Ha, kaj vidiš tam?«

Kekec je dvignil glavo in je zasopel od bolečin, ki so ga skelele po vsem telesu. Pogledal je na ono stran in je videl tam ob robu planote onega možička, ki ga je bil rešil včeraj. Kraj možička pa je stala deklica, niti za ped večja nego Tinka. Možiček je mahal z rokami in je vpil nerazločne besede, ki jih Kekec ni mogel razumeti.

Bedanec niti čakal ni Kekčevega odgovora. S pestjo je zažugal Kosobrinu in je zavpil: »Hej, zajček! Hej, Kosobrinček! Pač si mi ušel včeraj; a ušel si mi samo zaradi tega, ker te je rešil Kekec, ki ima v mezincu več poguma nego ti v srcu . . . Ali vidiš Kekca? Zaradi tebe je zdaj privezan k drevesu. Pa pridi semkaj, če se upaš, ti Kosobrinček, ti zajček! Pridi rešit Kekca, ki mora trpeti zaradi tebe! O, le pridi, kar pridi, če imaš samo malo poguma in usmiljenja! Poglej Kekca, ki je tako lepo privezan k drevesu, kakor si bil ti včeraj . . .«

Možiček onstran soteske se je prijel za glavo in je vreščal neprestano. Deklica pa je sklepala roke in je

vzkliknila le tu pa tam z obupanim glasom. Bedanec se je grohotal v svoji škodoželjnosti in se je tolkel po kolennih. Kosobrin je zavpil še enkrat na ves glas. Potem pa se je zavrtel kar hipoma in je izginil za skalo. Pa tudi deklica je izginila in Kekec ni videl nikogar več.

»No, ali si ju videl?« je izpregovoril Bedanec. »Ali si videl zajčka, kako je tarnal v svoji strahopetnosti in je pobegnil, ko me je komaj zagledal? Ta te pač ne reši nikoli. Le meni verjemi, Kekec, in poslušaj me, kaj ti povem. Če se ravnaš po mojih besedah, pa boš še danes doma citral veselo pesem.«

Bedanec je sedel nazaj na trato. Roke je sklenil okrog kolen; mračno je gledal v globoki jarek in je premišljjal. Kekec ga je gledal in se je čudil vsemu temu, kar je bil ravnokar videl in kar mu je bil povedal Bedanec o Kosobrinu in o Meni. Za trenutek so prenehale skeleče bolečine, da je mogel misliti prav bistro. Bog ve, zakaj je ugrabil Kosobrin Bedancu sirotno deklico? O, brez vzroka gotovo ne! Zares se je morala smiliti Kosobrinu mala Mena, da je premagal strašno nevarnost, se je priplazil na Bedančeve posest in je zbežal s siroto. Nemačka se godi Meni zdaj dobro pri Kosobrinu in je zadovoljna in vesela. Pri Bedancu pa ji je bilo hudo in bridko in zato jo je Kosobrin odvedel, ker se mu je deklica smilila. O, Kosobrin ne pozna hudobnosti in neusmiljenosti. Zato pa je odšla Mena rada z njim in je zdaj vesela in

zadovoljna, ker je ubežala iz Bedančevih pesti. Nemara je ravnal Bedanec z njo ravno tako kot s Kekcem, jo privezoval k drevesu in jo mogoče še pretepal. O, Bedanec je neusmiljen in zmožen vsega, in deklica se mu ni smilila, kakor se mu tudi Kekec prav nič ne smili.

Vsega tega se je Kekec hipoma domislil. Kar ustna je stisnil in da je mogel, bi bil še celo pest pokazal. »Čakaj me, Bedanec!« je zagrozil sam pri sebi. »Še ni vseh dni konec in kazen božja te le še dohiti . . . Prisegel sem, da zaigram tebi tako, kakršne še nisem zaigral nikomur. Držal se bom prisege, Bedanec, da ti bo še presedalo . . . Samo da se rešim teh vezi, o, da se samo rešim in pridem živ izpod tega zakletega drevesa . . .«

»Hoj, Kekec, zdaj me pa poslušaj!« je izpregovoril Bedanec nenadoma in je nadaljeval: »Odvežem te od drevesa, ti pa se splaziš doli v jarek; prav do skal se splaziš pod Kosobrinovo domovanje. Pokličeš ga in mu poveš, da si pobegnil skrivaj od mene. Poprosiš ga, da te skrije v svojo kočo. Pa pride Kosobrin po skrivnem potu, ki ga pozna samo on sam in te gotovo povede na svoj dom . . . Poznam te, Kekec, in vem, da te ne splaši vsaka mušica. In tudi ta pot ti ne bo delala nikake preglavice. Ko prideš na Kosobrinovo domovanje, pa glej, da ga pogradiš in zvežeš. Velik bojazljivec je Kosobrin. Zato pa ti ne bo težko to delo. Pa če tega ne moreš, glej, da pogradiš Meno in jo privedeš k meni. Brez Mene pa se nikar ne

vračaj! Zdaj ti prerežem vrv; ti pa pojdi in se vrni gotovo do večera z Meno! Pa mi pokažeš potem skrivno pot, ki drži do Kosobrinovega doma. Zato te zvečer pošteno nagradim, da ti ne bo nikoli žal, in te izpustim domov, kjer jočejo vsi za tabo.«

Bedanec je potegnil iz žepa velik nož in je stopil k dečku, da prereže vrv. Kekec ga je gledal ves osupel in v začetku ni mogel izpregovoriti besedice. Toda kar hipoma je stresnil z glavo in je pogledal Bedanca prav jezno. »Kaj ste rekli, stric Bedanec? Kaj ste rekli?« je dejal v svoji jezici. »Da naj grem in zgrabim Kosobrina in naj vam privedem nazaj siroto Meno? — Stric Bedanec, ničesar ne rečem. Samo to vas vprašam, ali ste lepo ravnali z Meno? Ali ste jo tepli in ste jo nemara še celo privezovali k drevesu kot mene? Samo to mi še povejte, stric Bedanec!«

Mož je zagodel in zamahnil z roko. »Kaj me sprašuješ, pobič!« je zagodrnjal. »Brigaj se za sebe in ne meni se za stvari, ki ti niso nič mar. Alo, kar pojdeš zdajle! Če ne, ti pa pomagam, da boš kar sfrčal preko soteske.«

»Dajte, o, le dajte, stric Bedanec!« je odgovoril Kekec in v srcu mu je vstajal vedno večji gnev. Ko bi bil prost, bi se zaprašil v Bedanca, kakor se je bil zaprašil svoje dni v Prisanka. Ker tega ni mogel, je pihal, samo pihal v svojem velikem gnevnu. »O, le dajte, stric Bedanec! O, le dajte!« je sopel. »Saj vem, da ste stokrat močnejši od mene

in me lahko vržete preko gore . . . A ne bojim se vas, stric Bedanec, prav nič se vas ne bojim . . . Mislite, da ne vem, da ste húdo delali siroti Meni in ste jo mučili, kakor mučite zdaj mene! O, ne boste dobili Mene nič več v svoje hudobne roke. Pa če me tudi ubijete, stric Bedanec . . . O, še tega se mi manjka, da bi vam prive-del malo siroto nazaj, da bi še bolj trpela in se jokala pri vas od jutra do večera . . . Kaj mislite, stric Bedanec, da sem res tak nepridiprav! Zmotili ste se, pošteno zmotili . . . Nikoli ne pojdem h Kosobrinu na vaše povelje. Nikoli, vam rečem! Kekec je pošten in ostane pošten do smrti. Pa me ubijte ali zadavite . . . Ne bojim se — naká, ne bojim se . . . «

Kekec je govoril in govoril in srce se mu je razžalostilo tako, da bi bil najrajši na glas zajokal. A bilo ga je vendarle sram in samo solze so mu pričele teči preko lica, debele, vroče solze . . . Bedanec ga je sunil z nogo in je zatulil na ves glas: »Pojdeš, ti rečem — takoj mi pojdeš! Poniglavec predrzni! Pokažem ti, da boš ubogal Bedanca! O, pokažem ti . . . «

»Ne pojdem h Kosobrinu po Meno — za ves denar vsega sveta ne pojdem!« je odgovoril Kekec trdovratno. »Saj sem vam že rekел, da ne pojdem . . . Nisem bil nepridiprav, pa tudi nikdar ne bom. Da bi morala sirota Mena trpeti pri vas zaradi moje malopridnosti, o, stric Bedanec, tega ne doživite nikdar . . . Rekel sem vam, da

ne pojdem . . . ne pojdem . . . Pa napravite, kar hočete! Ne bom javkal, niti enkrat ne bom zajavkal . . .«

Bedanec je vtaknil nož v žep. Gledal je Kekca s svojimi srđitimi očmi in je mahal neprestano z dolgimi rokami. Tu pa tam je cepetnil prav nemilo z nogo ob zemljo, da se je kar zasvetilo. A Kekec se ni bal. Glavo je bil naslonil zopet na prsi. Stisnil je ustna in je molčal, samo molčal. Mož pa je skočil v grmovje. Toda kmalu se je vrnil z dolgo šibo v roki. Pričel je udrihati po Kekcu, da je kar sikalo, in je hropel v svoji srđitosti: »Ali pojdeš? Ha, ali pojdeš? Strem te, nepridiprav, da ne ostane niti koščice za tabo. Rečem ti, da pojdi! Še enkrat ti rečem in če me ne poslušaš, ti bo gorje!«

A Kekec ga ni pogledal, pa tudi odgovoril mu ni. Nenpremično je stal ob drevesu in le tu in tam se mu je telo krčevito streslo od silne bolečine. A Kekec ni zastokal, še manj pa zajavkal. Le ustna je stiskal in je sopel naglo, sunkoma . . . Bedanec je prenehal, ker je uvidel, da tudi šiba ne pomaga pri Kekcu prav nič. Zato pa je vrgel šibo stran in je zagodrnjal: »Naj bo zadosti za sedaj!« A vrnem se — in do tedaj se premisliš, ti paglavec, pa me boš ubogal kot jagnje. Samo do tedaj še počakaj!«

Bedanec je odšel in je izginil v goščavi. Kekec je ostal sam pod drevesom in se je oddahnil, ko je viden, da ni hudobnega moža nič več blizu njega. Dvignil je glavo in je pričel gledati okrog sebe. Sonca ni viden nikjer več.

Samo na nasprotni strani soteske so se svetile bele skale v rdečem svitu in tisti svit je padal na mračno sotesko, da je oživila in se je odela v neko čudno, škrlatno svetlubo. —

»Večeri se,« je pomis�il Kekec. »Skoro bo noč . . . Bog ve, če me tudi ponoči pusti Bedanec ob drevesu! Težko bo in hudo — strašno hudo . . . A Bedanca ne bom poslušal in tudi sirote Mene ne pojdem krast, pa naj bo še tako strašno in hudo ob tem drevesu . . . Do jutri zjutraj pa bom že mrtev in mravelj se že plazi sto tisoč po mojem životu . . . A da bi imel vode, samo požirek vode — pa bi nemara ne bilo tako hudo in nemara bi me tudi ne bolelo tako strašno. A vode ni — nikjer je ni . . .«

In Kekec je vzduhnil in je pogledal na ono stran soteske, kjer je stalo Kosobrinovo domovanje. Zagledal je tam na skali Kosobrina in malo Meno. Kosobrin mu je migal z roko in mu je klical: »Zdrži, Kekec, in ne vdaj se Bedancu! Saj te ne ubije . . . Samo ne boj se ga! Vse bomo napravili, da te rešimo. A ti se drži, Kekec! Drži se . . .«

Prav razločno ga je slišal Kekec in se je razveselil. Hotel je zavpiti; toda jezik mu je bil tako suh, da ga niti premakniti ni mogel. »Vode, o, samo malo vode!« je zajecljal, a tako tiho, da niti samega sebe ni mogel slišati.

Pa tudi mala Mena je zaklicala z one strani. Prav razločno je slišal njen glas, ki je prihajal k njemu na strmi-

no: »Kekec, o, ubogi Kekec! Krut je Bedanec kot nihče na svetu. Saj je tudi mene mučil, o, tako hudo mučil . . . Pa mu ubežiš, Kekec, kakor sem mu jaz ubežala. Le meni verjemi, ubogi Kekec . . .«

Kekec je poslušal in je dejal sam pri sebi: »Saj ne bom poslušal Bedanca. In tudi h Kosobrinu ne pojdem, da ugrabim malo sirotico . . . Ne bojim se, ne bojim — še celo smrti se ne bojim . . . Sirota Mena nima nikogar na svetu. Pa da bi jo mučil in pretepaval Bedanec zaradi moje malopridnosti? O, ne, — nikoli ne . . . Le pridi, Bedanec, in me bij s šibo, kolikor hočeš! Kekca pač ne premamiš nikdar, nikdar!«

Kosobrin in Mena sta odšla s skale. Škrlatna svetloba je hipoma izginila iz soteske in mrak je pričel zavijati belo skalovje v svoj temni plašč. Tedaj se je prikazal pred Kekcem Bedanec. Dregnil ga je z roko v prsi in je rekel neprijazno: »No, ali si se že premislil? Ali mi hočeš še kljubovati?«

Kekec mu ni odgovoril ničesar, ampak je stresnil odločno z glavo. Bedanec se je porogljivo zasmejal in ga je naglo odvezal od drevesa. Kekec se je pretegnil, ko je bil prost trdih vezi in je globoko zasopel. A skoraj bi omahnil in Bedanec ga je moral prijeti, da se ni zgrudil na tla. Na pol je nesel Bedanec Kekca po strmini in skozi grmovje; do same koče ga je privedel in vso pot ni izgovoril besedice. Prišla sta v kočo, in tam se je Kekec

zgrudil na klop ob steni. Kar legel je na klop in je sopal, naglo sopal.

Bedanec je prižgal ob ognjišču debelo lojevko, da je bilo svetlo po prostorni koči. Postavil je pred Kekca lonec vode in skodelico rumenega močnika. Nemilo ga je zgrabil in ga je posadil za mizo. »Tu jej in pij!« mu je velel osorno. Kekec je pričel mežikati in se ozirati po koči. Naposled je zapazil pred sabo lonec. Z drhtečimi rokami ga je zgrabil in je pil, pil z žejniimi požirkami. Potem pa je omahnil in se zleknil po trdi klopi.

A Bedanec ga ni pustil tam. Dvignil ga je in ga je posel tja v kot, kjer je bilo nametano suho seno. Tam ga je vrgel na seno in je odšel potem k mizi. Sedel je na klop; godrnjal je neprestano in je gledal na Kekca, ki je ležal na senu. Ogenj na širokem ognjišču in debela lojevka sta razsvetljevala širno kočo, da se je videla razločno vsaka stvar po koči. Kekec je še vedno mežikal; a vendar mu ni bilo več tako hudo, ker se je napil vode in si je pogasil strašno žejo. Bolelo ga je po vsem životu in ga je skelelo, da ni mogel niti premakniti rok in nog. Zrl je na Bedanca, ki je sedel za mizo, in sam pri sebi je premišljal, kako bi prekanil Bedanca in bi mu pobegnil še nocoj. A Kekec je bil prepričan, da je vse razmišljjanje zaman in da Bedancu ne bo mogel ubežati nikdar, še najmanj pa nocoj, ko ne more niti nog premakniti. Zato

pa mu je bilo hudo in je gledal Bedanca poln onemogle jezice.

Bedanec se je naposled dvignil in je stopil h Kekcu.

Molče mu je zavezal vrv okrog pasa, a drugi konec vrvi je privezal k pogradu, kjer je sam spal. Ugasnil je lojevko in se je zavalil na pograd. Pokril se je z dolgim plaščem in se je obrnil k zidu.

Smrtna tišina je vladala po samotni koči. Čulo se je samo prasketanje dračja, ki je tlelo tam na ognjišču. A Kekec ni mogel zaspati. Bolelo ga je vse telo in po glavi mu je kar šumelo. A Kekca se ni polastil obup. Gledal je tja v pograd, kjer je spal Bedanec, in misli so se mu kar utrinjale po glavi. — »Dobro me je Bedanec danes nasukal,« je premišljal Kekec. »A kaj zato! Danes je Bedanec nasukal mene, a jutri bom nasukal jaz Bedanca . . . Kaj pa, če bi poizkusil že nocoj? Jaz ne morem spati, ker me bolé vse kosti. Pa tudi vi ne boste spali, tudi vi ne, stric Bedanec! O, Kekec že poskrbi za to, da ne boste spali . . . Hehe, presedalo vam bo življenje skupaj s Kekcem, kakor tudi meni preseda življenje z vami. Le počakajte, stric Bedanec!«

Z največjim naporom se je prevrgel Kekec na drugo stran ležišča, da se je skoraj dotikal z glavo stene. Dlan si je prislonil k ustom, pa je pričel oponašati sovo z zateglim, zamolklim skovikanjem: »Uhu-tevjém-tevjém-uhu . . .«

Hipoma je napolnil kočo obopen krik. Bedanec je prasnil z ležišča in skočil na noge. Prestrašen je strmel k vratom in se je tresel po vsem životu. »Sova je tu, strašna sova,« je stokal v svojem obupu. »Danes me straši že vdrugič . . . Beži, sova, lepo te prosim, beži in daj mi mir! Saj ti nočem ničesar . . . Ali slišiš, Kekec, kako skovika sova? Kekec, Kekec! Vsaj ti se mi oglasi, da me ne bo strah in groza . . .«

Kekec je pritisnil pest k ustom, da bi se ne zasmejal na glas. Molčal je nekaj trenutkov, potem pa je še strašneje ponovil sovino skovikanje. In res se je zdelo, da sedi na strehi samotne koče velika sova in poje, poje grozno pesem v molčečo noč: »Tevjém-tevjém-uhú . . .«

Bedanec je pritekel h Kekcu in ga je zgrabil za rame. — »Vstani, Kekec!« je zasopel. »Lepo te prosim, vstani in poslušaj tudi ti sovo, da me ne bo strah! Saj ti si pobič in se ne bojiš sove, pa jo lahko preženeš, da me ne bo strašila . . . O, reši me, Kekec, in obljudim ti, da te jutri ne bom več mučil in ti bom samo okrog pasa privezal vrv in ti bom prinesel vode in jedi. Samo nocoj me reši; strašne sove me reši, ako moreš!«

»Hm, to je pač lahko,« je odvrnil Kekec prav mirno. »Rešim vas neprijetne sove, stric Bedanec, ker vem, da boste izpolnili svojo obljubo. Samo malo še počakajte, da se sova oglasi še enkrat. Potem pa izpregovoriva z njo pametno besedo.«

Bedanec je stopil k ognjišču, ker je bilo tam svetlo in ga v svetlobi ni bilo toliko strah. Kekec se je namuznil, pa je zaskovikal še enkrat. Potem pa se je na pol dvignil in je zavpil: »Ali me slišiš, sova? Kar izgini in miruj! Ali slišiš, sova?«

Tiho je bilo vseokrog. Samo enkrat se je še čulo pritajeno skovikanje, kakor da bi bila sova že daleč, daleč. Kekec se je posmejal. Bedanec pa je še vedno stal pri ognjišču in gledal na vrata. A ker se sova ni več oglašila, se je vrgel zopet na svoje ležišče. »Jutri ti izpolnim vse, kar sem ti obljudbil zdajle,« je rekel in se je obrnil k zidu.

Kekec pa je molčal in se je potihoma smejal v pest.

5

Tisti dan se je jokala sirota Mena. Ves dan se je jokala na Kosobrinovem domovanju. Bilo ji je pa tudi tako hudo, da ni mogla ničesar drugega, kakor da se je jokala. Saj je videla ubogega Kekca, privezanega ves dan k drevesu, in vedela je, da je to hudo, tako hudo! Zato pa je Mena sklepala ves dan ročice. Hodila je venomer za Kosobrinom in mu je govorila: »Rešite ga, stric Kosobrin, lepo vas prosim, rešite ga! Kekec trpi in bo nemara še celo umrl . . . Pa vas je včeraj Kekec rešil. Lepo vas je rešil . . . Zato pa ga rešite tudi vi, stric Kosobrin, kakor ste rešili mene iz Bedančevih krempljev. Dajte, stric Kosobrin, in usmilite se Kekca!«

Kosobrin je zmigaval z glavo in si je gladil svojo dolgo brado. Ves žalosten je gledal na sirotico Meno in je govoril: »Seveda, Mena, seveda . . . Rad bi ga rešil. Toda kako? O, to je težko, Mena, ker je Bedanec velikan, a jaz samo majhen možiček, ki me lahko odnese vsak vihar gorá . . . Počakaj, Menica, da si izmislim zvijačo, pa pomorem Kekcu. Danes še ni mogoče; a jutri nemara si izmislim kaj poštenega, kar bo Kekcu v prid. A danes ne,

Menica! Danes ni mogoče . . . Kar lepo tiho bodi in počakaj do jutri! Ali si slišala, Menica, ali si slišala?«

Mena si je obrisala žalostni obrazek in si je popravila dolge, rumene lase, ki so ji padali v dveh debelih kitah po hrbtnu. Sedla je na skalo in je neprestano gledala na Kekca. Oči so ji bile vse žalostne in v srcu jo je bolelo, da je morala bridko zdihovati. A nočilo se je že in zato je odšla Mena počasi, počasi in žalostno proti koči, kjer jo je že pričakoval Kosobrin v mali, nizki kuhinji. Ogenj je plapolal na ognjišču in je razsvetljeval s svetlim plamenom vso kuhinjo. Pred ognjiščem pa je stal Kosobrin in je kuhal v trinožni ponvici večerjo. — Mena je sedla na klop kraj ognjišča. Z roko si je podprla glavo, pa je strmela nepremično in molče na plapolajoči ogenj.

»Ne bodi žalostna, Menica!« jo je nagovoril Kosobrin. »Saj bomo rešili Kekca . . . Nič hudega se mu ne pripeti. Veš, Bedanec ga je privezal samo danes k drevesu. Jutri pa bo Kekec že svobodno hodil po gori. Nemara še celo pobegne Bedancu in se zateče k nama . . . Le meni verjemi, Menica, in ne bodi nič žalostna zaradi Kekca.«

Deklica je globoko vzdihnila, a vendar ni odgovorila ničesar. Kosobrin je zlil v leseno skodelico rumenega močnika in dal deklici drobno, leseno žličko. Sam pa je jedel kar iz ponvice; slastno je jedel z lepo izrezljano žlico in obraz se mu je svetil v veliki zadovoljnosti. Po večerji je prižgala Mena ob ognju lojevko. Voščila je Koso-

brinu lahko noč in je odšla v malo izbico kraj kuhinje. Tam je stala njena posteljica, lepo in mehko postlana. Mala mizica je stala sredi sobe, poleg mizice sta bila dva bela stola. Čedno je bilo po sobici in še celo šopek rdečega ravšja je bil vtaknjen v rjav lonček sredi mizice. Zato pa je tako prijetno in lepo dehtelo po vsej izbici. Mena se je razpravila in je šla spat.

Zgodaj se je prebudila in je vstala. Kosobrin je že grel v kuhinji mleko in po zajtruje je odšla Mena v hlevček, ki je stal onkraj koče. Tam notri pa sta meketali dve kozi in sta beketali dve beli ovci. Mena je prijela tanko šibico in je pognala živinico iz hlevčka. Mimo vrtička jo je gnala in mimo dveh lepih posejanih njivic; tja gori jo je gnala, kjer se je pričela lepo pasti, mala pastirica pa je sedla na kamen tam pod belimi skalami in je gledala po divji, strašni soteski.

Jutro je bilo jasno in hladno. Po drevju in grmičju je ležala rosa. Sonca ni bilo v sotesko. Samo visoki, skalni vrhovi na Bedančevi strani soteske so se srebrno svetili in se smehljali v samotno globel. Gorski potok je šumel med razmetanim skalovjem in belim prodom. Mena je razločno videla njegovo modro vodo, ki se je zaganjala preko skal, in se je za trenutek ustavljala v globokem tolmunu. Tam v goščavi je zaščebetala tu pa tam samotna sinica in je skakala z vejice na vejico. Deklica je zaledala drobno sinico in se je prijazno nasmehnila. Saj

je vedela, da ni sama v tej divjini — o, tudi drobne ptičke so tu, in kjer so drobne ptičke, tam ni strahote in zapuščenosti.

Mena se je ozrla na samotno bukev onstran soteske. In tedaj se je zopet domislila nesrečnega Kekca. Bog ve, ali ga privede tudi danes hudobni Bedanec k drevesu in ga priveže k bukvi? — Mene se je zopet polastila žalost, ki jo je bila mučila ves včerajšnji dan. Zato pa je gledala tja na goličevje in je vsak trenutek čakala strahoma, kdaj se prikažeta iz goščave Bedanec in Kekec. In resnično — njen strah je ni varal. Kar hipoma je stopil iz gozda Bedanec. Na vrv je imel navezanega Kekca in ga je prav nemilo vlekel za sabo. Meni je zastalo srce in vzkriknila je polglasno v svojem strahu. Videla je Bedanca, kako je privezel dečka k drevesu; videla je, kako mu je nekaj prigovarjal, in tudi to je videla, kako je udaril Bedanec trikrat Kekec s šibo.

»Hej, hej!« je izpregovorila Mena in se je prijela za glavo. Z rokami si je zakrila oči, da bi ne videla ničesar več. Zakaj v srcu jo je bolelo, tako zelo bolelo. — »Kekec, Kekec!« je govorila mala Mena. »Da bi ti mogla pomagati! Kar šla bi in bi te rešila . . . A ne morem, ne morem . . . Ubogi Kekec! Pa ti je zdaj hudo, kakor je bilo meni hudo pri Bedancu . . . «

Naposled pa je Mena vendarle pogledala še enkrat na goličavo. A videla ni več Bedanca; samo Kekca je še vi-

dela in Kekec je stal ob drevesu ravno tako kot včeraj. Ko pa Mena ni videla Bedanca nikjer, jo je minil strah. Dvignila se je; z rokami je zamahnila in je zaklicala na ves glas: »Kekec, Kekec! Ali me čuješ?«

In z višine se je oglasil Kekčev glas. »Hoho, čujem, čujem,« je odgovoril Kekec. »Pa kdo me kliče, hej, kdo me kliče?«

»Jaz sem, jaz — Mena,« je zavpila deklica. »Tu na skalni stojim. Vidim te, Kekec, dobro vidim . . . Rada bi ti prišla pomagat, pa ne morem, ker sem majhna in slaba . . . O, Kekec, kar potrpi! Vem, da se bojiš Bedanca, kakor sem se ga jaz bala. Zato pa mi je hudo pri srcu, ker ti ne morem priti na pomoč.«

A mala Mena se je začudila in je ostrmela. Zakaj zaslišala je Kekčev smeh, ki se je hipoma razlegnil preko tihe soteske. Resnično — Kekec se je zasmejal na goličevju, na vse grlo se je zasmejal, da se je Mena kar zavzela. — »Kaj praviš, Menara? Hej, kaj praviš?« je vpil Kekec. »Jaz naj se bojim Bedanca? Motiš se, Menara, strašno motiš . . . Ne bojim se Bedanca. Še včeraj se ga nisem bal, ko me je pestil in rahljal tako neusmiljeno. Menara, še boš videla, kako bom jaz pričel rahljati Bedanca. Še presedalo mu bo in se bo praskal za ušesi. Nasukal ga bom pošteno, kakor sem ga bil nasukal sinoči. Kar bled je bil in se je cmeril, da se mu danes posmehujejo sove vsega pogorja . . . O, Kekec ni paglavec, da bi

se ustrašil vsakega čmrlja na trati. Še najmanj se pa bojim Bedanca in naksi še tako rogovili in razsaja tod okrog . . . Ne boj se, Menara! Še boš videla, kako se bo nekoč smejal Kekec in se bo tolkel po kolenih. Zato pa se ne boj in bodi vesela, kakor sem jaz . . .«

Kekec se je še enkrat zasmejal. Potem pa je pričel prepevati radostno pesem, da je odmevalo vseokrog med mrtvimi skalovjem. Mena se je čudila vedno bolj in je kar roke sklepala v svojem začudenju, ko je slišala Kekčeve petje. Skozi goščavo je pritekel Kosobrin ves zasopel. Obstal je kraj deklice in je dejal: »Ali slišiš Kekca, kako prepeva? Ali si slišala, kaj je ravnokar govoril? Menica, rečem ti, da je Kekec pobič, da mu ni para daleč naokrog. Hoj, ta bo še zagodel Bedancu kakor nihče. Nemara se še celo zapraši Bedancu v razmršene lase in brado in ga pošteno opraska . . . Menica, le meni verjemi in bodi brez skrbi . . .«

Kekec pa je veselo prepeval tam na višini. Zjutraj se je bil pošteno najedel sirkovega močnika v Bedančevi koči. Tudi vrč vode si je prinesel pod drevo, da ne bo trpel žeje kakor včeraj. O, Bedanec se je držal besede, ki jo je zastavil sinoči, ko je Kekec prepodil nevšečno sovo. Privezal je pač Kekca k drevesu; toda vrv je ovil danes Kekcu samo okrog pasa. Kekec pa je imel zaradi tega noge in roke proste, pa ga ni več tako zelo bolelo kot včeraj. Pač ga je pestil Bedanec tudi danes in mu je velel, naj gre

in ugrabi Meno. A Kekec se je kar namrdnil in je pljunil v svoji nevolji pred Bedanca. Pa niti za šibo se ni zmenil, s katero ga je Bedanec prav nemilo oplazil po plečih. »Le dajte me, stric Bedanec!« je rekel Kekec malomarno. »Ne bojim se vaše šibe. Zato pa ne bom javkal — naká, niti cmeril se ne bom . . .«

Bedanec je strahovito zarenčal. Še enkrat je ošinil Kekca prav neusmiljeno in je vrgel šibo na tla. Toda videl je, da mu vse skupaj prav nič ne pomaga. Zato pa se je razsrdil in je odšel naglo v gozd. Kekec pa se je posmejal za njim in si je dvignil roke v svojem veselju. »Le pojrite, stric Bedanec!« je govoril. »Hvala bogu, da imam proste vsaj roke in noge . . . Lepo bom razmišljjal zdaj, kako naj vam zagudem, stric Bedanec! Saj zagosti vam moram poštено, ker sem tako prisegel. In že sinoči sem pričel gosti, ko sem pričaral sovo na Bedančeve streho. Pa je plesal stric Bedanec, hudo je plesal, ker sem mu pričel gosti. Začetek je bil dober; a konec godbe bo še boljši. O, Kekec je dober godec, stric Bedanec! Videli boste še, ko vam zaigram zadnjo poskočnico . . .«

In Kekca se je polastila vesela razigranost in dobra volja. Kar smejal se je, ko je govoril svoje besede mali Meni preko soteske. V svojem veselju pa si ni mogel kaj, da ne bi zapel radostne pesmi. A tisto petje je privabilo Bedanca iz gozda. Ves srđit je pritekel Bedanec h Kekcu. Z obema rokama je pograbil Kekca za rame, pa ga je

pričel silovito stresati. »Ali mi boš tiho, ti paglavec?« je zavpil nad Kekcem. »Ti nemarnost! Kaj pa rjoveš tako neumno, da poplašiš vse orle po Mali Pišenci? Ali boš molčal, paglavec prebiti? ha, ali boš molčal?«

Kekec je utihnil. Pogledal je jeznega Bedanca, pa mu je odgovoril prav mirno: »Stric Bedanec, saj sem vam že dejal enkrat, da ste res čuden človek. Ušesa imate, kakor jih imam jaz, pa ne morete slišati lepega petja; a jaz ga rad poslušam, pa imam ravno taka ušesa kot vi. Čudno, čudno — lepega petja ne morete slišati in tudi grdega ne. Pa bi človek mislil, da bodete vsaj sovino skovikanje lahko poslušali. A tudi tega ne morete. Pa kako je to, stric Bedanec?«

»Za ušesa te pograbim, ti nepridiprav!« je vzrojil Bedanec. »Bog ve, kakšen jezik imaš, da ti ne more nikdar mirovati. Rad bi videl tisti jezik. Zato pa pazi, ti pobič, da ti ne izderem iz ust tistega jezika. Pa boš miroval in ne boš nič več gobezdal.«

»Hm,« je odgovoril Kekec. »No, bom pa molčal, ker mi tako ukazujete in tako težko poslušate lepe besede.« — In Kekec je res molčal in ni črhnil več. Zagledal se je v Kosobrinovo domačijo in videl možička tam sredi njive. Pridno je delal tam Kosobrin in je okopaval črno zemljo. Bedanec se je zleknil po trati in je strmel nekam daleč. Molčal je in ni trenil niti enkrat. Kekcu je postalo vse to dolgočasno. Pričel je mrmrati nekaj nerazum-

ljivega in je kimal z glavo. Toda kar hipoma se je vzravnal in se je namuznil. Obrnil se je k Bedancu in je dejal: »Stric Bedanec, ali slišite? Vi ne morete slišati pesmi. Toda ravnokar sem si izsmilil lepo pesem, ki je stokrat lepša nego tista, ki sem si jo bil izmislil na grobu ravnke Keze. Dajte, stric Bedanec, pa jo poslušajte! Videli boste, da jo boste lahko poslušali. Nemara jo boste pa še sami zapeli, ko vam bo tako dolgčas, kakor je zdaj meni. Dajte, stric Bedanec, pa odprite ušesa!«

Bedanec je zagodrnjal nekaj nerazumljivega in je zamahnil z roko. Kekec pa je kar pričel peti in se ni zmenil več za Bedanca. Pel pa je tako svojo pesmico, ki si jo je izmislil ravnokar:

*»Kosobrinček, Kosobrinček,
daj nam danes ti v spominček
dve žrebici, dve telici,
dve kozici, dve ovčici.
Ženemo jih ob vodici
na tej vrvici po stezici
tjakaj v gozdič, pisan gaj —
Kosobrinček, daj nam, daj!«*

A Kekec je komaj skončal svojo pesemco, že je skočil Bedanec na noge. Kar za vrat je prijel Kekca in ga je stisnil tako, da je Kekcu sapa zastala. »Kako se norčuje ta nepridiprav iz poštenih ljudi! O, glejte, kako se norču-

je!« je govoril Bedanec v svoji razdraženosti. »O Kosobrinu poje paglavec, Bedancu poje o Kosobrinu! Čakaj, čakaj, Kekec! Vse muhe in vse pesmi ti izbijem iz glave. Samo malo počakaj, Kekec!«

»Stojte, stojte, stric Bedanec!« je zavpil Kekec. »Saj se ne norčujem iz vas in tudi Kosobrina ne hvalim. Saj zakaj bi ga hvalil? Kaj ni ravno Kosobrin kriv tega, da me zdaj pestite tako neusmiljeno? Premislite malo, stric Bedanec! Samo začetek pesmi sem vam pel; a konca še niste slišali. Dajte, poslušajte še konec in pomislite malo na sovo, ki vas je strašila sinoči. Pomislite, da drevi zopet lahko pride sova na streho vaše koče. Pa boste spet tarnali, stric Bedanec, in boste prosili Kekca, naj vam prezene sovo. A kaj, če bom jaz gluhi in ne bom hotel poslušati vaših prošenj, kakor vi nočete poslušati mojih pesmi? Ha, stric Bedanec? Kaj pa potem?«

Bedanec se je zdrznil, ko mu je Kekec omenil sovo. Izpustil je dečka in se je zleknil zopet po trati. Kekec pa se je skrivaj posmejal. Z roko se je pogladil po vratu in je nadaljeval svojo pesem:

»*Kosobrinček, Kosobrinček,
mi pa damo ti v spominček
dve mravljici, dve osici,
dve kresnici, dve mušici,
da si spečeš jih v kozici*

*in razrežeš na polici.
Nož ti seka — sek-sek-sek —
Kosobrinček, dober tek . . .«*

»Ho-ho!« se je zasmejal Bedanec na ves glas in se je trikrat prevrgel po trati. Potem pa se je naglo dvignil in je skočil h Kekcu. Nož je potegnil iz žepa in je bliskoma prerezal vrv. »Kekec, dobro si si izmislil to pesemco. To bo pihal Kosobrin, kadar jo začuje . . . Hej, Kekec, kar hitro me nauči te pesmi! Potem pa greva in jo zapojeva Kosobrinu. In Kosobrin se bo kar valjal od same togote tam na oni strani . . . Prost si, Kekec, prost! Nič več te ne privežem k drevesu. Samo te pesmi me hitro nauči! Hitro, hitro, ti rečem, Kekec!«

»O, glej ga no!« se je zavzel Kekec sam pri sebi. »Kako naglo sem ga ujel! Včeraj sem ga ulovil na sovo, a danes na to pesemco. Stric Bedanec, meni se vse tako zdi, da vam kmalu zaigram zadnjo poskočnico, kmalu . . .« Tako je mislil Kekec sam pri sebi. Na glas pa je rekел: »No, glejte, stric Bedanec! Saj sem si mislil, da niste brez ušes. In vseeno vam je ugajala lepa pesem. Vi hočete, da vas naučim tiste pesmi? Pa vas bom naučil. Samo dobro poslušati me morate in naučite se takoj.«

In Kekec je ponovil trikrat svojo pesem. Bedanec je godel za njim s svojim debelim, bučnim glasom, dokler se ni popolnoma naučil pesmi. Potem pa je pograbil

Kekca za roko in ga je vlekel za sabo po strmini. Obstala sta tam doli nad prepadom in Bedanec je zavpil, da je jeknilo vseokrog: »Hej, Kosobrinček! Hej, zajček! Ali slišiš? Prikaži se, da ti povem nekaj lepega. Kar hitro se prikaži!«

Kosobrin se je prikazal na skali na nasprotni strani in je gledal ves začuden na Bedanca in Kekca. A Bedanec je prijel dečka okrog vratu in mu velel: »Daj, začni, pobič! Svojo lepo pesem začni, da jo sliši Kosobrin! Pa se bo kar prevračal tam na skali . . . Začni, pobič, in jaz ti bom pomagal!«

Kekec se ni pomical, ampak je začel peti. Bedanec je pritisnil s svojim debelim glasom in pesem je bučala po ozki soteski, da je grmelo vseokrog. Kosobrin je poslušal in se je čudil. Toda naposled je uvidel, da je pesem namenjena samo njemu in se norčuje iz njega, strašno norčuje. Zato pa se je razjezil in je pričel grabiti za kamenje, ki je ležalo okrog njega. In tisto kamenje je lučal preko soteske; v svoji onemogli jezi ga je lučal in niti pomislil ni, da ne more zadeti Bedanca. Zato pa se je Bedanec grohotal in je zavpil preko soteske: »Kosobrinček, ti zajček! Ali si slišal to lepo pesem? Desetkrat na dan ti jo zapojeva od danes naprej s Kekcem, da boš zelen in pisan. Ali si slišal, Kosobrinček, ti zajček?«

Kosobrin je vreščal in je grozil s pestmi. Toda naposled se je zasukal na skali in je kar hipoma izginil. Beda-

nec se je grohotal neprestano in je stiskal Kekca s svojo debelo, močno desnico. »Zaigrala sva mu, Kekec, lepo sva mu zaigrala, da ne bo mogel spati vso noč,« je govoril. »Zato pa bo dobro zate, Kekec, zato, ker si si izmislil tako lepo pesem. Veš, za večerjo dobiš srnjakovo stegno, opraproženo in spečeno kakor v najboljši kuhinji. In nič več te ne navežem na vrv, o, nič več . . . Pa vse samo zaradi tega, ker sva jo tako lepo zaigrala Kosobrinu. Kekec, veš, mislil sem si, da si velik nepridiprav. Pa si vendar dečko, ki ima glavo na pravem koncu.«

Kekec se je muzal in se je smejal sam pri sebi. Tu pa tam je pogledal Bedanca od strani in je šel z njim navzgor po strmini. Kekec je bil vesel in zadovoljen, ker se mu je posrečil njegov sklep. Glej, prekanil je Bedanca tako, da mu je obljubil, da ga ne bo nikoli več privezal k drevesu. Pa še celo mastno večerjo mu je obljubil in to je že nekaj vredno. Zdaj bo Kekec lahko in lepo premisljal, kako naj popolnoma ukane Bedanca in mu zaigra zadnjo poskočnico. Zato se je veselil Kekec, samo zato. V svojem veselju bi se bil najrajši postavil na glavo: toda zaradi Bedanca se ni upal.

Prišla sta v Bedančeve kočo. Tedaj je rekel Bedanec: »Tu ostani lepo v miru! Pa nikar nič ne misli na beg. Če se tudi skriješ globoko pod zemljo, najdem te, Kekec, in te pogrambam. Zato pa ne delaj neumnosti! Jaz grem v

gozd po srnjaka, da ga spečem za večerjo. Vrnem se kmalu.«

Bedanec je odšel v gozd. Kekec je gledal za njim, dokler ni izginil tam v goščavi. Potem pa je hitel na trato. Trikrat se je postavil na glavo in je zavriskal na ves glas. Njegov vrisk se je razlegnil vseokrog po tihem zagorskem svetu. In tudi Kosobrin je slišal tisti vrisk. Kosobrin pa je bil jezen, da je kar s pestjo zažugal. Zagodrnjal je nevšečno in je rekel potem Meni, ki je ravnokar priganjala živinico domov: »Ali ga slišiš, Mena? Ali slišiš, kako vpije nepridiprav? O, mislil sem da je Kekec kakšen pobič. A zdaj vem, da je nepridiprav, kot vsi drugi . . . Kako pesem si je izmislil o meni! Saj si jo slišala, Mena. Grdo se norčuje iz mene, strašno grdo . . . Kekec si jo je izmislil v svoji norčavosti in zdaj me bo dražil Bedanec z njo vse dni, da niti ponoči ne bom mogel spati zaradi te nesrečne pesmi . . . O, da more biti Kekec tak nepridiprav! Da me more tako osmešiti! Hej . . . «

In Kosobrin se je jezil in se je grabil za svojo sivkasto brado. »Stric Kosobrin,« je rekla Mena. »Nikar se ne jezite! Saj Kekec ni hudober. O, nemara si je izmislil to pesem samo zato, da ga je Bedanec odvezal od drevesa . . . Le meni verjemite in nikar se ne jezite na Kekca!«

A Kosobrin je ni poslušal. Godrnjal je neprestano in se je jezil na Kekca. Pemetaval je ves razdražen stvari po izbi in kuhinji in ni našel nikjer miru. »Navil bom temu

Kekcu ušesa,« je govoril. »Resnično — strašno mu jih bom navil, pa četudi mi je rešil življenje . . . Pa da se upa ta nepridiprav! — Iz poštenih ljudi se upa norčevati! Čakaj me, prismuknjenec! Še presedalo ti bo in se boš praskal za ušesi . . .«

In Kosobrin je godrnjal in je odšel na njivico. Tam pa se je obrnil in je zažugal s pestjo preko soteske. Kekcu je zažugal in Bedancu, ki sta ga tako zelo zasramovala s svojim petjem. »Čakaj me, Kekec! Samo malo počakaj!« je zavpil. Potem pa se je sklonil in je pričel kopati z motiko na vso moč, da je prst frčala okrog njega . . .

6

Kekec je ležal na trati pred Bedančevim kočo. Lepo se je videlo od tod v zeleno zagorsko dolinico, ki se je razprostirala globoko tam doli. Videl je vasico, ki se je kopala v rumenih sončnih žarkih, in skoraj vsako hišico je razločil. Videl je tudi rojstno hišo – tam med drevjem je stala in mu je migala iz globoke dolinice. Kekcu je zastalo za trenutek srce, ko je zagledal svoj dom, in briske misli so se mu dvignile v duši. »Bog ve, kako hudo je našim zdaj doma!« je premišljal. »Mislijo si nemara, da me je Bedanec pozrl . . . Pa me ni pozrl; samo na vrv me je navezal in me je nekajkrat prav pošteno oplazil s šibo. A hujšega ni bilo . . . Joče se uboga Tinkara za mano in je zaradi mene pozabila celo na svojo ravnko muciko. Mogoče stoji ravnikar pred hišo in gleda na visoke gore. Pa se kremži in zdihuje, ker ji je hudo po Kekcu, ki ji ne igra več na citre in je tudi nič več ne draži. Oj, Tinkara, uboga Tinkara!«

In Kekec je šinil z roko preko obraza in je vzdihnil prav žalostno. Toda nenadoma se je udaril po čelu in se je zasmejal. »Glejte, glejte – pa sem se začel cmeriti,« je izpregovoril. »Oj, to bi se mi zdajle Bedanec posmeho-

val, če bi videl, kako se znam cmeriti! Kaj zato, če me je pograbil Bedanec! Saj me ne požre živega, pa tudi speče me ne za večerjo, ker ima tod okrog zadosti divjačine. Glavno je, da sem se rešil njegovih vrvi. Vse drugo pa pride kar samo od sebe. Saj sem ga že ulovil na sovo in na tisto lepo pesemco. In tudi zadnja poskočnica pride gotovo. Samo izmisliti si jo še moram. In izmislim si jo danes ali jutri. Izmislil sem si že marsikaj. Pa bi se ne mogel izmisliti zadnje poskočnice, s katero bom zaigral Bedancu, da bo kar strmel in skakal? Hehe, zakaj pa ne?«

Kekca se je polastila zopet dobra volja. Kar zažvižgal si je veselo pesem in je skočil na noge. Odšel je v kočo in je stikal tam vsepovsod. Toda ker ni našel tam ničesar poštenega, je odšel nazaj na trato. Ker Bedanca še vedno ni bilo od nikoder, se je obrnil do goličave, s katero se je tako lepo videlo na Kosobrinovo domovanje.

»Hm, nemara je Kosobrin jezen name,« je mislil sam pri sebi. »Jezen pa je zaradi tega, ker sem si izmislil o njem tako lepo pesemco. Pa ga pokličem in mu rečem, naj ne bo hud. O, povem mu, da ga nisem hotel jeziti z njo, ampak sem hotel nanjo Bedanca ujeti, kakor sem ga ujel na sovo. In Kosobrin ne bo nič več jezen . . .«

Kekec je prišel na goličavo in je zaklical na ves glas:

»Stric Kosobrin, oj, stric Kosobrin!« — Kosobrin je stal tam sredi njivice in se je okrenil. Zagledal je Kekca in mu

je zažugal z roko. »Hej, nepridiprav!« je zavpil Kosobrin. »Kar semkaj pridi, da ti navijem ušesa! Kar pridi, o, kar pridi! Pa boš videl, kako se norčuje iz poštenih ljudi . . . Ali si slišal, nepridiprav?«

»Slišal sem, slišal,« je odvrnil Kekec. »Pa ne jezite se name, stric Kosobrin! Saj bi prišel k vam, da me pošteno zlasate. Pa ne morem, stric Kosobrin — k vam ne morem, ker ne poznam skrivne poti, ki drži k vam in ki bi Bedanec tako rad vedel zanjo . . . Ne jezite se, stric Kosobrin! Tisto pesem sem si izmislil samo zato, da sem prekanil Bedanca in sem se rešil njegovih vezi. Veste, vsak dan vam jo bo prepeval Bedanec. A vi se nikar ne jezite! Rečem vam, da se rajši smejte! Kar zasmejte se Bedancu, ko vam jo prvič zapoje! Pa bo videl Bedanec, da se vi za tisto pesem prav nič ne menite, ampak se ji še celo smejetе. Hej, razhudil se bo Bedanec in vam ne bo nikoli več prepeval tiste neumne pesmi. Le meni verjemite, stric Kosobrin, da bo tako . . . Pa napravite tako, kakor sem vam rekел.«

»Ahá?« se je začudil Kosobrin in je potem umolknil. Premišljal je nekaj trenutkov; nato je pa tlesknil z rokami in je rekел: »No, no — saj bo nemara res tako najbolje . . . Kekec, prevejanec si in nisi nepridiprav . . .«

A kar hipoma je Kosobrin zavrisnil na ves glas in je prestrašen vrgel motiko v stran. Zakrilil je obupno z rokami in je zavreščal: »Beži, beži, ako ti je življenje dra-

go!« — Zaprašil se je preko njivice in je izginil onkraj koče. Čulo se je samo še njegovo divje, obupno vreščanje.

Kekec se je čudil in ni vedel, čemu se je možiček tako nenadoma in tako silno prestrašil. Toda že čez trenutek je zagledal orla, ki je krožil nizko nad Kosobrinovo domačijo. »Ahá, tu je krivokljuni hudobec, ki me je hotel onile dan imeti za večerjo,« je pomislil. »Pa sem ga prasnil, da mi je dal za spomin pero, ki ga nosim za klobukom . . . A Kosobrin se ga boji in je zato pobegnil v varno kočo. Pa zakaj ga ne prežene Kosobrin in zakaj se ga boji? Saj se ga tudi jaz nisem bal . . . Nemara pa je Kosobrin res zajček in se mi ni Bedanec lagal. Hej, hej . . .«

Orel se je nenadoma spustil k tlom; kakor blisk je šinil h goščavi, ki se je raztezala onkraj njive pod belimi skalami. In tedaj je Kosobrin zavreščal še huje in Kekec je zaslišal tudi obupen krik, ki se je razlegal sem iz goščave. Kekec je spoznal tisti glas — bil je glas Mene, ki je pasla živinico v goščavi in je zavpila tako obupno. Kekec se je zdrznil in se je prestrašil na vso moč. Mislil si je, da je pograbil orel siroto Meno z ostrimi kremlji in se dvigne zdaj pa zdaj z njo v višave. Kekec je kar obstal ob tej misli in lasje na glavi so se mu naježili. Zakrilil je z rokami in je zavpil preko soteske: »Hej, stric Kosobrin! Vzemite palico, vzemite kolec, pa naženite krivokljuna! Meno bo odnesel . . . Ali slišite, stric Kosobrin?«

A Kosobrin je vreščal neprestano in se niti pokazal ni. Mena je zaklicala še enkrat — tedaj pa se je že prikazal orel nad goščavo. V krempljih je držal ovco in se je dvigal više in više in je kar hipoma izginil onkraj skalovja. Kekec se je pomiril, ko je videl, da orel ni pograbil Mene, ampak samo ubogo ovco. Prešel mu je strah in oddahnil se je globoko. »Stric Kosobrin, zakaj ga niste s palico, kakor sem ga bil jaz?« je zavpil. »Pa bi imeli zdaj vi ovco, a ne krivokljunec . . . Oj, zakaj se tako bojite, stric Kosobrin? Saj ni krivokljunca zdaj nikjer več . . . Poglejte, poglejte, stric Kosobrin! Orla ni nikjer več . . .«

A Kosobrin se ni prikazal od nikoder, pa tudi vreščal ni več. Kekec je videl samo še malo Meno, ki je naglo gnala živinico proti domu in je glasno jokala. Tedaj pa se je Kekec pošteno razjezil. Kar z rokami je zamahnil in se je obrnil, pa je odšel nazaj proti Bedančevi koči. »Zakaj je Kosobrin tak zajček?« je vprašal samega sebe. »Boji se, boji in strah ga je kot našo Tinkaro . . . Škoda, da mene ni bilo tam na oni strani. O, to bi bil dregnil krivokljunca! Pogledal bi me bil in bi me bil takoj spoznal. Pa bi mi nemara pustil še nekaj peres za spomin, oj, še nekaj lepih peres! In orel bi vedel, da Kekec ni tak zajček, kakor je Kosobrin.«

Kekec je prišel do samotne koče in legel tam na trato. Z roko si je podprl glavo in je pričel prepevati pesem o Kosobrinu. Prišel pa je ravnokar Bedanec in se je zasmeh-

jal, ko je slišal, da prepeva Kekec tisto pesem. Na hrbtnu je nosil Bedanec lepega srnjaka, ki ga je bil ujel v gozdu z nastavljenou zanko. Vrgel ga je na trato in je potrepljal Kekca po ramenih. »Hehe, lepo poješ, Kekec, lepo,« se je nasmejal. »Ali vidiš srnjaka? Za večerjo ga bova imela, veš, samo zaradi tvoje pesmi. Saj sem ti obljudbil in svoje obljube se zna Bedanec pošteno držati . . . A veš kaj, Kekec? Pojdiva na goličevje, pa zapojeva Kosobrinu tisto tvojo pesem, da se bo usajal možiček in bo še bolj osivel. Kar pojdiva?«

In Bedanec je pograbil Kekca in ga je vlekel za sabo. Kekec se ni prav nič upiral, ampak je šel rade volje z njim. »Stric Bedanec,« je govoril Kekec spotoma. »Rekli ste mi že nekajkrat, da je Kosobrin zajček. A veste, da ste resnico govorili? Videl sem sam, na lastne oči sem viden, da je Kosobrin zajček, ki se ustraši vsake muhe. In ravno kar se je ustrašil krivokljunega orla, ki mu je odnesel lepo ovco. Pa se je Kosobrin bal; a jaz se nisem bal krivokljunca, ko me je hotel imeti za večerjo. Zaradi tega mi je pa tudi dal orel za spomin svoje najlepše pero, ki ga nosim zdaj za klobukom. Veste, zato ga nosim, da me spozna orel takoj in se mi umakne, kakor hitro me zaleda.«

»Zajček je Kosobrin, velik zajček,« je odgovoril Bedanec. »Zato ga pa ne morem videti. Sam se čudim, da je

mogel biti tako pogumen, da mi je ugrabil Meno. Resnično se čudim . . .«

Prišla sta na goličevje in sta zapela tisto pesem o Kosobrinu. Možiček se je prikazal na skali in je v začetku trikrat zamahnil z rokami. Toda hipoma se je zasmejal in se je smejal potem veselo, da se je tolkel po kolenih. Ko sta Bedanec in Kekec odpela pesem, je zavpil preko soteske: »Hej, Bedanec! Strašen si in močan kot medved, jaz pa sem majhen. A rečem ti, Bedanec, da imam jaz v mezincu več pameti, kakor je imaš ti v glavi. Ali misliš, da se bom jezil zaradi neumne pesmi, ki si jo je izmislil otrok? Hej, Bedanec, Bedanec! Rečem ti, da si neumnejši kot otrok. Misliš, da se jezim zaradi tvoje pesmi? A rečem ti, da se samo smejem, da se bom smejal tudi jutri. Ti pa prehevaj, kolikor hočeš!«

Bedanec je stisnil svoje pesti in je zaškripal z zobmi. »Zajček, ti prismojeni zajček!« je zaklical Kosobrinu. »Otroci se že norčujejo iz tebe, ker si tak zajček . . . A pokazal ti bom še pošteno, ko te zgrabijo moje roke. O, ne ubežiš mi, nikoli mi ne ubežiš! Enkrat si že bil v mojih pesteh. A izmazal si se, ker te je rešil siromašen otrok, ki ima stokrat več poguma nego ti, zajček!«

»Pa pridi k meni, če moreš!« se je grohotal Kosobrin. »O, velika je tvoja glava, zadosti velika, da bi si lahko izmislil pot, ki drži v moje domovanje. Pa tvoja pamet je manjša, veliko manjša, nego pamet zajčka, ki o njem

vedno govoriš. Bedanec, Bedanec! Bolje je, da si tiho in ostaneš lepo doma in se ne prikazuješ pametnim ljudem . . . «

Še dosti drugega sta si očitala Bedanec in Kosobrin. Kekec pa je molčal in se je smejal sam pri sebi. Mel si je roke in se je samo muzal. Toda kmalu ga je minila dobra volja. Zakaj Bedanec se je obrnil in je odšel po strmini. Potegnil je Kekca za sabo in ga je pošteno zgrabil, ko sta prišla v gozd. Za ušesa ga je pograbil in mu je govoril ves razkačen: »Izmislil si si pesem — pa misliš, da se tista pesem kaj prime tega zajčka? Kaj nisi slišal, kako se je nama posmehoval? Kekec, Kekec! Hudo ti bo še, strašno hudo . . . Za norca si me imel, samo za norca, ko si si izmislil tisto pesem.«

»Kaj pravite, stric Bedanec?« se je zavzel Kekec in se je drgnil po ščemečih ušesih. »Nikogar na svetu še nisem imel za norca. Še najmanj pa vas. Kaj morem za to, če vam je ugajala moja pesem in ste jo kar prepevali Kosobrinu, ki se vam zdaj zaradi tega smeje in vas zmerja! Saj nisem jaz ničesar kriv. Pesem je moja. Kosobrin pa se posmehuje samo meni; a vam, stric Bedanec, se smeje samo zaradi tega, ker mu pojete tisto pesem . . . Pa mi recite, da ni tako.«

Bedanec mu ni ničesar odgovoril, ampak je samo stiskal pesti in je šel naglo proti svojemu domu. Tam se je spravil nad srnjaka in ga pričel razrezovati. Velik kos ga

je odrezal: odnesel ga je v kočo in ga je nataknil nad ognjem na železen drog. A Kekec je ostal zunaj koče. Gledal je po dolini, nad katero se je polagoma večeril poletni dan. Mirno in spokojno je bilo vse nad zagorsko dolino. In v ta sveti mir so gledali vseokrog beli snežniki, ki so se kopali v zadnji, plameneči zarji. Kekec je bil pobit in se je še vedno držal za ušesa, ki mu jih je Bedanec nemilo nategnil in ki so ga še vedno prav gorko ščemela. »Ne bo dobro, resnično ne bo dobro,« je godrnjal Kekec zlovoljen. »Bedanec je hud kakor ris in še marsikdaj me pograbi za ušesa in za lase. Pa me bo bolelo, neprestano bolelo . . . O, najbolje bo, da mu pobegnem. Toda kako naj pobegnem, ko pa se Bedancu ne morem skriti na vsem širokem svetu? Gorje, gorje, da je tako . . .«

In Kekec je postal malodušen, ves pogum ga je zapustil. Minila ga je vsa razigranost in tudi dobra volja ga je minila. Kar glavo je povešal in je gledal na temni mrak, ki se je dvigal iz ozke dolinice in se je bližal vedno bolj vrhovom žarečih gorá. A tedaj je stopil Bedanec na prag. »Hodi večerjat!« je rekel osorno in se je zopet obrnil.

»Ali bi šel?« je pomislil Kekec sam pri sebi. »Kaj pa, če bi se malo skujal? Saj mi ni prav nič za srnjakovo pečenko.« — Že je mislil kar zunaj ostati. Toda premislil se je, ker je čutil, da je vendarle prav pošteno lačen. Zato pa je šel v kočo in je sedel molče za mizo. Bedanec je postavil predenj velik kos pražene divjačine in kos črnega

kruha in ni izpregovoril besedice. — Po večerji pa je šel Bedanec nekajkrat po izbi gor in dol. Obraz mu je postajal vedno bolj mračen in vedno bolj je stiskal pesti. A kar nenadoma se je ustavil in je udaril z vso močjo po mizi, za katero je Kekec sedel. »Rečem ti, pobič, nocoj ti rečem zadnjikrat, da mi pojdeš h Kosobrinu,« je zavpil, da se je lesena koča kar potresla. »Zjutraj mi vstaneš že ob svitu, pa se splaziš do Kosobrina. Pa mi privedeš Meno in si zapomniš skrivno pot, ki drži do Kosobrinove bajte. Potem pa grem jaz sam tja — in rečem ti, pobič, da starem tega zajčka, z rokami ga starem tako gotovo, kakor starem nocoj tebe, če mi ne obljubiš, da pojdeš jutri h Kosobrinu.«

Kekec je ostrmel, ko je videl Bedanca tako razjarjenega kot še nikoli. Kar šinilo je Kekcu nekaj mrzlega po hrbtnu in nehoté se je prijel za ušesa. Zaman mu je prišlo v glavo sto misli, s katerimi bi mogoče nekoliko potolažil Bedančeve jezo. A Kekec je molčal. Strmel je orjak v divji obraz. Niti zganil se ni več, ampak je molčal, samo molčal.

»No, ali bo kaj?« je zarjuril Bedanec in je udaril vnovič po mizi. Kekec je zmajal z glavo in je vstal počasi izza mize. Ni izpregovoril besedice, ampak se je stisnil k steni in se je hotel zmuzniti do sena, kjer je bilo njegovo ležišče. A še preden je napravil tri korake, ga je že zgrabil Bedanec, neusmiljeno ga je zgrabil s svojimi trdnimi

rokami. Stresel ga je na vso moč in je vpil: »Ali pojdeš? Ha, ali pojdeš? Hitro mi reci, da pojdeš, ker drugače te starem še to uro . . . Ali pojdeš? Ali pojdeš?«

Kekec se je pričel zvijati, da bi se rešil debelih, železnih pesti. A vse mu ni prav nič pomagalo. Pesti so ga stiskale vedno huje, da je po Kekcu kar pokalo. To pa je razvnelo Kekca. Zapihal je in je cepetnil z nogo po tleh. »Hej, stric Bedanec!« je zavpil. »Pa kaj me že zopet mikastite? Saj sem vam že včeraj povedal, da se zaman jezite in me zaman pestite . . . Ne pojdem h Kosobrinu po Meno, naká, nikoli ne pojdem, pa če se tudi desetkrat na glavo postavite . . . Nisem nepridiprav, pa tudi ne bom zaradi vas. Mislite nemara, da ste me ulovili na srnjakovo pečenko, kakor sem jaz ulovil Pehtinega Volka? . . . O, ne bojim se, ne bojim se . . . Ne pojdem h Kosobrinu, naká, ne pojdem . . . Pa me nabijte, če hočete!«

Kekec je utihnnil in stisnil usta. Zamižal je, ko ga je udarila Bedančeva roka prvič po hrbtnu. A ko se ga je dotknila desetič, tedaj se je Kekec zasmejal porogljivo: »No, kaj vam še ni zadosti, stric Bedanec? No, kaj vas še ne boli roka? Pa zakaj se mučite, stric Bedanec? Ha, zakaj?«

Posmejal se je Kekec še enkrat, a Bedanec se je kar stresel, ko je slišal Kekčev smeh. Stegnil je svoje dolge roke, pograbil dečka okrog pasu, ga dvignil visoko proti

stropu, ga zasukal in ga vrgel tja v temni kot, kjer je ležalo razmetano seno. Kekcu je zaprlo sapo, ko je letel po zraku, in kar zabliskalo se mu je pred očmi, ko je priletel na seno. V prvem trenutku se je prijel za glavo in je potipal, če je še cela. Toda ničesar hudega se mu ni prijetilo. Samo pretresel se je bil pošteno, da se mu je v glavi močno vrtelo. »Glej, no — pa sem mislil, da me bo konec,« je pomislil. »Res sem tudi letel po zraku, kakor da bi bil ptič, a ne Kekec . . . Hvala bogu, da ni bilo nič hujšega. To ti je hudoba, ta Bedanec! Pa usmiljenja ne pozna prav nič. . . Bog ve, nemara stopi še k meni, ker mu ni zadosti, da me je ravnokar tako nabil, kakor ni menda še nikoli nikogar. Nemara me pa še celo ubije? Ne bilo bi dobro, ne bilo bi dobro . . .«

In Kekec je dvignil v svoji bojazni glavo, da bi pogledal po Bedancu in ga je tudi zagledal. Bedanec je stal kraj mize in strmel v gorečo lojevko. Še vedno je stiskal pesti in godrnjal nerazločne besede. Naposled pa se je okrenil in naglo odšel iz koče. Zaloputnil je težka vrata za sabo in Kekec je slišal, kako jih je zaprl odzunaj. Slišale so se še njegove nagle, težke stopinje — potem pa je bilo vse tiho. Samo žerjavica tam na ognjišču je tlela in se je utrinjala potihoma, s komaj slišnim prasketanjem.

»Ha, odšel je hudobec,« si je oddahnil Kekec in se je trikrat pretegnil. »Zdaj bo rogovilil nekaj časa tam zunaj

po gozdu in bo pravil zverinam, kako je ustrahoval Kekca, ki pa se mu je pošteno zasmejal v obraz. Hej, dasi me boli hrbet kot še nikoli in mi po glavi vse brenči, vendar sem vesel, da sem ga tako nasukal . . . Saj vem, da me bo jutri zopet in pojutrišnjem tudi . . . Ovbé, ovbé! V strašen kraj sem prišel. O, nikoli ne pridem iz tega kraja! Pa če vendarle pridem, pa pridem gotovo brez nog, brez rok in brez glave. Posmehovali se mi bodo vsi in paglavci se mi bodo režali, ko zvedo, kako me je pretepaval Bedanec na gori. Sram me bo, da se še na cesto ne bom upal pokazati . . . Kekec, Kekec! Kam si prišel?«

Vsega tega si je domislil Kekec. V seno je zaril glavo in je na glas zajokal. A Kekec ni jokal zaradi strahu in bolečine; jokal je zaradi sramote, ki mu jo je nakopal divji Bedanec. To pa je Kekca tako jezilo, da je kar pesti stiskal in bil z nogami po senu in jokal na glas. — Ko se je nekoliko pomiril, se je na pol dvignil in si obriral mokri obraz. Gledal je po razsvetljeni koči, gledal z jeznimi pogledi in je mrmral ves razjarjen: »Pobegniti moram od tod — še jutri moram pobegniti. Vso noč bom premišljal, kako naj ukanim Bedanca in niti oči ne zatisnem . . . Hudoba je Bedanec, velika hudoba. Zato pa moram jutri pobegniti. Saj pa tudi dela z mano, kakor bi bil jaz poleno, a ne Kekec. Čakaj me, Bedanec! Nocoj te bo strašilo sto sov. Ti, Bedanec, pa glej, kako se jih iznebiš! Nocoj je Kekec gluhi, na obe ušesi je gluhi . . . «

Kekec ni utegnil razmišljati in ukrepati. Bedanec je prišel domov in ni niti pogledal po dečku. Hitro je ugasil luč in se je vrgel na pograd. Kekec je poslušal in je čul, kako nemirno se obrača Bedanec po pogradu, ker ni hotel priti spanec k njemu. S tem pa je bil Kekec zadowoljen, da mu je šlo kar na smeh. »Da bi vsaj huda môra prišla, da bi ga nekoliko potlačila,« si je mislil. »Kar privoščil bi mu, ker je taka hudoba . . . Smejal bi se jaz in bi še celó pomagal môri . . . Hehe, domislil sem se sov, ki se jih Bedanec tako boji. Kar jutri pojdem v gozd, pa ulovim tam v samotnem duplu živo sovo. Prinesem jo v kočo in jo podtaknem Bedancu v pograd. Hej, to bo zarjul hudobec, ko ga pogleda živa sova in ga nemilo prasne po kosmatem obrazu. Pa se ustraši hudoba, tako ustraši, da pobegne z naših gorá in ga ne bo več nazaj. Mene pa pusti tukaj in svoboden bom — resnično bom svoboden . . .«

Domislil se je Kekec tega in je v svojem veselju tlesknil z rokami. Kar sedel je na bornem ležišču in je gledal, gledal v temo. »Tevjém-tevjém-uhu,« je pričel skovikati s strašnim glasom, da je bilo grozno v samotni gorski koči.

Bedanec je planil s pograda in si zatisnil ušesa. Zdrvel je naravnost do ognjišča in je razpihal tlečo žerjavico in je vrgel nanjo suhega dračja. A strašno skovikanje ni utihnilo, dasi je svetel plamen razsvetlil vso kočo. Kekec

je videl Bedanca, kako je zgrabil dolgo palico in je pričel razbijati po stropu. »Vš-vš-vš!« je vpil, da bi prepodil nevšečno nočno ptico.

Skovikanje je utihnilo in Bedanec se je oddahnil, pa je stopil k pogradu, da bi legel. A tedaj se je oglasila sova zopet in Bedanec jo je moral zopet preganjati. To se je ponovilo pač desetkrat. Bedancu je že tekel znoj curkomoma s čela in bil je tako spehan in prestrašen, da ni mogel nič več. Ko se je sova oglasila enajstič, se je zatekel h Kekcu. »Daj, Kekec, daj, pa mi preženi to grozovito pošast,« je rekel s prosečim glasom. »Sinoči si jo zapodil tako lepo, pa jo moraš tudi danes zapoditi.«

»Naj bo, stric Bedanec!« je odvrnil Kekec. »Lahko bi se zdaj maščeval nad vami, ker ste me tako pretepli. Pa nočem, ker jaz nisem človek, ki bi koga mučil. Dober človek sem in nisem hudoben, kakor so nekateri. Zato pa vam preženem sovo.«

In Kekec je samo zavpil: »Poberi se, nevšečnica maloprídna, in pusti nas v miru!« — Pa se ni sova oglasila nič več in bilo je zopet vse mirno in tiho okrog. Bedanec je legel na pograd, a še dolgo ni mogel zaspasti.

»No, pa sem mu zopet pošteno zagodel,« si je dejal Kekec ves razveseljen. »A jutri bo godba po tej koči, jutri, ko pride resnična sova semkaj. Hehe, to bo ples! Kekec in sova bosta godla, a stric Bedanec bo plesal!«

7

Kekc se je plazil tisti dan po vsem gozdu. V vsako duplino je pogledal in je stikal po vsaki špilji med skalovjem. Bil je že ves opraskan po rokah in nogah, a vendar še ni našel onega, kar je iskal širom okrog. Oj, nikjer ni našel sove, ki jo je tako potreboval! Saj je bil prepričan, da ga reši edinole sova iz tega hudega, neznosnega življenja. Zato pa je bil žalosten, ko je stikal zaman po vseh špiljah in duplih; žalosten je bil zaradi tega, ker ni mogel priti do žive sove. Zato pa je pričel javkati in zdihovati, da mu je postalo v srcu prav milo. Pa saj ni čudno! Danes ga je že dvakrat zopet pograbil Bedanec; hudo ga je pograbil in ga je pretepel, ker Kekc ni hotel iti po Meno h Kosobrinu. Seveda je Kekca na vso moč bolelo. A zdržal je, ker je mislil ves čas na sovo in je bil prepričan, da jo gotovo najde in še nocoj zaigra Bedancu zadnjo poskočnico.

Razkačen je bil Bedanec in je rekel popoldne Kekcu: »O, ne misli, da te ne razmehčam! Če danes ne greš h Kosobrinu, pojdeš pa jutri. Ko ti postanejo koščice mehke, me boš pa še prosil, naj te pustim h Kosobrinu. A potlej bomo govorili drugače!«

Bedanec je odšel z doma in še rekel Kekcu: »Do večera me ne bo nazaj . . . A nikar se ne zanašaj na Kosobrino! Zajček je in te ne reši nikoli, kot je rešil Meno. Pa če te tudi reši, ti ne pomaga to prav nič. O, že sem na sledi njegovi skrivni poti. Danes ali jutri jo najdem. Potem pa bo gorje Kosobrinu, Meni in tebi! — O, če hočeš h Kosobrinu, kar pobegni k njemu! A rečem ti, da te zgrabim že jutri in potem bova drugače plesala kot zdaj . . . Ne branim ti — le pojdi k onemu zajčku, da ga bo še bolj strah. O, le pojdi, če se upaš ti in oni zajček!«

Bedanec se je zasmejal in je izginil v goščavi. Kekec pa je žugal s pestjo za njim. »Le pojdi in se ne vrni več!« je govoril. »O, saj je najbolje, da se ne vrneš. Zakaj zvečer te čaka nekaj posebnega, da se boš vse življenje spominjal nočojšnjega večera. Le pojdi, le pojdi!«

In Kekec je odšel v gozd, da si ulovi sovo. Toda iskal je zaman vsepovsod. Ves žalosten je sedel tam na golicevju v travo in je gledal na Kosobrinovo domovanje onkraj ozke soteske. Še nikoli ga nista minila pogum in vesela razigranost. A danes mu je bilo tako čudno pri srcu, da bi bil najrajši na glas zajokal. Saj je vedel, da zanj ni več rešitve; o, dobro je vedel, da nikoli ne ubeži hudobnemu Bedancu, ki ga morda nekoč še umori v svoji togoti in zlobi. — In Kekcu je bilo žalostno pri srcu. Kar glavo je povešal in je tu pa tam vzdihnil. Z vso silo

so mu hotele privreti iz oči debele, vroče solze in Kekec jih je komaj zadrževal.

Iz te žalosti ga je prebudil glas, ki ga je poklical z nasprotne strani soteske. »Kekec, o, Kekec!« je zaklical tisti glas. »Ali slišiš, Kekec? Kako se ti godi? Ali si žalosten, Kekec?«

Kekec se je ozrl na ono stran in je zagledal Kosobrina, ki je stal na skali in ga je klical. Žalostno je pokimal z glavo in je odgovoril: »Hudo mi je, stric Kosobrin, hudo . . . A rešitve ni nikjer . . .«

»A kje je Bedanec?« je nadaljeval Kosobrin. »Ali je blizu? Ali je doma?«

»Ni ga blizu, pa tudi doma ga ni,« je odgovoril Kekec. »Odšel je nekam daleč in pred nočjo ga ne bo domov.«

»Počakaj, Kekec, samo malo počakaj!« je zaklical Kosobrin in je izginil za skalovjem. Kekec se je čudil in je čakal. Toda kar hipoma je zagledal tam doli v jarku Kosobrina, ki mu je migal z roko. Kekec je stekel po strmini navzdol in se je splazil v jarek, ki je sezal doli do samega belega proda. Kekec se je pač zavzel, kako je mogel priti Kosobrin tako hitro preko soteske. Toda vedel je, da ima možiček skriven dohod in izhod iz svojega domovanja. Zato ni več pomicjal, ampak je skakal naglo preko skal in je stal kmalu tam doli, kraj Kosobrina. Kosobrin ga je potrepljal po rami in je rekел: »I, čudiš se, kako sem prišel preko? Pa to ni težko, prav nič ni težko.

Saj imam pot, ki za njo nihče ne ve in tudi ne bo vedel. Oj, lepa je pot in tako skrita, da je ne more najti nihče.«

Kekec je zmigal z glavo in je dejal: »Stric Kosobrin, le nikar se ne hvalite! Kmalu bo nekdo našel tisto pot. Sam mi je rekel, da jo je že skoraj zasledil. Zato pa se čuvajte, stric Kosobrin! Bedanec je na sledi vaši poti. Ravno prej mi je to povedal.«

»Kaj? Ali res?« se je začudil Kosobrin in se je prestrasil. V svojem strahu se je ozrl krog in krog in si je mislil, da je Bedanec že nekje blizu. Toda ko ni videl nikogar, se je nekoliko pomiril. A vendar se je še vedno tresel in srce mu je bilo polno bojazni. »Saj bo menda res,« je nadaljeval. »Videl sem ga že več dni, kako je stikal tod okrog. Glejte, glejte! Pa je iskal skrivno pot, ki bi ga povedla do mene. O, saj vem, kako bi me rad pograbil; pa tudi siroto Meno bi dobil rad nazaj . . . Zato je stikal tod okrog, samo zato . . . Ovbé, pa če res najde skrivno pot, kaj bo z mano? Kaj bo z ubogo Meno? — Jojmene, da mi poveš kaj takega, ti pobič!«

Kosobrin je sklepal z rokami in je tarnal in jadikoval. Kekec ga je gledal in je zmigaval z glavo, ko je viden njegov obup in njegov strah. »Stric Kosobrin,« je rekел Kekec. »Čemu se bojite in tarnate? Saj Bedanec še ne ve za tisto pot. Zato pa bodite lepo mirni in samo glejte, da zmešate Bedancu vsako sled, da ne pride nikoli do tiste vaše poti. O, samo premislite malo, pa bo vse v redu!«

»Prav praviš, pobič!« je odvrnil Kosobrin in se je od-dahnili. »Premisliti je treba . . . Pa kar pojdem domov in premislim vse natanko.«

In možiček se je že okrenil in je zdrčal navzdol. A hi-poma se je premislil. Ustavil se je, se obrnil in prišel na-zaj h Kekecu. »Oj, ta moja boječnost! Oj, ta moja bo-ječnost!« je dejal in si je otrl znoj s čela. »Neprestano živim v strahu in skoraj bi rekел, da bi se celo zajca ustrašil, če bi nenadoma skočil predme. Kar strese me in srce mi kar zastane, če zaslišim sumljiv šum . . . Pa saj ni čudno! Živim tu v tej strašni samoti in žive stvari nik-dar ne vidim. Prav čudim se, da že nisem pozabil govo-riti. Samo Bedanca vidim časih; a bolje bi bilo, da bi ga ne videl nikoli. To ti je strašen možak, da ni takega na vsem svetu. Sosed mi je; a rajši bi imel medveda za so-seda kot Bedanca. Pa saj ga poznaš, pobič . . . Ali nisi rekел, da ga ni doma? Ali si resnico govoril, pobič? Po-vej, povej! Zakaj če je Bedanec doma, pobegnem takoj domov, ker se ga strašno bojim . . . Kar resnico govorि, pobič!«

»Ni ga doma,« je odgovoril Kekec. »Saj mi je rekел, da ga pred nočjo ne bo domov.«

Kosobrin se je pogladil nemirno po bradi in se je ozrl trikrat naokoli. Potem pa je sedel na skalo in je govoril: »Boječnost, ti rečem, Kekec — strašna boječnost! Ta je kriva, da imam težko življenje . . . Pa saj se mi posme-

huje celó mala Mena, ker sem tako boječ kot nihče na svetu. A kaj morem za to, če mi je pa tako prirojeno . . . Oh, prepričan sem, da umrem od samega strahu, če me še enkrat Bedanec pograbi. Kar zdihnil bi, strepetal bi in bi umrl na mestu . . . Težko je, ako ima človek takega soseda, kot je Bedanec. Ko bi me vsaj sovražil ne, pa bi bilo dobro. A sovraži me strašno, da bi me najrajši zadal še danes. Saj ga poznaš, Kekec, dobro ga poznaš . . . «

»A zakaj vas tako silno sovraži?« je vprašal Kekec.
»Dajte, povejte, stric Kosobrin! O, da sem jaz na vašem mestu, pa bi zaigral Bedancu tako, da bi ga minilo vse sovraštvo in bi nemara še celo pobegnil od tod, kakor je morala pobegniti teta Pehtara . . . Jaz se ga ne bojim in bi mu že pokazal, ako bi bil na vašem mestu . . . «

»Daj, nehaj, pobič!« se je prestrašil Kosobrin. »Kaj govariš tako predrzno? Ne kliči nesreče, ker že sama prehitro pride! Kdo bi se upal Bedancu zaigrati pošteno? Kdo, te vprašam, pobič?«

»Hm,« je odvrnil Kekec in se je nasmehnil. »Če ni drugega na svetu, pa bi mu Kekec zaigral. In mu bo tudi zaigral; če danes ne, pa jutri. Saj sem prisegel tako in prisego bom tudi držal. To vam rečem, stric Kosobrin, da boste vedeli . . . A zdaj mi povejte, zakaj vas sovraži Bedanec. Zakaj mene sovraži in mikasti, o, to mi je znanono, še preveč znano.«

Kosobrin ga je pogledal ves začuden in je pripovedoval: »Sovraži me že od zdavnaj. Sam bog ve, koliko let je že od tega. Vsakokrat, ko je prišel sem na goličevje, se mi je posmehoval in klical: ›Sem pojdi, ti zajček, ako se upaš. Za ušesa te primem in te malo privzdignem, da boš imel ušesa še daljša. Hoho, pridi, zajček!‹ — A jaz se nisem upal in sem se samo tresel onkraj skalovja. Ko pa sem razvidel, da Bedanec nikakor ne more do mene, ker ne pozna skrivne poti, sem postal pogumnejši. Pa sem mu pričel odgovarjati in ga tudi zasramovati. In tako sva vpila vsak dan preko soteske, da je bilo že kar grdo. Dobro, da naju ni slišal nihče, ker bi se bil lahko nama posmehoval. In tako je prišlo sovraštvo med naju . . .

Bedanec je razmišljjal, kako bi mi prišel do živega in bi me premikastil. Jaz pa sem pričel tuhtati, kako bi najlepše zaigral Bedancu, da bi se še bolj raztogotil. Hej, pa je prišla lepa prilika. Lansko jesen je privedel Bedanec v svojo kočo malo sirotico Meno. Videl sem jo vsak dan tu na goličevju. Sedela je na kamnu in je vsak dan bridko jokala. Smilila se mi je; zato pa sem se prikradel nekoč na goličevje in sem jo vprašal, zakaj se joče. Pa mi je povedala vse. Kako jo Bedanec pretepa kar na lepem in ji ne privošči ničesar dobrega. Z lepimi besedami jo je bil privabil v svojo kočo, kjer mu mora delati vse in mu še celo kuha. A kako naj pošteno zna vse to, uboga siroti-

ca, ko pa nima niti devet let? Zato pa jo tepe Bedanec in jo suva . . .

Tako mi je pravila mala Mena in je jokala na ves glas. Smilila se mi je v dno srca. In kar hipoma mi je nekaj reklo: Ugrabi siroto, Kosobrin! S tem rešiš deklico iz velike bede in obenem zaigraš Bedancu, da bo kar besnel in se togotil . . . Šinila mi je v glavo ta misel, in kar prijel sem otroka in sem ga odvedel na svoj dom. Vsa srečna je zdaj mala Mena. Kako tudi ne? Saj ji ne manjka ničesar . . .

O, da bi bil vedel ti, pobič, kako je razgrajal Bedanec tisti dan! Videl je Meno pri meni in v svoji strašni togoti je hotel podreti ves hrib. A jaz sem se mu smejal, da sem se tolkel po kolenih . . .

Od tistega dne me sovraži Bedanec na vso moč in le preži, kako bi me zalotil. A ni mogel do mene, ker v moje domovanje drži samo ena pot, ki je tako skrita, da je ne najde živa stvar. Še celo Mena ne ve zanjo, ker sem ji bil zavezal oči, ko sem jo odvedel na svoj dom. In po tej poti hodim časih semkaj, da si natrgam zdravilnih zelišč, ki rastejo samo na Bedančevi strani. In tako me je zalotil oni dan Bedanec. Zgrabil me je in me privezal k drevesu. Zahteval je Meno nazaj; a ker mu je nisem hotel dati, me je privezal k drevesu in mi rekel, da ostanem privezan, dokler mu ne izročim deklice in dokler me smrt ne reši strašnih vezi . . . Dolge ure sem bil prive-

zan tam in sem vsak trenutek pričakoval smrti. Pa si prišel ti, pobič, in si me rešil. Oj, stokrat hvala naj ti bo, pobič!«

Kekec je poslušal ves zamišljen in je rekel, ko je Kosobrin umolknil: »Saj sem vedel, da je tako. Že prvi dan sem si mislil, da je tako. Zato pa nisem verjel Bedancu, ko se je hvalisal, kako dobro se je imela Mena pri njem. O, mislil je, da sem navaden vaški paglavec, a ne Kekec, ki je poizkusil že marsikaj na svetu. Zato pa sem mu pričel takoj gosti in ne bom odnehal, dokler mu ne zago-dem zadnje poskočnice.«

In Kekec je pripovedoval Kosobrinu. O sovah je pravil, ki strašijo vsak večer Bedanca, da je groza. Pa tudi o pesemci je pravil, ki si jo je izmislil o Kosobrinu, da se reši neljubih vezi. Kosobrin se je sicer smejal, a vendar je rekel Kekcu in ga je svaril: »Kekec, Kekec! Ne delaj neumnosti, da ne razdražiš Bedanca še bolj. Saj ni tako kratke pameti, kakor si ti domišljajaš. Jaz se ga bojim, strašno bojim . . . Bodi pameten, Kekec, in potrpi! Samo sedem dni potrpi! Potem te pa jaz rešim, če te do tedaj Bedanec ne izpusti. Priden bodi in ne draži Bedanca! Lepo te prosim, Kekec, ker te imam močno rad! Saj si mi rešil življenje, pa bi te ne imel rad?«

Kekec je zamahnil z roko. »Kaj tisto, stric Kosobrin!« je odvrnil. »Vi se bojite Bedanca. Jaz se ga ne bojim . . . Ravno prej sem se nekaj cmeril in jadikoval sam pri sebi.

Pa vidim zdaj, da sem bil neumen. Čemu bi javkal, ko pa ne pomaga nič! — Ne bojim se Bedanca, četudi me vsako uro nabije, zato, ker nočem k vam, da bi vam ugrabil Meno in staknil vašo skrivno pot. Vsak dan me sili Bedanec in me pesti, da joj! A jaz nimam ušes, resnično — za Bedanca nimam ušes, pa naj vpije in razgraja še tako!«

»Ovbé, ovbé!« se je prestrašil Kosobrin. »Kaj k temu te nagovarja Bedanec? O, ti grdoba nevšečna! Kaj si izmisli? K temu te nagovarja? — A ti, Kekec, kaj boš napravil? Saj ne boš poslušal grdobe, saj je ne boš . . .«

»Ali vam nisem rekel, stric Kosobrin, da za Bedanca nimam ušes?« je odgovoril Kekec. »Saj nisem nepridiprav — še nikoli nisem bil, pa tudi ne bom. Le name se zanesite, stric Kosobrin, in videli boste, da se Kekec ne zna lagati! In tudi tedaj nisem lagal, ko sem prisegel, da se bom znesel nad Bedancem in mu bom na koncu zasviral poštено pesemco.«

Kosobrin ga je potrepljal po rami in je dejal: »Saj sem vedel, da si pobič, ki mu ni para . . . Kekec, samo potrpi sedem dni, kakor sem ti rekel. In potem ti bo dobro. Čez sedem dni pridem in te povedem s seboj, da bo Bedanec še bolj togoten . . . A zdaj moram domov, ker sem se že predolgo zamudil. Lahko, da pride Bedanec in me pogradi. A jaz se bojim Bedanca, huj, tako bojim . . . Os-

tani zdrav, Kekec! Čez sedem dni . . . čez sedem dni, če ne bo boljšega prej . . . «

Možiček se je zavrtel; strkljal se je doli po jarku in je kar hipoma izginil med sivim skalovjem. Kekec pa je še vedno sedel tam v jarku in je gledal na ono stran soteske. Pričakoval je, kdaj se prikaže Kosobrin na planotici. In ni čakal dolgo. Kar nenadoma je zapazil možička tam na skali; a kraj možička je stala Mena in mu migala z rokami. »Kekec, hoj, Kekec!« je zaklicala deklica s svojim zvonkim glasom, »kako ti je, Kekec?«

Kekec je vstal in je odvrnil: »Dobro, prav dobro, Menara! Če ne bo hujšega, pa sem zadovoljen. Saj mi ni sile. Včeraj me je Bedanec pogostil s srnjakovo pečenko. Zato pa sem mu jaz zagodel sovino godbo. S čim me pa danes pogosti, res ne vem. Skoraj gotovo bo kaj dobrega. Saj Bedanec ne pozna drugega kot same dobrote . . . Ali ni res, Menara?«

Mena se je zavzela, da je kar roke sklenila. Hotela je odgovoriti; a Kekec se je že obrnil in je splezal navzgor po jarku. Videl je Kekec, da se je že pričelo večeriti; zato pa je pospešil korake, da pride še pred nočjo domov. Mena in Kosobrin sta gledala za njim, dokler ni izginil tam v goščavi. Potem sta se obrnila proti domu in Kosobrin je pripovedoval deklici, kar mu je bil ravnokar Kekec povedal. — »Hm,« je rekel Kosobrin naposled. »Dobrer je Kekec, resnično dober. Le nikar se ne boj, Meni-

ca! Kekec te ne ugrabi, pa četudi mu Bedanec odreže glavo. Le meni verjemi, da se bo Kekec držal pogumno, dokler ga ne privedem semkaj. Pa bosta potem skupaj in mi bosta pasla živinico ter mi pomagala.«

Mali Meni so se zaiskrile oči. Tlesknila je z rokami in se je veselo zasmejala. »O, to bo lepo, stric Kosobrin!« je dejala v svojem velikem veselju. »Morate ga rešiti, stric, morate! In skupaj bova prepevala, da bo veselje naokrog. Pa kdaj ga privedete, stric?«

»Čez sedem dni, Menica,« je odvrnil Kosobrin in se je namuznil zadovoljno, ko je videl veliko radost na obrazu sirotne deklice. »Samo sedem kratkih dni še počakaj, ker prej mi je nemogoče . . . O, Kekec je vesel pobič in prevejan kot nihče na svetu. Pa nama bo delal kratek čas, da bo veselje na našem samotnem domu. Res bo prijetno kot nikjer drugje po zagorskem svetu. In smerjali se bomo. Dobro se bomo imeli in bomo veseli, samo veseli . . .«

Mena ga je poslušala in v mali dušici ji je kar skakala velika radost. Saj se je veselila, da dobi druščino, da se bo lahko igrala s kom in prepevala z njim vesele pesmi. Sama je tu v tej divji samoti in nima nikogar razen strica Kosobrina. Zdaj pa pride Kekec, že čez sedem dni pride — veliko veselje pride, in Mena ne bo nič več sama na samotnem Kosobrinovem domku . . . Pa se je res radostila mala Mena. V svoji radosti je še celo na posteljici

zapela veselo pesem. In še preden je zaspala, se je za-smejala, zasmejala potihoma . . .

A Kosobrin se ni smejal. Tam v kuhinji je sedel ob pla-polajočem ognju. V dve gubi se je stisnil Kosobrin in je podprl glavo z obema rokama. Pa je mislil in mislil. Ve-like skrbi so mu razjedale dušo, in duša mu je bila vsa plašna in boječa. Zaradi Bedanca ga je skrbelo, zaradi Bedanca, ki je že na sledi njegovi skrivni poti. Oj, da najde Bedanec tisto pot! Potem pa je siromašni Kosobrin izgubljen. Saj pozna Bedančeve jezo in tudi njegove pe-sti pozna. Nesreča bi bila, strašna nesreča . . . In Koso-brin se je tresel po vsem životu ob misli na tako nesrečo. Lasje so mu vstajali pokonci in mislil je, samo mislil, kako bi odvrnil od sebe tisto nesrečo. A domislil se ni ničesar. To pa je grizlo Kosobrina še bolj. Kar stresal se je v svojem silnem strahu in se je prijemale za glavo.

Ogenj na ognjišču je že davno ugasnil. A Kosobrin je še vedno razmišljjal in se je vedno bolj tresel in se je bal, tako strašno bal . . .

Brez sove se je vrnil Kekec v Bedančeve kočo, ko se je že nočilo in so se že vžigale prve zvezde po širnem, vi-sokem nebu. Koča je bila odprta, a Bedanca še ni bilo nikjer. Kekec je razpihal ogenj na ognjišču in je prižgal lojevko. Sedel je za mizo in je položil glavo nanjo. Čakal je Bedanca in ga je kmalu učakal. Stopil je Bedanec v kočo in je postavil na mizo veliko kletko, kjer je čepel

čuden ptič. Sivkaste perutnice je imel ptič in oster, zahrivljen kljun. Kekec ga je gledal radovedno in je mislil v prvem trenutku, da je to mlad orel. Ugibal je in ugibal, a ni mogel uganiti, kako je ime temu ptiču. Zato pa je kar vprašal Bedanca: »Stric Bedanec, kako pa se imenuje ta razbojniški ptič? Pa kaj vam hoče ta ptič? Orel ni, pa tudi jastreb ni . . .«

»To je sokolič,« je odvrnil Bedanec skoraj prijazno in je stopil k mizi, a v roki je držal železno, dolgo verižico. »Sokolič je, sokolič. Ulovil sem ga v skalovju . . . Pa veš, zakaj sem ga ulovil? Privezal ga bom na streho, da mi bo odganjal nevšečne sove, ki mi ne dajo ponoči miru. Oj, sove se strašno boje sokoličev. Pa ne bo niti ene več bližu . . . Ehé, pa jih je le ugnal Bedanec . . .«

Bedanec se je zasmejal. Spretno je zgrabil z levico sokoliča, z desnico pa mu je pritrdil verižico okrog nog in še zmenil se ni, da ga je sokolič dvakrat prav pošteno kavsnil z ostrim kljunom. Nato je odšel pred kočo in je nesel ujetega ptiča s seboj. Po lestvici se je splazil na streho. Ovil je verižico okrog močnega, železnega droga, da je trdno držala. Potem pa je prišel nazaj in je stopil kraj Kekca, ki se je venomer čudil. Sokolič je zamahnil s krili in se je zagnal, da bi zbežal. Toda priletel je samo do konca strehe, že ga je potegnila verižica nazaj. Jezno je zavreščal sokolič in se je zagnal že desetkrat, da bi pobegnil. A verižica je držala dobro in se ni vdala. So-

količ pa je počenil vrh strehe. Žalostno je stisnil glavo med peruti in je miroval.

»Hehe, zdaj boste videle, debeloglavke nevšečne!« se je grohotal Bedanec in si je mel roke. »Nagnal vas bo sokolič, da bo veselje . . . Samo pridite, pa boste videle. Bedanec bo imel zdaj mir pred vami, in nikoli več ga ne boste plašile . . . Le pridite, debeloglavke, le pridite!«

Še dolgo se je grohotal Bedanec tam zunaj na trati. Kekec pa se je splazil nazaj v kočo. Stisnil se je tam v temen kot in je gledal mračno predse. Saj je vedel, da ga je zdaj prevaralo zadnje upanje. O, tudi živa sova mu zdaj ne pomore nič več, še manj pa skovikanje, ki je z njim tako lepo strašil Bedanca vsak večer. Glej, tam na strehi sedi zdaj sokolič; a sokoliča se bojé vsi ptiči, še najbolj pa sova. In ni je nič več blizu. In tudi posnemati ne more Kekec sove nič več. Zakaj Bedanec bi takoj spoznal, od kod prihaja tisto skovikanje. In Kekcu bi bilo potem gorje, stokrat bolj gorje kakor zdaj . . .

Vse to je Kekec zdaj spoznal. Zato pa se je stiskal v kot. Ustna so se mu kar tresla in krčil je pesti, v svoji veliki jezi jih je krčil. —

8

Petelinček je veselo prepeval na Mežnarčevem dvoru. Njegovo pisano perje se je svetlikalo v rumenih sončnih žarkih, ki so se poigravali in migali po širnem dvoru. Vse to je videl gizdavi petelinček in je zaradi tega kikirikal še glasneje in se je še bolj šopiril med kokoškami, ki so zadovoljno čebljale okrog njega. A to veselo kikirikanje ni bilo všeč mali Tinki. Stopila je Tinka iz hiše; polence je pobrala in ga je zalučala proti petelinčku. — »Všš — všš — ali boš tiho, nepridiprav!« je zaklicala mala Tinka in je bila resnično jezna. A petelinček se je razkoračil in je trikrat zamežikal z očmi. Potem pa je pogledal prav debelo na Tinko in se je začudil: »Kok-kok-kok . . .« Da Tinki ni všeč njegovo petje, njegovo krasno petje, ki ga putke kar prehvaliti ne morejo? Čudno, čudno . . . Pa petelinček ni mogel tega verjeti. Zato se je čudil in je dvakrat stresnil z glavo. Ker je mislil, da se je Tinka vendarle samo zmotila, je skočil na plot in je zapel s svojim najlepšim glasom: »Kikir-li . . .«

Tinka je našobila rdeča usteca; a polena ni več zagnala. Samo s prstkom je še zažugala petelinčku in je odšla preko dvorišča. Pa se Tinki res ni zdelo lepo od pete-

linčka, da tako veselo prepeva — prepeva, ko mora Tinka samo bridko zdihovati in jokati. In kako ne bi zdihovala in jokala? Saj ni več bratca — visoko v gori ga je nemara že umoril strašni Bedanec in ga je zakopal nekje sredi gozda. Pa je zdaj Kekec mrtev in nikoli več ne bo igrал na svoje zlate citre. In tudi prepeval ne bo več tistih lepih pesmi, ki jih je znal sto in sto. V grobu leži Kekec, mrtev in tih, kakor njena mucika, tam na vrtu. O, Kekca ni nikjer več, pa tudi bele mucike ni več. Tinka je ostala sama. Nihče se ne igra z njo in srce ji je polno žalosti in težke bridkosti, ki ji ne dasta nikoli miru, da mora mala Tinka neprestano jokati in zdihovati. Oj, jokati za Kekcem, ki ga ni že sedem dni domov; oj, zdihovati za belo muciko, ki jo je ugrabila hudobna smrt, in počiva zdaj na vrtu v lepem grobu . . .

Tinka se je napotila na vrt. Pod široko češnjo je sedla v mehko travo. Tam je bil grobek bele mucike. Ves je bil posut z rožami, da se črne prsti niti videlo ni. Tinka je gledala na grobek. Roke je prekrižala na prsih in iz oči so ji pričele vreti solze. Počasi so tekle solze po njenem rdečem licu in so bile vroče in pekoče. — »Oj, mucika!« je govorila Tinka v svoji žalosti. »Počivaš, lepo počivaš v črnem grobku in niti ne slišiš mojega zdihovanja . . . O, zakaj je umrl nesrečni Kekec? Glej, mucika, rekel je, da si izmisli o tebi krasno pesem. Jaz bi jo zapela na tvojem grobu, a ti bi me slišala in bi mi lepo zamijavcknila

iz groba. Pa se ne oglasiš, mucika, ker jaz ne znam zapeti take pesmi kot Kekec. Nikoli več te ne bom slišala in tudi Kekca ne bom videla nikoli več . . . O, hudo je meni, mucika, oj, strašno hudo . . . «

Tinka je zajokala in v srcu jo je zbolelo tako silno, da ni mogla več zdržati. Kar zleknila se je in je zarila obrazek med travo. »Kekec, Kekec!« je zavpila tu pa tam. »Mucika, mucika!« — Pa je zopet jokala in se ni mogla ustaviti niti za trenutek.

Na vasi so začeli pritrkavati zvonovi in so naznanjali delopust. Ubrani glasovi so se razlegli preko vsega zاغorskega sveta in so peli tako milo, da se je človeku tajalo srce, ko je poslušal tisto jasno, svečano zvonjenje. Tinka je slišala zvonove in v srcu ji je bilo še huje. Pričela je jokati na ves glas in je hotela, da bi prevpila pojoče zvonove. A ni šlo — resnično, ni šlo . . .

Tisto ubrano zvonjenje je slišal tudi Kekec visoko tam gori pod belimi pečinami. Kekec je sedel na trati pred Bedančevim kočo in je strmel na domačo vas. Z roko si je podpiral glavo in je mislil, mislil . . . Oči so mu bile vse žalostne in lica pobledela in shujšana. Pa saj ni čudno! Teden dni ga že muči hudobni Bedanec in mu ne privošči ničesar dobrega. Vsak dan ga trikrat pošteno nabije in ga hrani s sirovim sirkovim močnikom, da je Kekcu že popolnoma upadel trebušček in so mu splahnela rdeča, polna lica. Oj, to je hudo, hudo! A najhuje je to,

da se ne more Kekec domisliti ničesar pametnega, da bi prevaril Bedanca in bi pobegnil domov. To je Kekca najbolj skelelo in skoraj samega sebe se je sramoval. Pa tudi je vsakokrat, ko ga je nabil Bedanec, stiskal ustna in prisegal sam pri sebi, da se znese nad Bedancem — o, vendar je uvidel potem, da je slaboten in da ničesar ne opravi, če se zapraši v Bedanca. Bedanec ga je neprestano gledal s srepimi očmi in je samo godrnjal. Le trikrat na dan je izpregovoril s Kekcem in vsakokrat mu je velel, naj se napoti takoj h Kosobrinu in ugrabi sirotno Meno. A Kekec je molčal in mu niti odgovoril ni. To pa je razjarilo Bedanca in zato je trikrat na dan Kekca prav poštено nabil.

»Čakaj, čakaj, hudobec!« je grozil Kekec, ko je ležal zvečer na senu in je zaman poizkušal, da bi zaspal. »O, ni še konec vseh dni in ne vem nazadnje, kdo se bo smejal — ti ali jaz . . . Še nihče ni pretepal Kekca. Samo mati me včasih oplazi z gorko šibo. A mati dela prav, ker imam jaz preveč porednih muh v glavi . . . Ti, hudobec, pa me pretepavaš — Kekca pretepavaš. Pa še ne veš, kdo je pravzaprav Kekec. Zato pa te zadene nekaj, da boš gledal debelo in se ti ne bo nikoli več ljubilo, da bi pretepaval poštene ljudi . . . O, le čakaj, hudoba! Pride Kosobrin in me povede na svoje domovanje. In videl boš, hudobec, kako se ti bo potem godilo . . . Pa ti bo še presedalo sosedstvo s Kekcem. Saj Kekec ni Kosobrin, ki se

trese pred vsakim zajčkom. Zato pa počakaj še nekaj dni, Bedanček!«

In res — Kekec se je zanašal samo še na Kosobrina, ker mu vse nakane in spletke niso prav nič pomagale. Zato pa je potrpel vse in ni nikoli javkal. Kadar ga je Bedanec nabil, se je splazil tja na goličevje in je gledal dolgo dolgo na Kosobrinovo domačijo. Videl je možička, ki je delal pridno na njivici. Tudi Kosobrin je včasih pogledal nanj in je pomignil z roko. A Kosobrin ni izpregovoril več besedice z njim, ker ga je bilo strah Bedanca. Tam gori med grmovjem se je prikazala sem in tja mala Mena. Zamahnila je z roko in je zaklicala veselo preko soteske: »Kekec, Kekec!« — A že je izginila v goščavi, še preden je mogel Kekec zavpiti prijazno besedo.

»Hm, Bedanca se bojita,« je pomislil Kekec. »Strah ju je; zato pa nočeta govoriti z mano. Mislita si, da razdražita Bedanca še huje, ako govorita z mano . . . Prav delata, čisto prav . . . Zato pa tudi jaz ne izpregovorim več z njima. Mirno bom sedel tu in bom čakal, kdaj se prikrade Kosobrin v jarek in me odvede s seboj. O, da bi prišel že kmalu! Tako težko že čakam, tako težko . . .«

A Kekec je vendarle čakal in je potrpel. Odšel je nazaj na trato pred Bedančeve kočo in je strmel v dolino ali pa je gledal na ujetega sokoliča, ki je žalostno sedel tam gori na strehi. Sokolič je neprestano povešal glavo. Le redkokdaj jo je dvignil in oči so mu pogledale na belo

skalovje. Tedaj pa je sokolič polglasno zaječal. Stresnil je s perutmi in se je zagnal naprej. A neusmiljena verižica ga je potegnila nazaj, da je sokolič omahnil tam na koncu strehe. Potem je sfrčal nazaj na sleme. Stisnil je glavo pod perutnico in se dolgo dolgo ni več ganil.

Kekcu se je ujeti ptič smilil do srca. Že večkrat se ga je polastila misel, da bi rešil sokoliča. »Kaj, če bi ga izpuštil?« je pomislil sam pri sebi. »To bi robantil Bedanec, če bi mu ptič ušel! Kar na streho pojdem in odvežem sokoliča. Veselo bo vzfrfotal in bo poletel v skalovje. In vesel bo, tako zelo vesel, kako bi bil jaz vesel, če me izpusti Bedanec . . . Hoj, kaj, če bi poižkusil?«

Kekec se je že splazil do strehe. A pravočasno se je še premislil. »Bedanec me ubije, če izpustum sokoliča,« je dejal. »Saj bo takoj vedel, da ptič ni sam pobegnil, ampak da sem ga jaz odpel z verižice . . . Počakaj še malo, sokolič! Tistega dne, ko pobegne Kekec, boš pobegnil tudi ti. To ti obljaljam danes in kar Kekec obljubi, to je pribito, še bolj pribito kot deska k Bedančevi koči. Zato mi pa verjemi, sokolič, in nikdar ne žaluj . . .«

Tistega dne pa je rekел Kekec Bedancu: »Stric Bedanec, ali slišite? Povem vam, da vam sokolič danes ali jutri pogine. Poglejte ga, kako žalostno čepi tam na slemenu, pa mu ni mar za ves svet. Zakaj pa, stric Bedanec? Veste, zato, ker ga krmite s samim sirkovim močnikom, kakor mene. Pa mislite, da je sokolič zadovoljen s samim

močnikom. Mislite, da sem jaz zadovoljen? — O, vajen je sokolič česa boljšega in ne bi mu škodil masten zalogaj, kakor tudi meni ne bi škodil . . . Zato pa vam rečem, stric Bedanec, da poglejte malo na sokoliča. Če vam pogine, no, pa bo zvečer spet sovina godba. In javkali boste spet, in Kekec vam bo zopet dober — zato dober, da vam preplaši nevšečno sovo . . . Kaj mislite, da vsakdo rad je sirkov močnik? Ali mislite, da se vsakomur ljubi plašiti nevšečne sove? Ha, stric Bedanec? Pa mi povejte!«

Bedanec je zarežal nad Kekcem in ga je zasukal, da se je deček kar prekotalil po tleh. Obrnil se je Bedanec in je izginil v goščavi. Kekec pa je gledal za njim in se je namuznil. »Glejte, pa sem ga zopet prav pošteno dregnil,« je govoril Kekec samemu sebi. »O, kar zasopel je in mi je pokazal zobe . . . Pa misli nemara, da se ga bojim? Hehe, stric Bedanec, tega pa ne doživite, pa če moram tudi sto let z vami živeti . . . Bog ve, kam se je obrnil? Skoraj gotovo na goličevje, da se malo skrega s Kosobrynom. Da se mu ljubi, o, da se mu le ljubi!«

Kekec se je zagledal v zeleno, s sončnimi žarki vso posuto dolinico, od koder je prihajalo ubrano zvonjenje zagorskih zvonov. Srce se mu je širilo vedno bolj, da ga je kar prevzelo. Oči so mu postale nehote rosne in v duši je začutil silno hrepenenje, ki ga je vleklo v dolino, kjer stoji njegov dom, a doma počivajo v ozki skrinjici njego-

ve zapuščene citre. O, da bi imel vsaj citre pri sebi, da bi si zaigral veselo pesem, krasno pesem, ki bi se razlegala po tem divjem gorskem svetu! Lepše bi se razlegala tista pesem med mrtvim skalovjem kot ubrano zvonjenje zagorskih zvonov. In bilo bi lepo in prijetno vseokrog . . . A Kekec nima citer pri sebi. Že teden dni samujejo v skrinjici in nikogar ni, da bi malo zaigral na zlate strune — o, nikogar . . .

In Kekec je mislil na svoje in je hrepenel po njih, ko je poslušal zvonjenje. Žalostno je povešal glavo še takrat, ko so utihnili zvonovi in je objela mrtva tišina zagorski svet. Niti pogledal ni več na veselo dolinico, ampak je zrl molče v tla in vedno večja žalost se ga je lotevala . . .

Toda hipoma je dvignil glavo in se je ozrl okrog sebe. Zazdelo se mu je, da se je razlegel ravnokar pridušen, obupen klic, ki je prišel kdove od kod iz temne goščave. »Kaj je to?« se je začudil Kekec in je vstal. Toda tisti krik se je razlegel vnovič in je bil še glasnejši in razločnejši. — »Kdo vpije v goščavi?« se je vprašal Kekec. »Nemara vrešči divji orel ali pa jelen, ki ga je nekdo napadel . . . Hm, čudno, čudno..«

Tretjič je zavpil tisti presunljivi glas in Kekec ga je tedaj spoznal. »Bedanec vpije tam na goličevju,« je dejal Kekec in se je čudil vedno bolj. »Strašno vpije Bedanec in je ves razjarjen . . . Hm, pogledat grem na goličevje.

Nemara sta se Bedanec in Kosobrin pošteno skregala . . . «

Kekec je stekel skozi goščavo. Na vso sapo je hitel med širokimi bukvami in se je ustavil šele na parobju. Ozrl se je navzdol proti divjemu jarku, od koder je prihajalo glasno vpitje. Tedaj pa se je prijel Kekec za glavo in je zavpil ves prestrašen. Zagledal je tam doli Bedanca, ki je mikastil majhnega možička. A tisti možiček ni bil nihče drugi kot Kosobrin. Držal je Bedanec Kosobrina z obema rokama; okrog pasa ga je držal in ga je dvigal od tal kot lahko peresce. In kričal je Bedanec, da se je razlegalo strašno po ozki, gorski soteski.

»Ovbé, ovbél!« je zastokal Kekec. »Glejte, pograbil je Bedanec Kosobrina! V jarku ga je zasačil, ko se je priplazil Kosobrin semkaj, da si natrga zdravilnih rož . . . Pa ga zadavi zdaj Bedanec, ker je strašno jezen na možička . . . Ovbé, ovbél!«

In Kekec je pričel kar z nogami cepetati v svojem strahu. Lasje na glavi so se mu naježili, srce mu je zastalo. Toda samo za trenutek. Zakaj Kekec se je nenadoma stresel in je zastokal še enkrat. Stisnil je ustnice, da so ga zbolele, in je zakrilil z rokami. Nato pa se je zaprašil po strmini na vso sapo. Tekel je in tekel po goličevju in se še zmenil ni, da se je trikrat prevrnil po tleh. O, Kekec je samo zasopel in se je naglo pobral s tal. Pa je drvel naprej, drvel kakor veter in se ni ustavil nikjer več. Kar ne-

nadoma je stal kraj Bedanca, ves zasopel in oznojen. Dvakrat je še zakrilil z rokami, potem pa se je zaprašil v Bedanca in ga je zgrabil za roke.

»Ali boš pustil Kosobrina?« je sopal Kekec in se je vedno bolj zaganjal v Bedanca. »O, ti hudobec! Ali ga boš pustil? Rečem ti, da ga pusti! Ti še ne poznaš Kekca! A zdaj ga boš spoznal — zdaj, če ne izpustiš Kosobrina . . . Hitro ga pusti, ti rečem še enkrat . . .«

Bedanec je pogledal na razjarjenega Kekca, a ni izpuštil možička, ki se niti ganil ni več med njegovimi trdimi pestmi. Sunil je Kekca z nogo, da je deček odleteldaleč v stran in je padel za skalo. To pa je razjarilo Kekca še bolj. Kar zapihal je nevšečno in se naglo pobral. Zagnal se je vnovič v Bedanca in ga je zgrabil z obema rokama za košato brado in mu jo je pričel puliti, da je Bedanec zarjul od bolečine. — »Ha, ali te boli, hudobec!« je sikal Kekec in je pulil vedno huje. »Ne izpustum te, ne izpustum te, dokler ne pustiš Kosobrina v miru . . . Ali si slišal, hudobec? Ali si slišal! — Kosobrina izpusti, ako ti je ljuba tvoja brada . . . Ali ga izpustiš? Ha, ali ga izpustiš, hudobec? Ne odneham, ne odneham . . .«

Bedanca je strašno bolelo, kajti Kekec ni poznal usmiljenja, ampak mu je pulil z vso močjo dolgo brado. Pač je otepaval Bedanec okrog sebe, da bi se otresel srditega dečka. A vse otepanje mu ni prav nič pomagalo. Kekec se ni zmenil za njegove brce, ampak je trgal in mika-

stil, da so dolge dlake kar frfotale po zraku. Tedaj pa se je Bedanec sklonil in je položil Kosobrina na tla. Zgrabil je Kekca za komolce, da je zahreščalo in da je zavpil Kekec od divje bolečine ter je izpustil brado. Bedanec ga je na pol dvignil in ga je vrgel daleč onkraj jarka. Sklonil se je potem h Kosobrinu, ki je ležal na tleh in se ni več ganil. — »Hoho, kaj pa je to?« je zamrmral Bedanec. »Kaj je nemara mrtev? Ne gane se, pa niti sope nič več . . . Pa če je mrtev? Ti prebita reč! Saj ga nisem mislil zadaviti . . . Nemara je umrl od samega strahu, ko sem ga pograbil tako nenadoma in neusmiljeno . . . Hm, hm — kaj bo pa zdaj?«

In Bedanec se je popraskal za ušesom in je gledal ves prestrašen na Kosobrina. Kekec je pritekel nazaj in pokleknil kraj Kosobrina. Za roko ga je prijel; a roka je bila odrevenela in mrzla. V obraz mu je pogledal; a obraz je bil bled in brez življenja. — »Ubili ste ga, Bedanec, nedolžnega človeka ste ubili!« je zavpil Kekec in groza se ga je polastila. »Ali ne vidite, da je Kosobrin mrtev in se ne gane več? . . . Ubili ste ga — gorje, ubili ste ga! . . .«

Bedanec je položil roko na možičkove prsi, da bi videl, če srce še bije. A srce ni bilo več — bilo je tiho in je mirovalo . . . — »Resnično — mrtev je,« je dejal Bedanec in glas mu je bil zamolkel in se je tresel. »Mrtev je — umrl je od samega strahu . . . Saj ga nisem hotel umoriti. Samo pograbil sem ga in sem ga nekajkrat

dvignil v zrak. Pa se je ustrašil in je izdihnil dušo . . . Nisem ga hotel umoriti, resnično ga nisem hotel . . .«

»Hudobec ste, stric Bedanec, velik hudobec,« je govoril Kekec brezsmiselno in je še vedno klečal kraj mrtvega možička. »Kaj vam je storil siromak? Kaj vam je bil na potu? — O, bil je pošten in dober človek . . . A vi ste ga umorili, stric Bedanec, dobrega človeka ste umorili. Gorje vam bo zdaj, stric Bedanec, strašno gorje!«

»Tiho, pobič!« je zagodrnjal Bedanec. »Saj sem ti rekel, da ga nisem jaz. Samo strah ga je umoril, tisti veliki strah . . .« In Bedanec je pogledal še enkrat na mrtvega Kosobrina. Potem pa se je obrnil in je naglo odšel iz jarka in preko goličevja in je kar hipoma izginil v goščavi.

Kekec pa je klečal kraj mrljča in je ves obupan vil roke. Klical je Kosobrina na ves glas, ker ni mogel verjeti, da je možiček resnično mrtev. »Stric Kosobrin!« je klical Kekec. »Dajte, odprite oči, pa me poglejte! Saj ni več Bedanca tukaj! Odšel je, stric Kosobrin, in vam ni treba, da se ga še bojite . . . Saj vem, da ste se samo potuhnili, da tako ubežite Bedancu. Zato pa odprite oči, stric Kosobrin, ker Bedanca ni več tukaj . . . Ali slišite, stric Kosobrin? O, ali slišite?«

A Kosobrin se ni ganil. In tedaj je bil Kekec trdno prepričan, da je Kosobrin resnično mrtev. Zato je snel klobuček z glave in je sklenil roke. Potem je obsedel tam na

skali in je pričel premišljevati, kaj bi storil. Gledal je v globoki jarek, ki je po njem šumela divja Mala Pišenca. Misli so se mu utrinjale po glavi. Polotil se ga je spet srd, da je Kekec kar stiskal pesti. »Čakaj me, hudobec!« je govoril v svojem srdu. »O, danes ti zaigram, kot ti še nisem zaigral! Ne grem več v tvoje domovanje, ker me je strah in nočem živeti z morilcem pod eno streho! Rajši grem stanovat k zverinam v skalovje, rajši kakor k tebi, hudobec! Danes boš spoznal Kekca in danes ti bo še hudo . . .«

Še nekajkrat je stisnil Kekec pesti in je zamrmral nerazločno besedo. Potem se je dvignil in je stekel preko jarka in goličevja. Naravnost v Bedančevo kočo je hitel; a koča je bila prazna in Bedanca ni bilo nikjer. Kekec je naglo zgrabil dolgo vrv in je stopil iz koče. »Ne, nikoli več me ne vidiš, ti strašna koča!« je rekel. A tedaj je sokolič presunljivo zavreščal na strehi. Kekec se je ozrl nanj in mu je pomignil z roko. Stopil je na lestvo in se je splazil na sleme prav do sokoliča. A ptič se je preplašil in je vzfrfotal. Kekec je zgrabil za verižico in je potegnil ptiča k sebi. Kakor bi trenil, je odpel verižico in sokolič se je vzpel in je poletel v naglem poletu proti sivemu skalovju . . . »No, tudi ti si rešen, kakor sem ti bil obljubil,« je govoril Kekec. »A tudi jaz bom rešen danes. Zdajle pobegnem — in ni je moči, ki bi me mogla zadržati. Bedanec je umoril Kosobrina, a sirota Mena je

ostala sama onkraj soteske. Strah jo je in nikogar ni, da bi jo branil . . . Ojojmene, da se nisem mogel prej spomniti Mene! Sirotica, kaj bo počela brez Kosobrina? Umrla bo, od samega strahu bo umrla . . . A jaz pojdem tja na ono stran. Saj moram, moram, ker je Mena sirota in jo je zdaj strah, ker je sama. A kako naj pridem tja, če pa ne poznam skrivne poti, ki drži na Kosobrinov dom? Ovbé, ovbé! Kako naj pridem?«

In Kekec je razmišljal, a se ni domislil ničesar. To ga je pa razjarilo še bolj. Močno ga je zasrbelo v prstih, da ni mogel mirovati. Kar zaprašil se je nazaj v Bedančevo kočo. Prevrnil je mizo in klopi; pograd je prevrnil in se je lotil kuhinjske posode ter jo je razmetal krog in krog. — »Ha, hudobec!« je sopol. »Tu imaš svojo lepo kočo . . . tu imaš Kekeca . . . Spominjal se ga boš, dokler boš živ. A rečem ti, da ga ne uloviš nikoli več . . . O, hudobec! Kar pridi in poizkusi, če me moreš pograbit! In žal ti bo in boš jutri zaman iskal, kje si imel nekoč kočo . . . O, le počakaj, ti hudobec!«

Kekec je stopil do ognjišča, kjer je tlela žerjavica. »Kaj, ko bi razpihal ogenj?« je pomislil in oči so se mu zasvetile. »Zažgal bi mu kočo, da bi gorela z veselim plamenom . . . Kaj, če bi jo res zažgal? To bi gledal Bedanec in bi robantil. Hej, hej . . .«

A Kekec je zmignil z glavo. In da bi zbežal vabljivi skušnjavi, se je naglo okrenil in je zdrvel iz koče.

9

Kekec je bil tisti dan razdražen kakor še nikoli v svojem življenju. V svoji razdraženosti pa niti mislil ni, kaj pravzaprav dela. Samo to mu je bilo jasno, da je pobegnil iz Bedančeve koče in da se ne povrne nikoli več tja. Pa če ga Bedanec tudi ulovi in ga pograbi — o, Kekec se bo postavil na noge in se bo zopet zaprašil vanj. In Bedanec naj ga ubije, ako hoče; ubije naj ga, kakor je ubil siromašnega Kosobrina — Kekec ne pojde z njim! Niti mrtvega ga ne spravi več v kočo nazaj, ker je Bedanec hudober, da ni na svetu hujšega. — »O, lepo sem mu razmršil brado,« je govoril Kekec, ko je hitel nazaj na goličevje. »Bolelo ga bo najmanj osem dni in se bo gladil po razkuštrani bradi. Pa še lepše sem mu vse razmetal po koči, da bo moral tri ure pospravljati, preden bo spravil vse v red. Oj, Bedanec, ti hudobec! Danes si videl, kaj zna Kekec. A videl nisi še vsega. Glavno pride šele zdaj . . . Pa me boš prosil in moledoval, naj se te usmilim. A ne usmilim se te, ker si hudobec, strašen hudobec. Zagodel ti bom še zadnjo poskočnico in ne bom miroval, dokler se ne pobereš iz naših krajev . . . Čakaj, čakaj, hudobec!«

Kekec je zažugal z desnico in je letel na vso sapo po goličevju. Znoj mu je tekel curkoma z obraza; a Kekec ni imel časa, da bi si ga obriral z rokavom. Sopel je naglo in je stiskal ustne; srce pa mu je bilo polno gorja in jeze. Groza mu je vstala v duši, samo če se je domislil uboge-
ga Kosobrina, ki leži mrtev tam doli v jarku. — »Kaj bo počela zdaj sirota Mena?« je mislil Kekec in kar strah ga je bilo. »Sama je zdaj tam med divjim skalovjem, sama in se ne upa nikamor. In kdo jo bo branil? Nihče; saj Mena nima nikogar na svetu. Kaj?« je vzrojil Kekec sredi svojih misli. »Nikogar nima Mena? Pa zakaj je Kekec na svetu? Mar zato, da ga pretepava Bedanec in ga krmi s sirkovim močnikom? Hoj, hoj! Le ne boj se, sirotica Mena! Še danes bo Kekec pri tebi in te bo varoval vsega hudega. Pa se ne bo bal Bedanca in tudi divjega orla se ne bo bal, kakor se je bal ubogi Kosobrin . . . Le ne boj se, sirotica Mena! Še je Kekec na svetu, še — in ni ga ugonobil Bedanec . . . «

Kekec je stopil v jarek, kjer je ležal mrtvi Kosobrin. Dvignil ga je na svoje močne roke in ga je spravil z največjo težavo na trato vrhu jarka. Tam pa je obstal in v prvih trenutkih se niti zavedal ni, kaj naj ukrene. Gledal je podse na beli prod, sredi katerega se je valil razdivjani gorski potok. Da je mogel priti tja dol, bi moral preplezati visoko steno: a stena je bila gladka in navpična, da je ni mogla preplezati živa stvar. Vse to je videl Kekec in

zaskrbelo ga je . . . Toda Kekec ni obupal. Pogledal je na vrv, ki jo je bil prinesel iz Bedančeve koče. In tedaj se mu je razjasnil obraz in tlesknil je z rokami. — »Na prod spravim Kosobrina prav lahko,« je dejal. »A kako naj ga prinesem na planotico? Hej, tudi to bo šlo, ako je Mena samo malo pogumna in se ne ustraši zaradi mene . . . Pa bom poizkusil — resnično, kar poizkusil bom in se ne bom bal. In česa se naj tudi bojim? Siromak je Kosobrin in bi rad počival na svojem domu. Pa bi se jaz bal te kratke poti in bi ne ustregel mrtvemu siromaku?«

In Kekec se ni obotavljal. Prijel je Kosobrina in ga je prenesel dol nad prepad. Debel štor že davno razpadlega borovca je štrlel tam iz zemlje. Kekec je ovil okrog njega debelo vrv in jo je močno zadrgnil. Drugi konec vrvi pa je privezal Kosobrinu okrog pasu. Ko je bil gotov, se je globoko oddahnil in je pogledal preko soteske. In tedaj je videl malo Meno. Tam na skali je sedela Mena in je gledala semkaj na Kekca.

»Menara, oj, Menara!« je zaklical Kekec. »Le nikar se ne boj! Takoj pridem k tebi. Samo poslušati me moraš in se ne smeš ustrašiti, pa naj jaz delam, kar hočem . . . Ali si slišala? Ali imaš dolgo in debelo vrv? Daj, poglej v Kosobrinovo kočo, pa mi prinesi tisto vrv . . . Ali si slišala, Menara?«

Mena je zajokala onkraj soteske in je odgovorila med glasnim jokom: »Imam vrv, imamo . . . Oj, Kekec! Kaj

se je zgodilo? Zakaj leži stric Kosobrin kraj tebe na trati? Oj, Kekec?«

»Tiho, tiho, Menara!« je odvrnil Kekec. »Vse boš zvedela in vse ti bom povedal . . . Samo tiho bodi, da naju ne sliši Bedanec. Kar hitro pojdi in prinesi vrv! Pa počakaj potem na skali! Ti bom že povedal, kaj napraviš z vrvjo.«

Mala deklica je izginila s skale in je odhitela proti koči. Kekec pa je stopil tik nad prepad. Dvignil je mrtvega Kosobrina in ga je pričel polagoma spuščati navzdol ob gladki steni. Majhen je bil sicer Kosobrin, a vendor težak, da je Kekcu tekel znoj po obrazu, ko je držal za vrv in jo nategoval z vso močjo. A vendor je šlo vse gladko, in prej kot je Kekec mislil, je bil Kosobrin tam doli na produ. Kekec je legal na skalo, pa je pogledal v prepad. In tedaj je videl Kosobrina. Ležal je na pesku nedaleč od potoka.

»Hvala bogu!« je zasopel Kekec. »Prvi del pota je končan . . . Samo da sem še jaz tam doli, pa se ne bojim nikogar več. Še najmanj pa Bedanca . . . O, pa tudi tega mi je malo mar, kadar pridem tja dol. Hej, če je prišel po vrvi mrtvi Kosobrin, bom prišel še prej, ki sem živ in se ne ustrašim vsake skalice. Kar poskusimo, če pojde.«

Kekec se je oprijel vrvi in se je spustil ob steni navzdol. Obvisel je za trenutek nad prepadom in je premeril z očmi globočino pod sabo. Nato pa se je zasukal

in je šinil kakor blisk po vrvi navzdol. Včasih se je oprl z nogami ob skalo, ker ga je rezala hrapava vrv, in se še zmenil ni za globoki prepad pod sabo. »Hejhej!« je zakljal polglasno. »Saj gre vse lepo v redu. Nisem si mislil, da je tako plezanje tako lahko . . . Glejte si no — pa sem že na produ. Zdaj me pa ulôvi Bedanec! Le ulôvi me, če me moreš! Pa ti je Kekec vendarle ušel, a ti ga išči, hudopec!«

Srečno se je bil Kekec spustil na prod. Tam pa je obstal in si je obriral z rokavom znoj z obraza. Drgnil si je roke in je gledal na drveči potok, ki je hitel z glasnim šumenjem mimo. »Saj ni globoka voda,« je dejal Kekec. »Pa tudi dere ne tako močno, kakor sem si mislil. Kar prebredem jo in ponesem Kosobrina na ono stran.«

Odvezal je mrtvega možička od vrvi in ga je dvignil na svoje roke. Potem pa je stopil k vodi in je iskal primernega prehoda. Toda dolgo ni premisljal in tudi iskal ni dolgo. Kar stopil je v mrzlo vodo in jo je bredel do kolen. Razpenjeni potok se je zaganjal vanj in je poizkušal, da bi mu izpodmaknil noge. A Kekec se ni vdal. Dasi je nosil težko breme, se je vendar zaganjal pogumno naprej in se ni ustavljal niti za trenutek. Samo enkrat bi bil skoraj omahnil, ko je stopil na kamen. A zadržal se je z vso močjo in se je pognal naprej.

In tako je prišel srečno na drugi breg in se je napotil po gladkem produ do strmih, visokih pečin, sredi kate-

rih je stalo Kosobrinovo domovanje. Ozrl se je tja gor, pa je zagledal Meno, ki je sedela tam na visočini in mu mahala z rokami. A Kekec se ni ustavil, ampak je stopal enakomerno naprej. Utrudilo ga je težko breme in roke so se mu tresle zaradi velikega napora. Komaj je še sopel; a omagati ni hotel, še zanalašč ni hotel, ker je videl strmo skalovje že tako blizu. Vse moči je zbral in je skoraj stekel po belem, mehkem produ.

Ustavil se je pod pečinami in je zaklical na ves glas: »Menara, oj, Menara!! Ali si prinesla vrv? Daj, zaveži konec vrvi trdno okrog drevesa; a drugi konec spusti sem doli. Pa hitro, hitro! Ali si slišala, Menara?«

»Sem,« je odgovorila Mena z visočine in potem je bilo tiko vseokrog. Kekec je čakal doli na produ in je iztezal roke, ker so mu bile otrpnile zaradi težkega bremena. Gledal je na nasprotno stran; na goličevje je gledal in je mislil na Bedanca. Skoraj je bil zdaj prepričan, da priče vsak trenutek Bedanec iz goščave. Zagleda Kekca, preskoči visoko skalovje in drveči potok, pa pograbi Kekca in ga odvede siloma nazaj v kočo. In bo spet trpljenje tam in silno gorje . . . Kekca je zazeblo, ko se je domislil Bedanca. Nestrpno je čakal, kdaj spusti Mena vrv do njega. Zato pa je klical neprestano: »Hitro, hitro, Mena! Ali slišiš? Podvizaj se, ker se mudi, Mena-ra . . . «

A Kekec ni čakal dolgo časa. Kar nenadoma je šinila debela vrv navzdol ob skali. Kekec jo je zgrabil in se je zasmejal v svojem veselju. »Glej no — vrv je tukaj in dolga je zadosti,« je izpregovoril tedaj. »Pa sem se skoraj bal, da bo prekratka. Pojde, lepo pojde navzgor . . . Zdaj pa lahko prideš, Bedanec! Ne uloviš me nikoli več, ker me ne more več doseči tvoja roka. Hej, hej — pa sem ga le nasukal, kakor ga ni še nihče . . .«

Še enkrat se je Kekec nasmejal. Potem pa se je obesil na vrv in je poizkušal, če bo dobro držala. A vrv je bila močna in je bila trdo zavezana tam gori k drevesu. Zato pa je bil Kekec zadovoljen. Sklonil se je, pa je zadrgnil vrv mrtvemu Kosobrinu okrog pasu. »Rešena sva, stric Kosobrin,« je dejal Kekec. »Glejte, lepo vas bova zakopala z Meno na vaši planotici. Krasen grob boste imeli, stric Kosobrin, da nihče nima takega. Pa boste počivali v miru in nihče vas ne bo motil tam gori. Nihče, stric Kosobrin, še najmanj pa hudobec, ki mu je Bedanec ime. Skrbel bo Kekec za vaš grob in zaradi tega se ga ne bo upal dotakniti nihče. Niti divji orel ne, ubogi stric Kosobrin!«

Kekec je zgrabil za vrv in je začel plezati ob gladki skali navzgor. Težavno je bilo to plezanje, ker v začetku ni našel nikjer niti najmanjše razpoke, kamor bi se mogel vsaj za trenutek opreti z nogo. Skala je bila navpična in kakor z obličem zoblana. Kekcu ni preostajalo nič

drugega, kakor da se je vzpenjal ob vrvi navzgor. Oprijemal se je z rokami hrapave vrvi in se poganjal s koleni. In tako se je dvigal počasi počasi navzgor. A Kekcu ni upadel pogum – o, Kekec je samo stiskal ustna, da bi se preveč ne zasopel in je zagodrnjal le tu pa tam, ko mu je zdrknil znoj preko lica: »Kaj zato, hej, kaj zato! Skale bo kmalu konec in potem sem rešen vsega hudega . . . Samo malo potrpi, Kekec! Saj si pri Bedancu trpel teden dni. Pa bi se bal zdaj tega plezanja?«

In Kekec se resnično ni bal, ampak se je poganjal neutrudno naprej. Hipoma je zagledal kraj sebe veliko škrbo, ki je molela iz gladke skale. Kekec se je razveselil, ko je zagledal tisto škrbo. »Glej, kakor zanalašč se mi je pokazala škrba,« se je namuznil. »Tu se lahko prav lepo spočijem, da pridem malo k sapi . . . Prebita reč! Mislil sem si, da ne bo tako hudo. Pa je vendarle težko plezati ob vrvi, ki te kar reže v roko. Pa naj me reže! O, Kekec se ni ustrašil še marsičesa drugega, pa bi se cmeril zaradi te vrvi in te visoke skale? Hm, čudno bi bilo, če bi se zares cmeril . . . «

Kekec se je posmejal in se je pognal malo v stran. Z desno nogo je stopil na ozko škrbo, a z rokami se je držal napete vrvi. Dobro mu je delo, da se nekoliko odpočije in se mu ustavi znoj, ki mu je lil curkoma z obraza in ki si ga ni mogel niti obrisati. Ozrl se je podse v globocino in je videl, da je preplezal že polovico visoke ste-

ne. — »Saj gre, saj gre hitreje, nego sem si mislil,« se je razveselil. »A vendar nočem počivati dolgo časa tukaj. Še nisem popolnoma ubežal nevarnosti; še me lahko zaleda Bedanec. Pa bi prirogovilil in bi pograbil za vrv. Stresel bi vrv, da bi jaz kar odletaval po skali. In nemara bi se še celo prevrnil dol. Na, pa bi padel Bedancu na glavo kot zrela hruška. In Bedanec bi me požrl, ker bi si nemara mislil, da sem zares hruška. Oj, ne bilo bi dobro, ker ima Bedanec strašne zobe . . .«

Kekec se je smejal sam pri sebi. Toda naglo ga je minila vsa radost, ko je zaslišal nad sabo Menin glas. In Menina je strahoma zaklicala tam gori: »Kekec, oj, Kekec! Beži, beži! Bedanca vidim tam v goličevju . . . Bedanec gleda naravnost semkaj . . . Bedanec te vidi . . . Kekec, Kekec!«

Kekec se je ozrl prestrašen na goličevje. Resnično — tam kraj samotne bukve je stal Bedanec in je gledal naravnost na Kekca. Deček se je zdrznil in je zavpil polglasno. Z vso silo se je oprijel vrv in se je zaganjal kvišku, da ga je po dlaneh skelelo. Samo enkrat je še pogledal na ono stran soteske in tedaj je videl Bedanca, ki je tekel naglo po goličevju navzdol proti prepadu. — »O, ne boš me stresel z vrv, hudobec!« je zavpil Kekec. »Saj nisem hruška, da bi me pojedel . . . Ne bojim se te zdaj, ko sem ti skoraj ušel . . . Le tec, tec, kolikor hočeš! Dolge noge imaš, hudobec; a jaz imam prste kakor mačka.

Pa ti ubežim, po vrvi ti ubežim, kakor gotovo sem Kekec . . .«

In deček se je vzpenjal kvišku, da mu je skoraj sapa pošla. Nič več se ni ozrl na Bedanca, ki se je že spustil na prod po vrvi, ki jo je bil Kekec pustil tam ob skali. Kakor mačka je plezal Kekec ob steni in je pričakoval vsak trenutek, da potrese Bedanec za vrv, na kateri je visel. Še huje se mu je ulil znoj po obrazu in dlani so ga pričele tako skeleti, da se je komaj zadržal na hrapavi vrvi. Sopel je težko in sunkoma in zaradi skrivne bojazni so mu začeli lasje vstajati pokonci.

»A vendor me ne otrese hudobec z vrvi!« je govoril uporno na glas. »Naká, še zanalašč ne pustim, da bi me ujel zdaj, ko sem mu že skoraj ubežal. Ne privoščim mu tega veselja, ne privoščim mu ga, ker je velik hudopec . . .«

S poslednjimi močmi se je poganjal Kekec kvišku. A glej — stena tu gori ni bila več tako gladka kot tam doli. Polno škrbin in ozkih polic je bilo tu, da se je Kekec lahko opiral z nogami nanje. To pa je razveselilo Kekca, da se je kar zasmejal. Lahkotno se je vzpenjal zdaj kvišku — urno, urno kakor veverica. Ozrl se je navzgor, pa je videl Menino glavo že blizu. Pa je bil tudi že zadnji čas, da je prišel že tako visoko. Zakaj tisti trenutek je zajokala Mena nad njim. »Beži, beži, Kekec!« je vzkriknila mala

deklica. »Bedanec je prebredel vodo in hiti preko proda . . . Daj, daj, Kekec!«

»Oha, oha,« je odvrnil Kekec in se je še trikrat pognal z vsemi močmi, da si je ob ostrih škrbeh pošteno obdrgnil kolena. Kakor bi trenil, je stal na visočini kraj jokajoče deklice. »No, ali me vidiš, Menara?« je zasopel, ko je izpustil vrv. »No, ali vidiš Kekca? O, ni me otresel Bedanec z vrvi, da bi mu padel na glavo kot zrela hruška. Veš, Menara, Kekec še ni zrel za to; zato pa se ne da otresti z vrvi. Ali ni res, Menara? Ha?«

Mala deklica ga je gledala vsa zavzeta in se je še vedno tresla po vsem životu. »A kje je stric Kosobrin?« je vprašala strahoma. »O, Kekec! Reši strica Kosobrina, da ga ne pograbi Bedanec!«

»Ne boj se, Menara!« je odgovoril Kekec in se je ozrl v globočino. Tedaj pa se je prestrašil, da je naglo zgrabil za vrv. Zagledal je Bedanca tam doli in Bedanec je bil že skoraj kraj mrtvega Kosobrina. Kekec se je uprl v vrv in je vlekel, vlekel, da je kar pokalo. Mena ga je gledala nekaj časa vsa osupla. Potem pa je skočila h Kekcu in mu je z obema rokama pomagala vleči za vrv. In vlekla sta, samo vlekla in nista izpregovorila besedice. Kar hipoma sta zagledala tik ob vrhu mrtvo truplo. Potegnila sta še enkrat — in Kosobrin je bil na varnem; na svoji planotici je bil, kjer mu ni mogel prizadeti nihče nič žalega.

»Hvala bogu!« se je oddahnil Kekec. »Rešila sva tudi njega iz Bedančevih kremljev. A siromak je mrtev in ne bo hodil nič več trgat zdravilnih rož na Bedančevo stran.«

Mena je pokleknila kraj trupla. Z rokami si je zakrila obrazek in je zajokala na ves glas. »Striček, oj, striček!« je tarnala mala Mena. »Dajte, poglejte me še enkrat! Saj niste umrli, striček! O, odprite oči, pa mi recite, da ste še živi . . . Saj sem vas imela tako rada, striček! Kam naj grem zdaj, striček, ko ste umrli in nimam jaz nikogar na svetu? Oj, striček, striček . . .«

»Ne jokaj, Menara, le nikar ne jokaj!« jo je tolažil Kekec. A ker je ni mogel potolažiti, je legel na skalo in je gledal v globočino, da vidi, kaj počenja Bedanec tam doli. Zagledal ga je pod steno: na istem mestu je stal, kjer je ležal prej Kosobrin. In Bedanec je žugal tam doli s pestmi in je vpil nerazločne besede.

»Hej, stric Bedanec!« se je zagrohotil Kekec na varni višini. »Ali me slišite? Kaj pa godrnjate tam doli in nekaj migate z rokami? O, bolje bi napravili, če bi šli domov in bi malo pospravili po koči. Grdo je tam, ker je Kekec tam nekaj rogovilil ravno prejle. Pa sokoliča pojrite zopet lovit v skalovje, da vam zvečer sova ne začne svoje godbe. Nocoj ne bo več Kekca, da bi vam preganjal nevšečne sove . . . Ali ste me slišali, stric Bedanec? Domov poj-

dite, ker tam doli pač ne boste našli ničesar, še najmanj pa sove . . .«

Bedanec je zavpil tam doli, da je jekalo po vsej soteski. Še huje je skrčil pesti in je zažugal z njimi Kekcu. »Le čakaj, ti nepridiprav!« je zavpil Bedanec v svoji togoti. »O, ne šopiri se tako tam gori in nikar ne misli, da si na varnem. Še mi prideš pod roke, in takrat bova zaigrala, da bo joj! Samo do tedaj še počakaj, ti nepridiprav!«

»O, seveda, seveda,« je odvrnil Kekec prav mirno. »Počakal bom, stric Bedanec. A jaz vem, da tega ne učakam. No, če pa učakam, pa bo vse drugače, kakor si mislite vi, stric Bedanec. Danes morate za mano samo pospravljati kočo in iskati sokoliča. A drugikrat bi morali nemara iskati še celo kočo, ki bi vam jo Kekec podrl . . . Zato pa je bolje, da pustite Kekca v miru. Saj ste ga spoznali danes, stric Bedanec! Pa mi recite, da ga niste resnično spoznali, o, le recite! Še leto dni se boste praskali za desnim ušesom, če se boste domislili Kekca . . . Le recite mi, če ni to res — samo recite mi, ako morete, stric Bedanec!«

Bedanec mu ni odgovoril ničesar več. Samo z rokami je pričel strašno mahati in se je obrnil, pa se je napotil preko proda. Kekec pa se je odmaknil od skale in je stopil k jokajoči Meni. »Hej, Menara! Strašno sem ravno kar nasukal Bedanca,« je govoril in je bil ves zadovoljen. »Bedanec je škripal z zobmi in je kar otepjal z rokami,

ker sem mu povedal svoje poštene misli. Pa je šel in ga ne bo več blizu — samo zaradi tega ga ne bo blizu, da se mu jaz ne bom posmehoval in mu strgal debelega korenčka. Samo zato, ti rečem, Menara . . .«

A mala deklica ga ni poslušala, ampak je še vedno ihtela in je klicala mrtvega strička. Kekec je stal molče nekaj časa kraj nje in jo je gledal. Prvič je videl zdaj siroto Meno od blizu in zasmilila se mu je zdaj tako, da se mu je srce kar stisnilo. Goste, rumene lase je imela Menina; temne oči so ji gledale žalostno v Kosobrinov obraz; a rdeči, okrogli obrazek se ji je kar tresel od silnega joka. In Kekcu je postal v srcu hudo, tako hudo, da sta mu stopili v oči dve težki solzi. Položil je roko malo deklici na glavo in ji je pričel lepo govoriti: »Daj, Menara! Le nikar se ne joči, ker zdaj ne pomaga prav nič. Mrtev je striček Kosobrin in nikoli več ga ne prikličeš v življenje. Pa četudi jočeš sto let. Menara, vse ti ne pomaga nič . . . Zato pa bodi kar lepo tiho! Glej, saj sem zdaj jaz pri tebi, Menara; namesto strička sem pri tebi, da te ne bo strah in ti ne bo dolgčas. A jaz se ne bojim ničesar na svetu. Pobegnila bova kmalu od tod. In ti boš ostala pri nas na našem domu. Lepo se boš igrala z našo Tinkaro in z mojim Volkom. Pa ti bo dobro, Menara, dobro, kot nikjer drugod . . . Samo potolaži se in nikar ne jokaj!«

Deklica ga je pogledala s svojimi milimi očmi. »Oj, ali je res, Kekec?« je vprašala in si je pričela brisati solze.

»Tako lepo bi bilo, če bi smela na vaš dom . . . Oj, Kekec, pa ti bi me povedel tjakaj, da bi bila jaz vesela in bi se nič več ne jokala in bala? Če je res, Kekec?«

»Res je, res,« je odvrnil Kekec. »Sirota si, Menara. Zato pa se mi smiliš, ker si sirota. Naši te bodo imeli radi in Tinkara bo kar skakala, ko te zagleda. Pozabila bo na vse; še celo na rajno muciko bo pozabila in te bo imela rada. Le meni verjemi, Menara, da bo tako in se boš ti še veselo smejala pri nas doma.«

Mena je vzdihnila globoko iz srca in se je dvignila. Kekec pa je šinil z rokavom preko oči in je prijel mrtvega Kosobrina. »V kočo poneseva ubogega strička in ga položiva na mrtvaški oder,« je rekel. »Zaslužil je striček, lep pogreb je zaslužil . . .«

Dvignil je mrliča in ga je nesel na svojih močnih rokah preko planotice proti samotni koči, ki je stala kraj strmih pečin. Mala Mena je stopala za njim. Oči si je brisala in je vzdihnila tu pa tam težko in bridko . . .

10

Večerilo se je tisti dan po tihem, širnem zagorskem svetu. Beli vrhovi na obeh straneh Male Pišence so zažareli v škrlatnem ognju, ki je svetil vseokrog, svetil tudi v ozko sotesko pod sabo. Zelena Kosobrinova planotica je zažarela v takem ognju, da se je zdelo, kakor bi bilo stopilo z neba nekaj čudovitega, krasnega, česar ne more pojmiti človeško srce. Kekec se je čudil, ko je stopil iz Kosobrineve koče in je videl okrog sebe tisto večerno zarjo. Pa se mu je zdelo, da živi vse okrog njega in diha, diha skrivnostno in pritajeno. Tresle so se skale v onem čudnem svitu; njivice so se tresle in tudi grmovje se je treslo, kakor bi resnično živilo in prestopalo sem in tja . . . »Hej, hej!« se je začudil Kekec še enkrat, »to je pa res čudno. Da so zdaj tu vaški paglavci, pa bi resnično mislili, da planotica živi in siplje same cekine tod okrog. Nemara pa bi jih bilo celo strah in bi pobegnili. Hm, mislili bi si, da sami škratje varajo in čarajo tod okrog. A škratov se boje paglavci; zelenih škratov se boje, da beže in se kar kadi za njimi . . . Pa ni škratov in tudi cekinov ni nikjer. Sonce gre za gore; daleč gre ne-kam, kamor ne more nihče. In tudi Kekec ne . . .«

A tista zarja je ugasnila po soteski, kakor bi trenil. Mračno je postalo širom okrog in tiho, tako tiho, da je Kekec skoraj slišal utripanje lastnega srca. Le divji gorski potok je pel tam sredi soteske svojo enakomerno, zvonko pesem. Tu in tam je priletel iz skalovja črni mračnik in je pričel frfotati nad njivico. Nekajkrat je obletel njivico, potem pa je izginil v sivem mraku . . . Kekec pa se je pretezal tam na pragu, ker je čutil, da so mu roke vse otrple in odrevenele od težkega dela, ki ga je moral izvršiti danes popoldne. Zato pa je tudi stopil na prag, da se malo odsope in pretegne, ker so ga bolele vse kosti. Ravnokar je bil dovršil oder, kamor je položil truplo ubogega Kosobrina. Pa to tudi ni bilo lahko delo in je utrudilo Kekeca na vso moč. A Kekec se ni ustrašil tega dela in ni prej odnehal, dokler ni bilo delo izvršeno. Potem pa si je vendarle privoščil malo pokoja, da popolnoma ne otrpne. A Kekec ni dolgo počival na pragu. Ko je zagledal prvo zvezdo, visoko tam gori na temnem nebu, se je obrnil in odšel v kočo.

Stopil je v izbo. Tam je stal oder, ki ga je bil Kekec napravil iz mize in nekaj dolgih desk. Sredi odra je ležal Kosobrin in je bil do vrata pogrnjen s črnim platnom. Glava mu je počivala na beli blazini. Obraz mu je bil bled in oči zaprte, kakor bi spal trdno spanje. Deset lojevk, velikih in debelih, je gorelo kraj odra, da je bilo svetlo po prostorni izbi. Na črnem platnu, ki je pokriva-

lo Kosobrina, je ležalo pet velikih šopkov rdečega ravšja, ki ga je bila natrgala mala Mena tam gori na skalovju. Vsa izba je bila polna vonja, ki je prihajal iz žametnih čašic gorskega ravšja, in prijetno je bilo v izbi kakor tam na obronku, kjer cvete ravšje in dehti, dehti . . .

Mena je sedela na klopi kraj peči. Roke je bila prekrižala na prsih in je strmela nepremično na oder, kjer je spal njen dobrotnik večno spanje. Kekec se ji je približal in je sedel kraj nje. »Ali ni oder lep?« je izpregovoril potihoma. »Poglej, Mena, kako lepo gore vse sveče!«

Deklica je prikimala z glavo. »Lepo je — vse je lepo,« je odgovorila šepetaje. »Pa ti si napravil vse to, samo ti, Kekec . . . O, nisem vedela, da si tako dober in priden. In pogumen si, Kekec, da nihče tako na svetu. Glej, da ni bilo tebe, pa bi ležal ubogi starček sam in zapuščen tam v strašnem jarku . . . A ti si ga spravil semkaj in se nisi ustrašil niti hudobnega Bedanca. Pa si pogumen, Kekec, strašno si pogumen!«

»Kaj tisto!« je dejal Kekec in je zamahnil z roko. »Veš, Menara, to ni nič. Malo sem se upehal in malo opraskal po kolenih. A drugega hudega ni bilo. Glavno je, da sem zaigral Bedancu pošteno poskočnico, da je kar mahal z rokami, ker mu je poskočnica tako ugajala . . . Pa to ni bila zadnja poskočnica. Zadnja šele pride jutri ali po-jutrišnjem . . . Veš, Menara, zunaj se je že napravila noč in ti si gotovo že zaspana. Zato pa bo dobro, če greš

spat. Čuval bom jaz pri stricu Kosobrinu, vso noč bom čuval!«

A Mena je ugovarjala in nikakor ni hotela poslušati Kekca. »O, prav nič nisem zaspana,« je govorila. »Pri tebi ostanem in skupaj bova čula. Veš, Kekec, da te ne bo strah in ti ne bo dolgčas. Pa bova govorila, da bo krajši čas.«

»Hm,« je odvrnil Kekec in je pogledal od strani deklico. Mena pa je pričela pripovedovati o Bedancu, ki jo je tako lepo odvedel v kočo onstran soteske in ji obljudil vsega dobrega. O svojem trpljenju je pripovedovala Mena; o Bedančevem trpinčenju in njegovi neusmiljenosti ter o Kosobrinovi dobroti. Kekec jo je poslušal molče; a ko je Mena nehala pripovedovati, jo je pogladil po laseh in je rekел: »Sirota si, velika sirota, Menara! Dosti si morala pretrpeti in si dosti jokala. A rečem ti, Menara, da bo zdaj konec tvoji nesreči. Zdaj, ko se je našel Kekec in te povede domov. Saj Kekec ni kar tako, kakor so drugi paglavci. Kar poslušaj me, Menara, pa boš videla, kako znam jaz sukati ljudi in kako sem nasukal Bedanca. Kar poslušaj Menara, pa boš gledala in se čudila na vso moč!«

In Kekec je začel potihoma pripovedovati. Dolgo je pripovedoval o svojih nezgodah in o Bedancu. Mena ga je poslušala vsa zavzeta. Toda ker je pripovedovanje trajalo le predolgo in Kekec še vedno ni končal, se je naslo-

nila na peč. Glavica ji je zdrknila kar hipoma na prsi. Oči so se ji zaprle nehote in Mena je zaspala. Kekec je utihnil, ko je videl, da deklica spi. Nasmehnil se je in je odšel potihoma v sosedno izbico. Prinesel je s seboj belo blazino in odejo, ki jo je razgrnil po klopi. Tiho je položil potem deklico na klop. Deklica se je samo zganila, a zaradi prevelike utrujenosti se niti prebudila ni. Mirno je spala tam na klopi in je sanjala kdove kaj.

Kekec se je pretegnil in je stopil k odru. Gledal je na mrliča in na goreče sveče in oči so ga pričele ščemeti. »Siromak Kosobrin,« je vzdihnil. »Kako mirno počiva in se ne boji ničesar na svetu. Še mar mu ni več Bedanca; še mar mu ni več divjega orla . . . Siromak Kosobrin! Da je moral umreti tako naglo . . .«

Kekca so ščemele oči vedno bolj, da ga je že skoraj bolelo. Zato je stopil od odra in je odšel potihoma iz izbe. Odprl je vežna vrata in obstal na pragu. Zagledal se je v noč, ki je mirovala vsepovsod. Nebo je bilo pokrito s tisočerimi velikimi, svetlimi zvezdami, ki so se neprestano tresle na visokem nebu. Mrzel vetr je vel skozi ozko sotesko in iz globočine je prihajalo zamolklo, enolično šumenje gorskega potoka. Živega glasu ni bilo širom okrog. Samo dvakrat se je oglasil iz nasprotnega brega lisjak. Zalajal je zateglo, hripavo, potem je bilo spet vse tiho . . . »Pozno bo že,« je zamrmral Kekec, ko je gledal na zvezde in je videl, da so se pričeli vrhovi

gorá svetlikati v bledikasti luči, ki jo je trosil tja zapozneli mesec.

Kekca je stresel mraz. Zato pa se je obrnil in je odšel nazaj v izbo. Sedel je na klop in je zaprl oči. Zaspanec se ga je pričel lotevati in Kekec se je komaj držal pokonci. Še enkrat je pogledal na spečo Meno. Potem pa se je kar zleknil in je podložil roke pod glavo. Naporji prejšnjega dne so ga utrudili tako, da ni mogel več vzdržati. Mislil se je pač samo malo zlekniti. Toda še preden je mogel treniti trikrat z očmi, je trdno zaspal . . .

Prebudila ga je Mena. Kekec je skočil pokonci in si je pomel oči. V prvem trenutku se niti zavedel ni, kje je pravzaprav. Toda zagledal je oder in goreče sveče in hipoma mu je bilo vse jasno. »Hm, nekaj sem zadremal,« je dejal in je gledal skozi okno, od koder se je usipala jasna dnevna svetloba. »Glej no — pa saj je že dan, svetli dan . . . Da sem mogel spati tako dolgo — čudno, čudno . . .«

»Pojdi v kuhinjo, Kekec!« je rekla Mena in se mu je nasmehnila. »Zavrela sem mleko. Vem, da si lačen in ti skodelica gorkega mleka ne bo škodila. Kar pojdi, Kekec!«

Kekec je res odšel v kuhinjo. V mleko si je nadobil rženega kruha in je pričel hlastno jesti, ker je bil resnično lačen. »Pa ti, Menara, si zavrela mleko?« se je čudil. »A kje si dobila mleka?«

»Kozi sem pomolzla,« je odgovorila mala deklica. »Veš, Kekec, dve kozi imamo tam v hlevčku in eno ovco. Dve ovci smo imeli; a eno je odnesel oni dan divji orel . . . Ne bo nama nič hudega, Kekec. Vsega si je priskrbel stric Kosobrin in zato ne bova lačna. Jaz bom kuhala. O, dobro znam kuhati! Saj sem morala kuhati Bedancu; pa bi zdaj ne znala? Le bodi brez skrbi, Kekec!«

Kekec se je čudil in je gledal deklico, ki je pridno pomivala leseno posodo tam ob ognjišču. »Saj verjamem, Menara,« je rekel, ko je izpraznil skodelico. »Vedel sem, da si pridna deklica. Zato ti pa verjamem . . . A veš, Menara, da morava danes zakopati ubogega strička Kosobrina? Glej, jaz mu bom stesal rakev. Grob mu izkopljem tam gori ob grmovju, kraj njivice. Pa bo počival v njem stric Kosobrin mirno in brezskrbno, ker ga ne bo motil nihče . . . Takoj se spravim na delo in popoldne zagrebeva nesrečnega strička.«

In Kekec je odšel takoj na delo. Desk je imel dosti na razpolago. Zato pa je kar naglo zbil rakev in je bil prej gotov, nego si je mislil. Vzel je potem lopato in se je napotil tja gor h grmovju. Tam pa je izkopal globoko jamo. Delal je neumorno in se niti ni zmenil za vroči znoj, ki mu je curljal neprestano s čela. Šele ko se mu je zazde-lo, da je jama zadosti globoka, se je odsopel in si je obrisal z rokavom znoj z obraza. Stopil je tja dol h koči in je zgrabil leseno rakev. Ponesel jo je v izbo in jo je položil

na tla. — »Menara, jaz sem gotov,« je rekel. »Vse ne pomaga nič. Zdaj morava položiti mrtvega strička v rakev in ga ponesti v grob. Pa mi boš nekaj pomagala, ker sam ne morem.«

Mala deklica je zajokala na ves glas in si je zakrila obrazek z rokami. Kekec pa je upihnil sveče in je odgrnil črni prt z mrliča. »Ne jokaj, Menara!« je rekel mali deklici. »Glej, tudi meni je hudo, da bi najrajši jokal. Pa nočem, ker vem, da ne pomaga nič . . . Daj, Menara, položi blazinico v rakev, da bo stric Kosobrin lepo spal. Ne boj se, Menara, prav nič se ne boj . . .«

Deklica je vzela blazinico in jo položila v rakev. Kekec pa je rahlo in previdno dvignil mrliča. Spustil ga je v rakev in ga zavil v črni prt. Naglo je vzel pokrov in ga je poveznil na rakev. Mena je še huje zajokala. Tudi Keka je bolelo v srcu, da so mu bile oči vse solzne in je stiskal ustna. A Kekec se je držal in ni hotel pokazati svoje silne bolesti. Hitro je zgrabil za kladivo in je zabil pokrov h krsti. — »Pomagala mi boš, da ga poneseva do grmovja,« je dejal Meni. »Težka je rakev in sam je ne zmorem. Le lepo jo primi pri znožju in nikar ne joči, Menara! Moralo je priti tako in ti ne moreš pomagati. Pa tudi jaz ne.«

In prijela sta rakev in sta jo nesla iz koče. Mimo njivice sta stopala brez besed. Obema je bilo hudo v srcu in mislila sta na siromaka, ki ga je zadela tako nagla smrt.

Ihtela je mala Mena in solze so ji vrele iz oči in so padale na belo rakev. A Mena je vedela, da so te solze zaman in da ne prikličejo nikoli več nesrečnega strička v življenje. A vendar je ihtela, ker ji je bilo pri srcu hudo in ni znaла mala sirotica ničesar drugega. Dospela sta do jame. Kekec je vzel z rame vrv in jo ovil okrog rakve. Počasi sta spustila rakev v jamo. Obsula sta jo z rdečim ravšjem in Kekec jo je pričel zasipavati s črno prstjo. Kmalu kmalu je bil grob zasut in nad Kosobrinom se je dvigala visoka gomila.

Deček in deklica sta se napotila molče proti koči. Dolgo sta molčala. Šele ob koči je izpregovoril Kekec in je rekel: »Hm, strica Kosobrina ni več . . . Glej, Menara, odšel je na drugi svet in bo pazil na naju, da se nama ne dogodi nič hudega. Pa ne žalosti se, Menara, preveč! Saj bo še vse dobro. Nekega dne pobegneva od tod. In Bedanec naju ne bo nič več strašil. Le meni verjemi, Menara, da se bo zgodilo tako . . . Lepo bova zdaj gospodarila na Kosobrinovi domačiji in bova ugibala, kako se iznebiva nevšečnega Bedanca in mu zagodeva zadnjo poskočnico. In Bedanec bo šel plesat, da bo joj! Saj sem mu prisegel tako in prisege se bom tudi pošteno držal! Kar meni zaupaj, Menara, in videla boš, da se ti ne bo treba ničesar batiti. O, izmislim si zvijačo, ki bom z njo prekanil Bedanca. Če danes ne, pa jutri gotovo . . . Ali si slišala, Menara?«

»Slišala sem, Kekec,« je odvrnila mala deklica. »Strašno si pogumen in zato ti verjamem. Samo tega se bojim, da Bedanec pridrvi semkaj. Pa naju pograbi. In hudo bo nama, Kekec, joj, tako hudo, če naju pograbi Bedanec . . . Ali se ne bojiš, Kekec?«

»Kaj?« je vzrojil Kekec na ves glas. »Jaz naj se bojim Bedanca? I, še nikoli se ga nisem bal, pa se tudi ne bom . . . O, le naj poizkus, pa naj pride semkaj! Ne vem, če bo potem odšel od tod tako zdrav kakor včeraj iz jarka. Še imam jaz pesti in tudi Bedancu je ostalo še nekaj dlak v bradi. Le naj poizkus, če še ni Kekca zadosti spoznal. Le naj poizkus, ti rečem, Menara!«

Mena se je čudila na vso moč in je sklenila roke. A Kekec je še nekaj godrnjal in je bil ves zlovoljen. Odšel je na skalovje in je sedel vrh prepada na belo skalo. Zrl je na ono stran soteske in je mislil, da zagleda Bedanca tam na goličevju. A Bedanca ni bilo nikjer. Kekec se je skoraj oddahnil, ko ga ni nikjer zagledal. Saj je skrbelo Kekca, zelo ga je skrbelo in se je samo delal pogumnega in brezskrbnega. Dobro je vedel, da je Bedanec na sledi skrivni poti, ki drži v Kosobrinovo domovanje. In bil je tudi prepričan, da bo napel Bedanec zdaj vse sile, da ulovi Kekca in Meno. Zato pa mu je bilo v srcu polno bojazni in velikih skrbi, da je Kekec kar glavo povešal. O, za sebe se Kekec ni bal. Le za Meno se je bal, za

malo sirotico, ki se vsa trese od strahu in se tako boji Bedanca.

»Hm, nečesa se moram domisliti!« je premišljeval Kekec tam na skali. »Na večne čase pač ne bom sedel v tej divjini. Lahko bi šel domov. Pa kaj mi pomaga, če pa pride Bedanec za mano po moji sledi in me zagrabi, še preden bi mogel sesti doma za mizo . . . Tu sem še najbolj varen. Samo Bedanec ne sme iztakniti skrivne poti; potem pa bo vse dobro. A kako naj to preprečim, ko pa niti sam ne vem za tisto skrivno pot? — Ovbé, da mora biti to tako težko, tako težko! Pa bi se lahko zdaj smejal Bedancu na vse grlo, da ni tiste preklicane skrivne poti. Hm, ne preostaja mi nič drugega, kakor da grem in poiščem tisto pot. Potem pa bomo govorili in si izmišljali naprej . . . Resnično — to bo še najbolje . . .«

Kekec je vstal in se je napotil proti koči. Mena je ravnno prignalala iz hlevčka svojo živinico, da jo požene na pašo. »Prav, prav, Menara!« je dejal Kekec dobrovoljno. »Kar pasi! Jaz se bom pa malo ogledal po svojem novem domovanju in bom pospravil vse. Potem pa pridem za tabo, da se malo pogovoriva.«

Mena je odšla za živinico; Kekec pa je stopil v kočo. Iztikal je tam vseokrog in je vtaknil v vsako reč svoj nos. Ko se je naveličal iztikati, se je spravil na delo. Hitro je odnašal iz izbe vse, kar mu je bilo na poti. In ni preteklo pol ure, pa je bila izba pospravljena. Niti najmanjša

stvarca ni kazala več, da je ležal pred dobro uro tu v tej izbi mrlič na odru. Kekec je bil zadovoljen s svojim delom. Zato pa se je napotil še v ozko klet, da se tam malo ogleda. Klet je bila temna in napolnjena s poljskimi pridelki.

»Hm, tu nekje se mora pričenjati tista skrivna pot,« je premišljeval Kekec, ko se je oziral po temni kleti. »Ni-kjer drugje mi je ni treba iskat. Po luč pojdem in iztikal bom povsod. Prej ne odneham, dokler ne najdem tiste poti. O, Kekec ima dober nos. Že marsikaj sem iztaknil; pa bi ne mogel iztakniti tiste siromašne poti, ki jo išče Bedanec že leto dni? Hehe, Bedanec ima svoj nos, a Kekec ima tudi svojega . . .«

Kekec se je posmejal in je bil ves vesel svoje misli. Odšel je iz kleti in je stopil pred kočo. A videl je, da je že nekaj pozno. Zato pa ni šel po luč, ampak se je napotil proti grmičevju onkraj njivice. »Jutri, jutri poiščem tisto preklicano pot, ki me tako straši in plasi,« si je govoril. »Jutri te prehitim, Bedanec, in potem se le obriši pod nosom! Mar misliš, da bom javkal zdaj tukaj, kakor je javkal rajni stric Kosobrin? Oj, Bedanec, ti resnično še ne poznaš Kekca! A rečem ti, da ti bo še presedalo moje sosedstvo . . .«

Onkraj grmičevja je dobil Meno. Sedela je na mahoviti trati. Roke je bila sklenila na prsih. Bila je vsa tiha in je gledala žalostno predse. Živinica se je pasla mirno

med grmičjem in Meni niti ni bilo treba, da bi jo zavračala. Kekec se je ustavil kraj nje in jo je gledal. Smilila se mu je sirotica, da ga je v srcu kar bolelo. — »Menara,« je izpregovoril in se je dotaknil deklice z roko. »Vem, da si žalostna zaradi ubogega strička Koso-brina. Pa saj sem ti že rekel, da se ti ni treba žalostiti. Oj, glej, Menara! Tudi meni je hudo. A jaz se ne menim za to. Da me ni sram, kar zapel bi lepo pesem, da bi se Bedanec usajal še huje. Pa ne smem peti; zaradi mrtvega strička ne smem peti. Grdo bi bilo. Ali ne, Menara?«

Deklica ga je pogledala in se je nasmehnila. »Res, Kekec — grdo bi bilo,« je odvrnila. »Kaj bi rekel ubogi striček, če bi te slišal? O, hudo bi mu bilo in bi ti zameril. Zato pa je bolje, da danes ne prepevaš.«

Kekec je že hotel odgovoriti. Toda tedaj je zamahnil z roko in je pogledal na nasprotno stran soteske. Zagledal je Bedanca, ki se je ravnokar priplazil iz globokega jarka. Kekcu ni dalo miru, ko je videl Bedanca. Kar zaskrbelo ga je in nič drugega ni mogel, kakor da je poskočil na skalo. Z rokami je plosknil in je zavpil: »Hej, stric Bedanec! Ali me slišite? Ali že zopet iztikate tamkaj in iščete skrivne poti, ki bi vas privedle do mene? — O, le, iščite, stric Bedanec! Jaz vam povem, da je ves vaš trud zaman . . . Nikoli več ne pridete do Kekca, nikoli! Nekoč ste ga imeli — a vam je pošteno zaigral, da ga ne

pozabite nikdar več . . . Le lovite Kekca! Le ulovite ga, stric Bedanec! Hehe, ako morete, ako morete . . . «

Kekec se je zasmejal na ves glas. A Bedanec mu je zažugal s pestjo in je odgovoril: »Čakaj, paglavec, čakaj! Že jutri boš zopet v mojih pesteh in priklenem te na steho, da boš namesto sokoliča odganjal sove. Že sem našel skrivno pot — glej, tu doli v jarku se pričenja. Kekec, Kekec! Le pošteno se naspi nocoj, ker jutri se ne boš utegnil . . . Čakaj me, ti paglavec nemarni!« — In Bedanec se je zagrohotal prav grdo in strašno, da je Kekca zazeblo po vseh kosteh. Prestrašen je gledal za Bedancem, ki je šel preko goličevja in se je smejal vedno huje in glasneje, dokler ni izginil tam gori v goščavi.

»Ovbé, ovbé! Ali si ga slišal, Kekec?« je zajokala Mena in se je prijela v strahu za glavo. »Jutri pride semkaj — gorje bo nama jutri . . . Reši me, Kekec, strašnega Bedanca me reši! . . . «

Kekec se je prebudil hipoma iz svoje otrplosti, ko je slišal Menin jok. »Pa kaj že zopet tarnaš, Menara?« je vzrojil in je bil jezen na vso moč. »Saj še ni Bedanca tutkaj. Pa ga tudi ne bo tako kmalu . . . Kaj misliš, da je res našel skrivno pot? Saj je ni, Menara, saj je ni. Veš, Bedanec se samo laže, da bi naju oplašil. Če bi vedel za pot, bi ne rjul na oni strani, ampak bi pridrvel semkaj . . . Laže se, Menara, grdo se laže . . . Le meni verjemi in nikar ne tarnaj!«

In Kekec jo je pregovarjal in jo je naposled tudi potolažil. Mena si je obrisala solzni obrazek in se je nekoliko pomirila, ko je videla, da Kekca ni prav nič strah. Kekec se je delal brezbrižnega in se je neprestano posmehoval Bedancu. Nazadnje pa je še celo rekел: »No, pa če tudi pride jutri — kaj zato! Bom vsaj lahko obračunal z njim in mu zagodel obljudljeno poskočnico . . . Hej, Menara, le naj pride! Boš videla, kako znam jaz obračunati . . .«

Kekec se je samo delal pogumnega. Saj v resnici niti vedel ni, kako naj obračuna z Bedancem . . .

11

Tisti dan se je Kekec smejal, da se je tolkel po kolenih. Bil je ves vesel in zadovoljen in obraz mu je kar žarel od srčne radovednosti. Sedel je na skali nad prepadom in je gledal na goličevje, koder je ravnokar hitel Bedanec, ki ga je bil Kekec razjezil s svojim smehom. Hm, pa saj ni čudno, da bi se Kekec ne smejal. Glej, pred tremi dnevi je bil zagrozil Bedanec, da pride po Kekca in se je nekaj hvalisal, da je iztaknil skrivno pot, ki drži na Kosobrinovo domovanje. Pa se je Bedanec lagal, grdo lagal. Saj so prešli že trije dnevi od takrat — a Bedanca še ni od nikoder! Bedanec še vedno iztika tam okrog jarka, a še vedno ni našel ničesar. To pa se zdi Kekcu tako lepo, da se mu srce kar samo od sebe smeje. In kako tudi ne? — Saj je Kekec zdaj prepričan, da ga Bedanec vendarle ne ulovi še tako kmalu. Medtem pa se Kekec domisli nečeša pretkanega, da bo Bedanec kar debelo gledal in se bo praskal za ušesom. O, le naj se trudi, Bedanec; le naj se poti in naj robanti! Saj mu ne bo nič hasnilo — in nazadnje se bo smejal samo Kekec; samo Kekec se bo smejal in se tolkel po kolenih, kakor se smeje zdaj tam gori na skali.

»Stric Bedanec!« je bil zavpil Kekec ravno prejle. »No, kaj še vedno nočete priti pome? Tri dni vas že čakam. Saj ste mi obljudili že pred tremi dnevi, da pridete. Pa kako to, da nočete priti? Ali je mar tako daleč od vas na Kosobrinovo domovanje? Čudno, čudno! Kar verjeti ne morem. Saj sem prišel jaz v pol urice od vas semkaj. A vi, stric Bedanec, potujete že tri dni; tri dolge dni hodite, pa ne pridete nikamor. Človek bi skoraj mislil, da vas je polž učil hoje. Ali ni res, stric Bedanec?«

Bedanec ni odgovoril ničesar, ampak je samo dvakrat cepetnil z nogo ob zemljo. Zagrozil je Kekcu z roko in je odšel. No, Kekec je postal tako dobre volje, da je pričel žvižgati svojo najlepšo pesem. Še nekajkrat se je posmejal, potem pa se je napotil v kočo. Stopil je v kuhinjo, kjer je kuhal Mena borno večerjo. — »Zopet sem ga prav pošteno nasukal,« je pravil. »O, zapomnil si bo, kdaj naju je hotel oplašiti. Rekel sem mu, da naj le pride, ker ga že tri dni čakava. Da se more tako hvalisati!«

»Ne draži ga, Kekec, lepo te prosim, ne draži ga!« je rekla Mena. »O, ti ga še ne poznaš, kako strašno je hudojen. Zato pa ga pusti v miru, da ne bo še bolj hudojen.«

»Seveda, pustim naj ga!« je odvrnil Kekec. »Seveda, zato naj ga pustim, da si bo mislil, kako zelo se ga bojava in da se treseva od samega strahu . . . Menara, rečem ti, da Bedanec ne bo doživel veselja, da bi me videl, kako

se ga jaz bojim. Ne bo doživel tega, naka, še zanalašč ga ne pustim v miru, da bo kar zelen od same jezice in sa-mega godrnjanja. Saj vem, da ne najde skrivne poti, ki sem jo jaz danes zavohal v kleti. Jutri pa jo gotovo naj-dem in jo zakrijem tako, da je ne iztakne Bedanec nik-dar, pa če jo išče sto dolgih let. Tako je, Menara, in ti samo meni zaupaj in videla boš, kako se bo še vse dobro izteklo.«

No, mala Mena mu je morala verjeti, ker je govoril tako samozavestno. Pričela sta jesti borno večerjo in sta se pogovarjala o vsem mogočem. Privadila sta se v teh štirih dneh drug drugemu in zato sta kramljala ves dan, da jima je bil krajši čas. Tudi nocoj sta se pogovarjala ob plamenečem ognju pozno v noč, dokler ni pričel Meni lesti zaspanec v oči. In Mena se je napotila v svojo izbi-co. Kekec pa se je zavalil v hiši na klop. Odel se je z gor-ko odejo in se zleknil po trdem ležišču. A še preden je zaspal, je rekel na glas: »Jutri dobim skrivno Kosobri-novo pot. Oj, kakor gotovo sem Kekec — jutri iztaknem tisto pot. Tri dni jo že iščem v kleti — a jutri jo najdem. In Bedanec se bo obriral pod nosom — he-he, jutri se bo obriral . . .«

Drugi dan je Kekec zarana vstal. Šel je iztikat v hlev-ček in je našel po dolgem iskanju precej veliko svetilni-co. Ves vesel jo je nesel v kuhinjo, kjer je Mena že za-vrela mleko. Poiskal je debelo lojevko in jo je pritrdil v

svetilnico. Prižgal jo je ob ognju in je rekel: »No, svetilnico že imam. Pa tudi skrivno pot bom imel, še preden poteče dobra ura. In gledala boš, Menara, ko se vrneš s paše!«

»No, le kar najdi jo, Kekec!« je odgovorila Mena. »Veš, da bova brez skrbi in se ne bova bala strašnega Bedanca.«

Odšla sta v hlevček. Mena je odgnala živinico; Kekec pa je pospravil po hlevčku, da je bilo vse čisto in v redu. Po dokončanem delu je hotel iti v kočo. Toda ustavil se je na trati in je gledal v nebo, da bi videl, kakšno bo danes vreme. Po nebu so se podili oblaki; naglo in nevzdržno so hiteli nad zagorskim svetom. Toda preko gorá niso mogli, ker so bili prenizko. Obviseli so ob strmih, razdrtih pečinah in so se valili počasi ob njih navzdol . . . »Sem mislil, da bo deževalo,« je pomislil Kekec, ko je gledal na oblake. »Pa ne bo, ker so oblaki preveč beli. No, meni je vseeno . . .«

Že se je obrnil, da bi odšel v kočo. Toda tedaj je zadržal korak in se je zopet zagledal v nebo. Videl je nekaj črnega, drobnega, ki se je zibalo pod oblaki in se je spuščalo polagoma navzdol. Tisto črno je postajalo vedno večje in se je bližalo soteski. Že ni bilo več visoko nad ozko planotico, ko je presunljivo zavreščalo. Kekec se je stresnil, ko je začul tisti vrišč. — »Glej, kaj ni to krivokljuni razbojnik, ki me je hotel imeti onile dan za večer-

jo?« ga je spreletelo. »Resnično — orel se ziblje nad planotico. Zdaj pa zdaj se spusti na tla . . . Ojoj, pa hoče nemara tu pograbitи še drugo ovco ali pa nemara še celо sirotico Meno . . . O, seveda, če mu bo Kekec le pustil. Čakaj, krivokljunec! Še imaš nekaj peres na sebi, da te Kekec lahko pošteno oskube. O, resnično . . .«

In Kekec se ni dolgo obotavljal. Skočil je v kočo po dolgo gorsko palico in je zdrvel proti grmovju. Že od daleč je slišal Menino obupno kričanje, zakaj tudi deklica je zagledala orla, ki je bil že nizko in je krožil ravno nad njo. Pa tudi živinica je opazila nevarnost. V svojem strahu se je stisnila h grmovju in se je tresla po vsem životu. Nizko je bil že orel, da se je slišalo njegovo frfotanje. Mena je strmela nanj in v svojem strahu si ni vedela pomagati. Zavpila je na ves glas in si je zakrila obraz z rokami, ko je završelo glasno nad njo in je videla orla, ki se je zagnal na ovco. A prestrašena žival je odskočila — in orel je padel na trato in je pričel frfotati, da bi se dvignil s tal.

Takrat pa je pridrvel iz grmovja Kekec. Zasmejal se je, ko je videl orla na zemlji. »O, zdaj je odbila tvoja zadnja urica,« je rekел in je nameril ostro, okovano palico proti orlu. »Saj vem, da ne moreš poleteti kar tako z ravne zemlje. A preden priskačeš na skalico, te bo že prasnila moja palica . . . Hej, mislil si, krivokljunec, da še vedno Kosobrin gospodari tod okrog. Pa si se zmotil, dragi orli-

ček! Kekec je zdaj gospodar tega kraja! Kekec ti pa že pokaže, da boš imel za vedno dosti . . . Le glej me, orliček! Le glej me in pihaj!«

Orel je poskakoval po trati in je prhutal, da so se mu perutnice kar trle ob zemlji. A ni mogel priti do zaleta in zato se tudi dvigniti ni mogel. Obrnil se je proti dečku in je strašno odpiral kljun. A Kekec se ni prav nič bal. Naglo je skočil naprej in kakor bi trenil, je zasadil orlu palico globoko v prsi. Orel je strahovito zavreščal. Hotel je skočiti; a ni mogel več, ker ga je palica tiščala na vso moč k tlom. Zato se je prevrgel v stran in je obležal. Samo kremlje je še krčevito odpiral in zapiral.

»Ha, ali sem te, hudobec?« je rekel Kekec in ga je brcnil z nogo. »Zdaj ne boš več kradel ovac in tudi mene ne boš hotel več imeti za večerjo. I, ti tepec! Kaj ti ni bilo zadosti zadnjič, ko si mi pustil lepo pero za spomin in sem te dvakrat prav pošteno dregnil? Glejte ga, glejte! Pa mi pride še enkrat pod roke in je pozabil, kar sem mu zadnjič obljudil. Hej, ti krivokljunec! Ali ti nisem rekel, da se bova drugače pogledala, če boš še enkrat onegavigil krog mene? Pa imaš zdaj — hehe, imaš, da ti je pač zadosti . . .«

In Kekec je dregnil orla še enkrat. A orel se ni ganil več in je bil mrtev. Kekec se je zadovoljno namuznil in stopil k Meni, ki ga je gledala vsa zavzeta in sklepala roke. — »No, ali si videla, Menara, kako se napravi, da

orel ne straši več živine?« jo je vprašal Kekec. »Le poglej tam krivokljunca! Nikoli več ne odpre kljuna, pa četudi mu ponujaš polno pest sladkorja . . . O, Kosobrin bi bil pobegnil kot zajček in bi jadikoval, da bi bilo joj. A kaj sem napravil jaz, te vprašam, Menara? Kar poglej tja na trato! Kar poglej — pa boš videla, kaj napravi Kekec, če se mu orel zameri.«

Kekec je pokimal z glavo in se je zasmejal. Mena ga je debelo gledala in je strmela, samo strmela, pa ni mogla od začudenja izpregovoriti besedice. Kekec pa ji je pokimal še enkrat in je nadaljeval: »Zaradi tega orliča se ne bom zadrževal. Saj sem mu že poplačal, kar sem mu bil dolžan. Mislim, da ne bo terjal ničesar več od mene . . . A glej, Menara! Bedancu sem še dolžan zadnjo poskočnico. Zato pa moram gledati, da se iznebim tistega dolga. Tudi Bedanec se mi je zameril, kakor se mi je bil orel. Poplačal sem zato orlu; a tudi Bedancu moram poplačati, ker se mi je strašno zameril. Videla boš že še, Menara, in boš gledala. Samo malo še počakaj, Menara!«

Kekec je zažvižgal in se je naglo obrnil. Šel je skozi goščavo naravnost proti koči. Tam pa je pograbil svetilnico in se je splrazil v klet. Pričel je iztikati tam okrog in se je naposled ustavil pri široki, kamniti plošči, ki je bila vdelana v dno. — »Hm, tu se mora pričenjati tista skrivna pot,« je zagodrnjal. »Že včeraj sem mislil . . . A kako naj odvalim ploščo, ki tehta skoraj gotovo stot ali pa še

več? Kosobrin je bil slaboten možiček in gotovo ni mogel dvigniti celega stota. A vseeno je hodil po skrivni poti . . . Pa kako je napravil, da je mogel dvigniti to strašno ploščo? Hm, kako? Vprašam te, Kekec, ki si ravno kar zmikastil divjega orla. — O, kar pomisli, Kekec, in odgovori, kako je mogel Kosobrin dospeti na skrivno pot?«

Kekec je zmajeval z glavo in je ugibal, ugibal. Ker se ni mogel domisliti ničesar, se je razjezil, da je kar cepetnil z nogo. Skočil je v kot, kjer je ležal močan cepin; zgrabil ga je in je rekел: »No, če se plošča noče zlepa dvigniti, se bo pa zgrda. Meni je pač vseeno!« — Pričel je zabadati cepin v ozko špranjo, ki je zevala krog in krog plošče. Že je prišel do zadnjega vogla in je že skoraj obupal. Zato pa je zasadil na vso moč cepin v špranjo, da je zajeknilo.

Kekec je zavpil na ves glas in je naglo odskočil. Hipo ma se je stresla klet in je zaropotalo tako bučno, da se je Kekec v prvem trenutku prestrašil. Mislil si je, da se nemara podira klet in mu pade zdaj pa zdaj visoka stena na glavo. Zato pa se je stisnil v kot in je čakal, čakal . . . Toda ropotanje je potihnilo in bilo je zopet vse smrtno tiko po kleti . . . Tedaj pa se je Kekec vzravnal in se je bližal počasi kamniti plošči. A začudil se je, ko je ni zaledal nikjer. »Kaj se je zgodilo?« se je vprašal. »Kam je izginila plošča? — Ni je — nikjer je ni . . .«

Posvetil je tja in je poskočil od veselja. Zagledal je tam črno jamo, ki je zevala na mestu, kjer je ležala prej tista plošča. In ko je posvetil še bolj, je videl pod sabo kamnite stopnice, ki so držale nekam daleč v globočino. Videl je Kekec tiste stopnice in obraz se mu je razjasnil. Plosknil je z rokami in je zavriskal na glas. — »Oj, našel sem skrivno pot!« si je govoril v svojem veselju. »Skrivno pot sem našel in zdaj se lahko obrišeš pod nosom, Bedanec! Nikoli ne prideš do mene, o, nikoli! Prekanil te bom danes in ti poplačal svoj dolg, kakor sem ga poplačal krivokljunemu orlu. Zdaj mi je pot odprta in prehitel sem te, Bedanec, prav pretkano sem te prehitel.«

Kekec ni odlašal prav nič, ampak je pričel stopati po vlažnih stopnicah navzdol. Svetil je okrog sebe, a drugega ni videl kot črno skalo, ki je z nje potihoma curljala voda. Temno je bilo povsod, temno kot v najbolj temni noči. A Kekec se ni bal, temveč je naglo stopal po stopnicah. Toda stopnice so prenehale nenadoma in Kekec je zavil v ozek hodnik, ki je držal nekam daleč v neznanu temo. Šel je po hodniku dalje in dalje. A kar hipoma se je ustavil, ker je zagledal pred sabo bledo svetlubo. — »Hm, kaj bo pa to?« je pomislil. »Sveti se pred mano, kakor bi se delal dan . . . Ali sem že na koncu poti? Čudno, čudno, da sem prišel tako hitro na Bedančevo stran . . . «

In je šel naprej. Svetloba je prihajala vedno razločnejsa in jasnejša in deček je slišal pred sabo votlo šumenje, kakor da pada nekje blizu voda z visoke skale. Hodnik se je razcepil. Širja votlina je vodila na desno, a ožja se je vila naravnost naprej. Tu je Kekec pomicjal, kam bi krenil. Toda naglo je zavil na desno in je skoraj tekel po kamniti poti. Naposled pa je obstal in ni mogel naprej. Skala je zapirala votlino in izhoda ni bilo nikjer. A Kekca ni to prav nič oviralo. Z roko je pričel tipati ob skali. Obtipal je veliko, kamnito kljuko in jo je obrnil. Skala se je razmaknila in pred Kekcem se je zasvetila velika, dnevna svetloba.

»No, no — na koncu pota sem,« se je razveselil Kekec in je stopil iz votline. Zagledal je pred sabo beli prod in divji gorski potok, ki se je penil sredi proda. Onkraj proda pa se je dvigalo sivo, strmo skalovje — visoko visoko tja gori, kjer je zelenelo širno Bedančeve goličevje. Ko je Kekec zagledal vse to, je skočil naglo nazaj v votlino in je zaprl kamnita vrata za sabo. »Glej, glej!« si je rekел. »Saj to ni pot, ki drži na Bedančeve stran. Ta pot me pripovede samo v dolino . . . Moram iti nazaj do ovinka in se splaziti po drugi votlini. Pa pridem do jarka, kjer je našel Kosobrin žalostno smrt.«

Šel je nazaj in se je plazil potem po ozki votlini dalje. Nad njim je šumelo, prasketalo in bobnelo, da Kekec ni slišal niti lastnega glasu. In tedaj je Kekec vedel, da drži

Kosobrinova skrivna pot pod samim gorskimi potokom. Mraz se je širil tod okrog, tako strupen mraz, da je Kekca kar streslo. Tesno si je stisnil jopič k prsim in zobje so mu zašklepetali v strašnem mrazu. Naglo je stopal naprej in se ni ustavil niti za trenutek. Hodnik je zavil navzgor. Pričele so se zopet stopnice in tam se je širila svetloba, da se je videlo skoraj tako kot pri belem dnevu. Hipoma so prenehale stopnice in Kekec je stal pred belo skalo. S tresočo roko je iskal skrivne kljuke in jo je tudi kmalu dotipal. Previdno je odprl kamnita vrata in je pokukal venkaj. Zagledal je pred sabo jarek, ki se je vzpenjal strmo navzgor. Tisto mesto je zagledal, kjer je umrl nesrečni Kosobrin in je Kekec zmikastil divjega Bedanca. V prvem trenutku se je Kekec razveselil. Toda hipoma se je odmaknil in je skoraj glasno zavpil v svojem divjem strahu.

Oj, zagledal je v jarku Bedanca. Niti deset korakov ni bil Bedanec oddaljen od njega. Sključeno se je držal Bedanec. V desnici je vihtel kladivo in je udarjal z njim po skali, da je kar jekalo. — Kekcu so zagomazeli mravljinici po hrbtnu, ko je zagledal Bedanca, in prestrašil se je tako, da je široko odprl usta in oči. Pa niti premakniti se ni mogel z mesta, samo gledal je debelo v svojem presečenju in strahu.

»Ovbé!« ga je spreletelo. »Bedanec stoji tam, in skoraj bi se bil zaletel vanj. Oj, to bi me pogledal Bedanec in bi

se zasmejal, da sem mu priletel v roke kakor poparjen ptič . . . Glej, glej — tam tolče po skali in se vedno bolj bliža vratom, ki odpirajo Kosobrinovo skrivno pot. Pa potolče vrata — in Bedanec jih razbije, gotovo razbije. In pride po hodniku v našo kočo in pograbi Meno . . . Ovbé, ovbé! Izgubljen sem . . . in tudi sirota Mena je izgubljena . . .«

Kekec je zastokal v svojem obupu. Ničesar drugega ni mogel ukreniti, kakor da je naglo zaprl vrata. Vkljub mrazu mu je stopil znoj na čelo in pričel se je tresti kot šiba na vodi. Še vedno je stal v hodniku in si ni vedel pomagati in svetovati. Samo to mu je bilo jasno in samo tega se je zavedal, da udari zdaj pa zdaj Bedanec na vrata in jih razbije. In Kekec je izgubljen, ker Bedancu ne more ubežati nikamor, oj, nikamor . . .

»Ovbé, ovbé!« je zastokal Kekec še enkrat. Potem pa je šinil z roko preko čela in se je obrnil. Kakor veter je zdirjal po ozkem hodniku in se je ustavil šele v mračni kleti. Tam je poizkušal dvigniti težko ploščo, ki je bila zdrknila v globočino; a zaman je bil njegov napor, pa če se je še tako upiral. Plošče ni mogel niti premakniti . . . »Tudi to, oj, tudi to!« si je govoril in se je skoraj razjokal. »Mislil sem, da bo vsaj plošča zadržala Bedanca, ki je ne bo mogel dvigniti. A zdaj ni niti plošče več in Bedanec ima našo kočo kar lepo odprto. Oj, Kekec, Kekec! Kaj si storil?«

In Kekec se je udaril z roko po glavi, da ga je zbolelo. Počasi počasi je odšel iz kleti in je stopil v kuhinjo, kjer je mala Mena že kuhala rumene žgančke. Kekec je sedel na klop in si je podprl glavo z rokami. Gledal je in gledal deklico in oči so mu bile vse žalostne.

»No, ali si našel skrivno pot?« ga je vprašala Mena. »Dolgo te ni bilo od nikoder. Zato pa sem mislila, da si vendarle nekaj našel.«

»Seveda sem jo našel,« je odvrnil Kekec in se je pričel delati veselega in brezskrbnega. »Po kleti sem iztikal in sem jo našel. Oj, skrita je tako, da je ni mogel najti nihče razen Kekca. Veš, popoldne jo zadelam tako, da ne bo mogel Bedanec niti sto let do nje. Kar poslušaj me, Menara!«

In Kekec je pravil vse natanko. Samo to je zamolčal, da je videl tam v jarku Bedanca, ki tolče po skali in iztika za vhodom. Mala deklica je ploskala z rokami in v svojem veselju se je pričela vrteti po kuhinji. »Oj, ne bo naju zalotil Bedanec,« je govorila venomer. »Kekec, nikoli več naju ne ugrabi! Nikoli več naju ne bo mučil in pretepal . . . Oj, kako je to lepo, kako je lepo!«

Kekec je gledal sirotno deklico, in v srcu ga je bolelo tako zelo, da mu je šlo na jok. Saj je vedel, da je nalagál Meno in ji ni povedal resnice. Saj je bil prepričan, da pride že danes Bedanec ponju in da ni nobene rešitve več . . . A vkljub temu prepričanju se je Kekec smejal z

Meno, da bi je ne preplašil s svojo žalostjo in z obupom. A težko je bilo to Kekcu, težko, ker bi si bil najrajši pupil lase . . . »Sirotica uboga! O, ko bi ti vedela, ko bi ti vedela, da te bo Bedanec še danes neusmiljeno pretepel!« je govoril sam pri sebi, ko se je na vso moč trudil, da bi jedel s slastjo rumene žgančke.

Popoldne pa se je Kekec potikal po vsej planoti in je ugibal, kako bi mogel uteči preteči nevarnosti. A ugibal je zaman, rešilne misli ni bilo od nikoder. To pa je Kekeca tako potrlo, da se je neprestano praskal za ušesi. Nikjer ni našel miru. Hodil je sem in tja po planotici in je godrnjal nerazločne besede. Tu pa tam se je ustavil in je poslušal glasno ropotanje, ki je prihajalo od one strani soteske. In vedel je, da tolče tam Bedanec po skali in se vedno bolj bliža skritim vratom. In vsak trenutek je Kekec pričakoval, da se zasmeje Bedanec v jarku, zasmeje se zato, ker je našel, kar je iskal.

Večerilo se je že, ko se je razlegnil po ozki soteski vesel in bučen smeh. Kekec je obstal kraj njivice in se je stresnil po vsem životu, ko je zaslišal tisti smeh. Saj je vedel, da je zdaj Bedanec našel skrivna vrata in da prirohni vsak hip na planotico. — »Bog se usmili!« je vzdihnil v svojem preplašenem srcu in mrzel znoj mu je stopil na čelo.

A smeh je utihnil in oglasil se je Bedanec v jarku: »Hej, Kekec! Pa sem le našel tisto skrivno pot . . . Kar

lepo pojdi domov! Naspi se nocoj še pošteno, ker se ne boš nikoli več . . . Jutri ob prvem svitu te pridem obiskat, pa se dogovorimo do dobrega . . .«

Bedanec se je zakrohotal in Kekec ga je videl, kako se je splazil iz jarka in je šel naglo preko gričevja. Kekec pa je zdrsnil na tla in je tam obstal. Z rokami si je zakril obraz in je pričel glasno ječati. Dolgo je sedel tam, dokler se ni znočilo popolnoma in ga ni poklicala mala Menina k večerji . . .

Tisto noč se je Kekec nemirno premetaval po klopi v izbi in ni mogel zaspasti. Z grozo je mislil na jutrišnji dan in lasje so mu kar vstajali pokonci. O, za sebe se Kekec ni bal; bal se je samo za malo sirotico, ki spi zdaj tako lepo in mirno v sosedni izbici in sanja morebiti krasne sanje in se smeje v tistih sanjah . . . Oj, sirotica! Zjutraj jo pa zbudi Bedanec in jo pograbi s svojimi strašnimi rokami. Pa bo ubožica jokala in klicala na pomoč. A kdo ji naj pride na pomoč, ko ni žive stvari daleč okrog, ki bi mogla pomagati Kekcu in nesrečni Meni? Nihče ju ne more obvarovati tistega strašnega in hudega, kar pride jutri zjutraj, oj, nihče . . .

Kekec ni mogel več ležati, ampak je poskočil na noge in je stopil k okencu. Tam je stisnil k steklu svoje vroče lice in v srcu ga je bolelo vedno bolj. Čutil je, kako so mu začele vreti solze v oči, ker se mu je mala sirota tako hudo smilila. Krčil je pesti v svoji onemoglosti in je pol-

glasno ječal. Sto misli se mu je podilo po razgreti glavi, ko je gledal v jasno noč in na bele gorske vrhove, ki so se svetili v tihih mesečnih žarkih . . .

Toda kar nenadoma se je udaril po čelu in se je zasmejal. Šinila mu je v glavo prava misel in Kekec se je razveselil tako, da je kar poskočil. »Ne boš, ne boš, Bedanec! O, le pridi jutri, le pridi! Ravno prav mi prideš, da ti zagodem zadnjo poskočnico. Saj sem ti jo obljubil in zato le pridi jutri . . . Pa boš gledal, hehe, tako grdo gledal, kakor nisi še nikoli . . .«

Še enkrat se je Kekec zasmejal. Potem pa se je splazil potihoma iz sobe. Šel je naravnost v kuhinjo po svetilnico. Prižgal jo je in je odšel v klet.

12

Kekec se ni dolgo obotavljal v kleti. Stopil je v odprtino, kjer se je pričenjala skrivna Kosobrinova pot, in se je splazil po stopnicah navzdol v črni hodnik. Naglo je spel naprej in je odprl težka kamnita vrata. Za trenutek je tam obstal, pogledal v temno noč ter poslušal. A videl ni ničesar, pa tudi slišal ni ničesar. Samo gorski potok je nedaleč od njega šumel in prepeval. Kekec je postavil svetilnico na tla in je stopil venkaj na prod. Še enkrat je pozorno posluhnil, potem pa je stekel naglo po produ. Temno je bilo po ozki soteski, ker ni mogel zaradi visokih gorá mesec nikdar posijati semkaj. A vendar se je mogla razločevati vsaka stvar, in Kekec je videl pred sabo vsak kamen, tako da se ni nikdar spotaknil, ampak je dirjal nevzdržno naprej po gladkem produ. Srce mu ni bilo več obupno in brez poguma. O, Kekec je bil zdaj vesel in bi bil najrajši zavriskal in zapel veselo pesem. Pa je molčal; molčal zaradi tega, ker se je bal, da bi ga ne slišal na drugi strani Bedanec, ki nemara preži in strmi v tiho noč. Zato je bil Kekec tiho in je samo tekel naprej in se ni nikjer ustavil. Le tu pa tam se je posmejal potihoma in si pomel roke. — »Bedanec! Beda-

nec!« si je dejal tedaj. »Ti komaj čakaš jutra. A rečem ti, da ga tudi jaz komaj čakam. Hehe, to bo veselje jutri! Samo da pridem varno v dolino, pa sem dober in bo tudi zadnja poskočnica za Bedanca gotova. Samo da sem v dolini, o, samo v dolini!«

In Kekec je divjal naprej skozi temno noč. Ozrl se je enkrat predse in je zagledal pred sabo veliko svetlobo, ki se je lesketala tam doli, kakor bi sijal tam že beli dan. »Glej, glej!« se je razveselil Kekec. »Bližam se koncu soteske in v dveh minutah bom v dolini.« — In resnično — še preden je stopil stokrat, je že bil v tisti jasni svetlobi, ki jo je razvalil mesec po tihem zagorskem svetu. Visoki bregovi in strmo skalovje so se razmagnili kar nena doma — in Kekec je zagledal pred sabo dolinico, ki se je raztezala do nasprotnega konca, kjer je črnel gost smrekov gozd. — »Ahá, torej sem vendarle ubežal nevarnosti,« je zagodrnjal Kekec in se je obrnil proti potoku. »Naglo prebredem to vodico — in čez četrte ure sem doma, doma pri svojem Volku. O, to me bo gledal Volk, ki me ni videl že toliko časa. Kar skakal bo in lajal, da bo strah. A še huje in strašneje bo lajal zjutraj, da bo Bedanec zijal in bo skakal z noge na nogo . . . Hej, Bedanec! Pa te bo le nasukal Kekec, a ti napravi, kar hočeš. Nasukal pa te bom zato, ker si velik hudobec in sem ti že prvi dan obljudil, da te nasučem! Le počakaj, samo še do jutri . . . «

Kekec si ni niti čevljev sezul, ampak je kar obut pre-bredel deročo vodo. Stopil je na pot, ki je držala od po-toka dalje po širnem pašniku do same vasi. Noč je bila svetla in jasna, da se je videlo skoraj kakor podnevi. Živa stvar se ni ganila široko okrog. Le mesečni žarki so tre-petali po mirni, speči zagorski dolinici, in v njihovem svetu so se svetili visoki snežniki in so gledali molče v jasno noč, ki je tako lepo spala pod njim.

Kekca pa ni zanimala krasna noč; Kekec je drvel na vso sapo po pašniku proti vasi, ki se je kopala nedaleč pred njim v tihih mesečnih žarkih. Šele ko je prišel do prvih hiš, je pričel stopati počasneje in previdneje in je zavil v ozko ulico. A hiše so bile temne in brez luči. Le mesec je obsvetljeval nizka okenca, da so se svetila in so migala prijazno v spokojno noč. Globoko v ulico je že dospel Kekec, ko se je nenadoma ustavil. Zaslišal je bil škripajoče in drsajoče korake pred sabo. Glasni so bili ti koraki in težki, da so zveneli daleč v noč. Isti trenutek se je prikazala velika in močna postava in je zavila mimo vogala v svetlo ulico.

Kekec se je stisnil k plotu in je gledal na postavo, ki se je počasi bližala. »Joj, tako velik in strašen je Bedanec,« je rekel sam pri sebi. »Nemara je prišel v vas, pa gleda, kje bi zgrabil porednega paglavca . . . Hm, najbolje je, da se skrijem, pa naj bo že, kdor hoče . . .«

Neslišno in naglo je šinil Kekec preko plota in je počenil tam na tla. Skozi široko špranjo pa je gledal na ulico in na postavo, ki se je vedno bolj bližala. Počasi in težko je stopala in je bila velika, velika in močna. Kekec jo je opazoval neprestano in niti z očmi ni trenil. Mož je bil zavit v temen plašč. V levici je držal gorečo svetilnico, a v desnici dolgo helebardo, katere ost se je svetlikala v mesečnih žarkih. Kekec se je zasmejal po tihem, ker je spoznal moža. »Glej no, glej — pa sem se skoraj prestrasil in sem mislil, da mi prihaja Bedanec naproti. Pa je le Zep, samo Zep, naš dobri nočni čuvaj. Ustavil se bo zdajle, pa bo zapel svojo pesem . . .«

Nočni čuvaj se je ustavil na ulici, ravno Kekcu nasproti. Počasi, zategnjeno je pričel peti, da se je slišalo prav čudno sredi spokojne noči:

*»Možje, deca in žené,
mirno dalje spite le!
Sveti zdaj Ferjan in jaz
čuvava pred ognjem vas;
ura bije dve vam zdaj —
mir, pokoj sam bog vam daj . . .«*

»Hm,« si je rekел Kekec v svojem skrivališču, ko je poslušal pojočega nočnega čuvaja. »Zep me je pošteno preplašil. Kaj, ko bi tudi jaz njega malo poplašil? Zaslužil bi skoraj, ker me je spodil semkaj za plot in sem mislil,

da me straši Bedanec . . . Kaj, ko bi poizkusil?« — A Kekec je zmajal z glavo in se je premislil, ker je vedel, da je Zep siromak in dober človek, kakor nihče na svetu. Zato je počakal, da je nočni čuvaj odpel svojo pesem in je počasi odkreval po ulici. Utihnili so njegovi težki in drsajoči koraki tam za vogalom. Tedaj pa je Kekec preplezal plot in je stekel po ulici in se ni ustavil prej, dokler ni dospel do domače hiše. Tiho je stala domača hiša pred njim in na pol so jo osvetljevali mesečni žarki. Vsi so spali v hiši. Nič se ni ganilo po njej in okrog nje . . .

Kekec je stal tam na ulici in skoraj se ga je polastila velika žalost. Vzdihnil je trikrat in je pomislil, kako lepo bi bilo, če bi se splazil zdaj v hišo in bi legel na mehko postlano poteljo. Tako sladko bi zaspal in ne skrbelo bi ga zaradi Bedanca prav nič. O, zjutraj bi pa vstal. Zaigral bi si na citre, ki jih ni videl že toliko dni, in bilo bi veselje, veliko veselje. Vsi bi se veselili doma, ker se je vrnil zdrav in vesel, in mala Tinkara bi skakala od samega veselja. Joj, kako lepo bi bilo in veselo! — Kaj, ko bi stopil v hišo in bi vse poklical? Pa bi jim samo povedal, da je še živ in da se mu zdaj dobro godi in bo jutri pošteno zaigral strašnemu Bedancu . . . O, kar v hišo pojde, kar pojde, pa naj se zgodi, kar hoče . . .

Kekec je že stopil na prag in je prijel za kljuko hišnih vrat. Toda tedaj je obstal in je stresnil z glavo. »Ne, nikamor ne grem!« je rekел odločno. »Samo še večje skrbi

bi napravil domačim, če jim povem, kako zelo se jezi Bedanec name. In sirota Mena bi ostala sama na Kosobrinovem domu, kakor je nocoj sama . . . Jej, če se zdaj zbudi in me pokliče, ker jo je strah? Pa če me ne najde v izbi, bo mislila, da sem zbežal, ker se bojim Bedanca. Kako bo jokala sirota in bo nemara umrla od samega strahu . . . Ovbé, zato pa moram hitro hitro nazaj, ker je že pozno in se bo pričelo kmalu svitati . . . Kekec, Kekec! Ne stoj tukaj in ne cmeri se in onegavi, ker ni treba . . .«

In Kekec je stresnil še enkrat na vso moč z glavo in se je nevšečno namrdnil. Zdrvel je okrog vogla do dvorišča. Tiho je odprl leso in je polglasno zažvižgal. Tedaj pa je zalajal na nasprotni strani njegov Volk in je zacvilil. A še v istem hipu je stal pred dečkom in ga je gledal s svojimi svetlimi, iskrečimi očmi. Kekec ga je pričel božati z roko in mu govoril: »Volkec, ljubi moj Volkec! O, koliko dni se že nisva videla! Gotovo ti je bilo dolgčas po meni in si žalostno cvilil, ker me ni bilo od nikoder. A zdaj pojdeš z mano, ker te potrebujem, ljubi Volkec! Stražil boš mene in siroto Meno tam v divji soteski . . . Midva pokaževo zobe strašnemu Bedancu, midva, ljubi Volkec! Tako jih pokaževo kot teti Pehtari! Ali se še spominjaš, ljubi Volkec?«

Volk je stisnil ves vesel in zadovoljen svojo glavo k dečkovim kolenom in je potihoma renčal. Še enkrat ga

je Kekec pobožal in je rekel: »A hitro morava od tod, ljubi Volkec, ker se strašno mudi. Ob prvem svitu pride pome Bedanec, ker me hoče pojesti za zajtrk . . . Hehe, ljubi Volkec, midva mu pa zasoliva tisti zajtrk, da se ga bo spominjal vse življenje in ga ne bo več skominalo po takem zajtrku . . . Kar pojdiva, ljubi Volkec, ker kmalu zapojo prvi petelini. Vso pot bova tekla in se ne bova bala nikogar, še najmanj pa strašnega Bedanca.«

Kekec je zdrvel na ulico, Volk pa je tekel kraj njega. In nista se ustavila nikjer, niti na pašniku ne. Le tu pa tam je zalajal Volk kratko in pretrgano in je poskočil v svojem velikem veselju. Daleč sta že bila od vasi, ko sta zaslišala peteline, ki so naznajali prvo jutranjo uro. Kekec je pospešil še bolj svoje korake in se je oddahnil šele, ko je prišel do ozke soteske. Prebredla sta potok in sta se obrnila navzgor po belem produ. Tema ju je zakrila, in zato nista mogla več tako hitro naprej. A Kekec se ni nič več bal. Saj je vedel, da od tam nima daleč do Kosobribovega domovanja. Še preden se zasvita dan tam na vzhodu, bo že lepo sedel v koči na visoki planotici in bo pričakoval Bedanca. Roke si bo mel in se posmehoval, kakor se ni še nikoli v svojem življenju.

In resnično — noč je še tiho ležala nad divjo zagorsko sotesko, ko se je priplazil Kekec z Volkom do skritega vhoda. Odprl je kamnita vrata in je smuknil v votlino. Za njim se je zmuznil tudi Volk in se ni obotavljal niti za

trenutek. Svetilnica je še vedno gorela na koncu votline in Kekec jo je pobral, ko je zaprl vrata za sabo. Šla sta počasi naprej in sta prišla do ovinka, kjer se je cepila ona votlina, ki je držala na Bedančeve stran. Tam sta obstala in tedaj se je Kekec namuznil in je bil zadovoljen in vesel. Desetkrat je potrepljal Volka po glavi, pa mu je rekel: »Doma sva zdaj, ljubi Volkec! Glej to votlino! Ta votlina te privede naravnost v kočo strašnega moža, ki je delal z mano grdo in hudo. Ko se zasvita, pride tisti mož po tej poti, da me pograbi in me nemara zadavi, kakor je zadavil siromaka Kosobrina. A ti pazi, ljubi Volkec! Pokaži mu svoje zobe, kakor si jih pokazal Pehti! Pa če divji mož ne bo hotel zbežati, kar primi ga in zmikasti ga, ker ne zasluži boljšega! In videl boš, kako bo javkal in bo bežal, bežal . . . Oj, ljubi Volkec! Spomni se na tiste dni, ko sem te krmil s samimi pečenkami! Pa tudi na tiste dni se spomni, ko si živel na našem domu in ti ni nikoli ničesar manjkalo! Še bolje se ti bo pa godilo tukaj na novem domovanju. Če me boš zjutraj pošteno obvaroval, ti bom privoščil tak zajtrk, kakor ga še nisi nikoli imel. Lepega, krivokljunega orla sem pripravil zate, da se boš kar oblizoval, ljubi Volkec! Zato pa glej, da boš zvesto stražil tu v votlini in boš pokazal Bedancu zobe in kremlje. In smejala se bova, ljubi Volkec, smejala se bova potem Bedancu in dobro bo nama, a tebi še najbolje!«

Še enkrat je pobožal Kekec Volk po hrapavi glavi in mu je dobrovoljno pokimal. Volk ga je gledal in njegove oči so se svetile, kakor da je razumel dečkove besede. Trikrat je na glas zarenčal in pokazal svoje dolge, ostre, bele zobe. Potem pa se je zleknil po tleh in je strmel za dečkom, ki je stopal že po stopnicah navzgor. »Čuvaj, Volkec!« je še zavpil Kekec in je stopil v klet. Tam si je poiskal debelih desk in jih položil povprek preko odprtine. Nametal je nanje vse polno poljskih pridelkov in je tako zadelal odprtino, da bi Volk ne mogel iz votline. Ko je končal, je težko zasopel in si je obriral znoj z obraza.

»No, zdaj je vse pripravljeno za Bedančev obisk,« je zagodrnjal. »Samo Bedanca še ni, pa ga tudi ne bo . . . Jojmene, to bo gledal hudobec in se bo praskal za ušesi, ker sem si tako lepo izmislil zadnjo poskočnico! Hehe, saj je imel teden dni časa, da bi spoznal Kekca do dobrega. Pa ni hotel — hudobec ni hotel . . . A danes me bo spoznal in žal mu bo, strašno žal. In sram ga bo, da ga je prekanil in ugnal naposled samo siromašni Kekec . . . Samo, če se bo grdogledi Volk dobro držal? Hm, držal se bo. Saj ga poznam. Saj pravim — Volkec, moj ljubi Volkec! Več je vreden kot sto Bedancev, o, več je vreden kot vse pečenke, ki mi jih je spražila teta Pehtara tam pod Špikom . . .«

In Kekec je godrnjal vso pot, ko je stopal iz kleti. Pотihoma se je splazil v izbo in je stopil k vratom izbice,

kjer je spavala Mena. Uho je pritisnil k vratom in je poslušal. »Spi, spi mala sirotica,« si je dejal zadovoljno. »Ničesar ne sluti, da pride v vas čez nekaj minut strašni Bedanec. Pa tudi tega ne sluti, da sem bil jaz daleč v dolini in je morala biti sama v tej divjini. Še tega ne ve, da sem bil jaz vso noč pokonci in sem delal in strašno skrbel. Pa vse to samo zaradi nje, da je ne ugrabi Bedanec. A meni se smili sirotica, ki nima ne očeta ne mame in je tako pridna in dobra . . . No, no — pa kaj se spet onegavim? Saj nisem napravil nič posebnega in težkega. Niti upehal se nisem pri tem delu, še manj pa utrudil. Samo zaspanec me nekaj dreza v oči, ker ni mogel vso noč do mene. Pa tudi zaspanec bo pobegnil, ko sine dan, ki že ni več daleč.«

Kekec je sedel na klop. Z rokami si je zatisnil oči, ki so ga vedno ščemele. Zaspanec se ga je loteval vedno huje in že mu je zdrknila glava nekajkrat na prsi. A siloma je premagal zaspanec in je skočil na noge. »Naká, še zanalašč nočem zaspasti,« je rekel odločno. »Kmalu se zdani in videti hočem Bedanca, ko se splazi v votlino. Pa tudi njegov obraz hočem videti, ki se mu bo tako lepo nakremžil, ko mu vošči moj Volkec dobro jutro . . . V kuhinjo pojdem, zanetim ogenj in zavrem mleko, da Meni ne bo treba.«

Res je odšel v kuhunjo in je zažgal na ognjišču suho dračje. Ponvico kozjega mleka je pristavil k ognju in je

sedel na klop. Nestrpno je gledal skozi okence, da bi videl, če se že dani. Mleko je že zavrelo in ogenj je pričel pojemati. Kekec ni zdržal več v kuhinji, ampak je odšel iz koče.

Noč je ravno minevala in jutranji mrak je pokrival samotno sotesko. Visoki vrhovi skalnih gorá pa so se že srebrno svetili in so gledali veselo in lepo v zagorski svet. Lahna, mrzla sapica je pošumevala skozi sotesko in čulo se je, kako je potihoma curljala sveža, debela rosa z bližnjega grmičevja . . . Kekec se je napotil k bližnjemu studencu in se je umil z mrzlo vodo. Tako mu je hipoma prešel zaspanec in Kekec se je čutil tako svežega in čilega, kakor bi bil spal vso noč.

Že se je svetil dan krog in krog in gore so že gorele v rdeči jutranji zarji, ko je stopil Kekec zopet v kočo. Potihoma je žvižgal in se je stisnil h gorkemu ognjišču, da se malo pogreje, ker se je bil zunaj premrazil. A dolgo se ni grel, zakaj mala Mena je stopila vsa začudena v kuhinjo. »Glej no — pa si že pokonci?« je rekla. »I, Kekec, kako pa je to, da si danes tako zgodaj vstal? Čudno, čudno . . .«

Kekec se je obrnil in je pogledal mali deklici v rdeči obrazek. Pogledal jo je v njene temne, mile oči, in v srcu ga je kar zapeklo. »O, ko bi ti vedela, sirotica!« si je mislil, »ko bi ti vedela, kako blizu ti je strašna nevarnost in kaj je moral pretrpeti Kekec zaradi tebe to noč! Oj, to bi

se jokala in obupavala! A hvala bogu, da ne veš ničesar in da zna Kekec molčati, kadar je treba. Pa četudi na vasi govore, da je Kekec gobezdav kot nihče — o, Kekec že ve, kdaj je treba molčati in lepo imeti jezik za zombi . . . «

Kekec si je mislil tako. Na glas pa je odvrnil: »Zakaj se čudiš, da sem že pokonci, Menara? Kaj ne vidiš, da je že dolgo dan? Veš, nisem te hotel buditi, ker si tako lepo spala. Zavrel sem mleko, ker mi je bilo dolgčas in nisem vedel kaj drugega početi . . . Jaz sem vstal ob svojem pravem času. Samo ti si malo zaspančkala, samo ti, Menara!«

Deklica se je čudila in skoraj ni mogla verjeti. Zmigavala je z glavo, da so se ji usipali dolgi lasje po ramah. Hitro je nalila mleka v skodelice. Potem pa sta srebala počasi gorko mleko in sta molčala. Ko sta bila gotova, je izpregovoril Kekec: »Menara, zdaj pa pojdeva tja k skalam, ki se dvigajo nad prepadom. In tam ti pokažem nekaj, kar sem si izmislil danes ponoči. Saj pojdeš, Menara?«

»Seveda grem,« je odvrnila deklica in je radovedno vprašala: »Pa kaj si si izmislil? O, gotovo nekaj lepega.«

»Boš že še videla,« se je namuznil Kekec. »Vso noč sem imel zadosti dela zaradi tistega in pošteno sem se mučil. Seveda, to je bilo samo v sanjah, zakaj jaz sem spal ponoči, kot nisem še spal nikoli v svojem življenju.«

In Kekec se je zasmejal in je odšel iz koče. Za njim pa je šla mala Mena in ustavila sta se kraj skalovja. Potuhnila sta se in sta počenila kraj dehtečega ravšja, ki je cvetelo tam okrog. Le Kekec je pogledal tu in tam previdno izza skale in se je ozrl na goličevje onkraj soteske. »Ni ga od nikoder,« je zagodrnjal. »Nemara pa še celo ne pride, ker se je vendarle v zadnjem trenutku ustrašil Keca in se je zbal za svojo brado . . . Škoda bi bilo, če ne pride . . .«

Toda ko se je Kekec desetič ozrl na goličevje, je počenil naglo nazaj k Meni. »Prihaja, že prihaja,« je rekел in se je stresel od razburjenja. »Ravno zdaj gre preko goličevja in se bliža jarku . . . Oj, Menara, to bo gledal — hehe, in bežal bo, da se bo kadilo za njim.«

Mena se je prestrašila. »Kaj, Bedanec prihaja?« je zaklicala v svojem strahu. »Oj, Kekec! Tudi ti se treseš in se bojiš . . . Saj vem, da si me samo nalagal, ko si rekel, da Bedanec ne more do naju. Pa se bojiš zdaj, ker vidiš, da gre Bedanec k nama, ker je obljudbil tako . . . Zakaj si se lagal, Kekec? O, zakaj?«

»Tiho, tiho, Menara!« ji je prigovarjal Kekec. »Saj se nisem lagal. Kar malo potrpi in videla boš, da sem govoril resnico. Bedanec prihaja — to je res. A tudi to je res, da ne pride nikoli semkaj na planotico. Tiho, tiho, Menara, da te ne sliši Bedanec!«

Deklica je umolknila; a vendar je še vedno strahoma gledala na Kekca, ki je zopet kukal izza skale. »Ravno do jarka je dospel,« je šepnil Meni. »Nekaj se obotavlja. . . Hm, nemara premišlja, ali bi šel h Kekcu ali ne. Mogoče pa se še celo boji. . . .«

A tedaj je zavpil Bedanec s svojim bučnim glasom preko soteske: »Kekec, kje si? Pokaži se, da vem, da nisi ponoči zbežal v dolino. Zdaj pridem k tebi — he, Kekec, ali si mi pripravil zajtrk?«

Kekec je skočil na skalo in je odgovoril: »Tu sem — tu, stric Bedanec! Nisem pobegnil pred vami, ker se ničesar ne bojim. O, kar pridite, če se upate! Pripravil sem vam pošten zajtrk. Samo tega se bojim, da sem ga mogoče malo preveč osolil. Drugače bo pa dober. . . Samo pridite, stric Bedanec, ker vas že težko čakam!«

Bedanec se je zasmejal in je skočil v jarek, Kekec pa se je sklonil k Meni in ji je rekel: »Sem gori pojdi, Menara! Zdaj boš videla, kaj sem si izmislil ponoči. Ne boj se, Menara, prav nič se ne boj!«

A deklica se je obotavljalna in se je tresla od silnega strahu. Kekec ji je podal roko in jo je potegnil k sebi na skalo. Bedanca ni bilo videti nikjer. Izginil je tam nekje v jarku. . . A kar hipoma sta zaslišala deček in deklica prestrašen krik, ki se je dvignil tam v jarku. V naslednjem trenutku pa sta zagledala Bedanca, ki je hitel na vso moč navzgor po jarku. Za njim pa je drvela velika

žival in je zalajala tu pa tam kratko, hripavo. Bedanec je splezal naglo iz jarka in je hotel steči po strmini. A žival se je silovito pognala in je bila z enim samim skokom vrh jarka in je zdrvela za Bedancem.

»Volkec je, moj ljubi Volkec je!« je sopel Kekec in je ploskal z rokami. »Menara, ali vidiš Volkca, kako preganja Bedanca? Pa ga nažene, da se ne bo upal nikoli več tja na goličevje . . . Saj pravim — moj Volkec! Veš, Menara, ponoči sem šel ponj, da naj ju brani, ker je našel Bedanec skrivno pot. V votlino sem ga zaprl, da vošči Bedancu dobro jutro . . . Ali ga vidiš, Menara, kako lepo zna pozdravljati Bedanca? Ha, ali ga vidiš?«

Mena se je tresla vedno bolj in je gledala vsa preplasena na Bedanca in Volka, ki sta se podila tam nad prepadom. A že je dosegel Volk Bedanca. Pograbil ga je za nogo; a Bedanec ga je sunil, da je Volk odletel v stran. Že je hotel Bedanec zbežati naprej. Tedaj pa se je zaprašil Volk vanj. Poskočil je silovito in se je zagrizel Bedancu v vrat. Mož je zavpil na ves glas in je otepjal z rokami, da bi se oprostil strašnega sovražnika. A Volk se ni zmenil, ampak je samo grizel, grizel z groznimi zobmi. Še huje se je zagrizel vanj, da se je pričel Bedanec kotaliti po strmini proti globokemu prepadu, ki je zijal tam doli.

Mena je zavrisnila in je zakrila v silnem strahu oči z rokami. A tudi Kekcu so stali od groze lasje pokonci. »Oj, Volkec! Oj, Volkec!« je vpil preko soteske. »Nehaj,

nehaj in pusti Bedanca! Saj ti nisem rekel, da ga mikastiš tako strašno . . . Nehaj, Volkec, in poberi se nazaj v votlino! Ali me slišiš, nemarnež?«

A Volk ga ni poslušal in ni odnehal. Že naslednji trenutek je zagledal Kekec Bedanca in Volka, ki sta se valjala tik nad prepadom. Od groze mu je zastalo srce in z obema rokama se je prijel za glavo. Zakaj tisti hip je Bedanec strahotno zavpil tam na oni strani in Kekec je videl, kako je šinil bliskoma z vrha v strašni prepad. A z njim je zdrknil tudi divji Volk in je izginil z Bedancem v črni temi, ki je zakrivala strašni prepad . . .

Kekec je stal kakor prikovan na skali in se je držal z rokami za glavo. Slišal je samo še prestrašeno stokanje male Mene — potem pa je skočil s skale. Zdrvel je naravnost v kočo in v klet. Po skrivni poti je hitel in niti utegnil ni, da bi si prižgal svetilko. Letel je po temnem hodniku, in je stal kar hipoma na oni strani v jarku. Splezal je iz njega in je zdrvel po goličavi. Nad prepadom se je ustavil in je legel tam na tla. Gledal je v grozni prepad; a nikogar ni videl tam — niti Bedanca niti Volka. Samo razpenjeno vodo je videl tam doli, ki je hrumbela čez visoko skalo in se je vrtela v širokem, globokem tolmu ravno pod prepadom.

»Ovbé, ovbé!« je stokal Kekec. »Ubila sta se in tolmu je pozrl oba . . . Kekec, Kekec! Kaj si napravil? Zaradi tebe sta poginila Bedanec in Volk, samo zaradi tebe . . .

Pa saj nisem jaz ničesar kriv. Ali sem naročil Volku, naj umori Bedanca? O, nisem . . . saj nisem . . . Volk je delal na svojo pest in me ni poslušal, ko sem mu rekel, naj samo malo za strah premikasti Bedanca. Pa me ni poslušal nemarnež . . . Zato pa je plačal z življenjem . . . Bedanec, Bedanec! Nisem ti mislil tako zaigrati zadnje poskočnice, resnično nisem. Saj sem ti rekel onile dan, da ti bo še gorje, ker si umoril siromašnega Koso-brina. A glej, kako hitro te je zadela pravična kazen! Bedanec, Bedanec! Jaz nisem kriv tvoje smrti. Le meni verjemi, da nisem jaz kriv . . .«

Dvignil se je šele tedaj, ko je zaslišal Menin glas sem-kaj s planotice. In Mena ga je klicala, klicala strahoma. — »Pridem, takoj pridem,« je mrmral Kekec in je gledal še nekaj časa v prepad. »Čemu se tresem in bojim? Strašno je poginil Bedanec! A jaz nisem kriv ničesar — naká, nisem kriv ničesar . . .«

In Kekec je stekel preko goličevja in je stopil ves zaspel in znojen k Meni. Pa ji je povedal vse — o Volku je pravil, ki ju je stražil v votlini, in o Bedančevi in Volkovi smrti. Mena je bila vsa preplašena in se je tresla kot šiba na vodi. Neprenehoma je zdihovala in ponavljala: »Kaj pa zdaj, Kekec? O, govorи, Kekec! Kaj pa zdaj?«

»Ne plaši se vendar tako, Menara!« ji je odgovarjal Kekec. »Saj se ne izplača. Zgodilo se je, ker se je moralo tako zgoditi.« — Prijel je deklico za roko in jo je povedel

v kočo. V njeno malo izbico jo je povedel in ji je rekел: »Kar hitro zveži svoje reči v culico! Veš, takoj greva domov, ker je strašno v tej soteski. O, niti trenutka več ne ostanem zdaj tukaj. Saj nama ne brani nihče več. Smrt je v tej soteski in najbolje bo, da kar pobegneva, Menara . . . Lepo se boš zdaj igrala z našo Tinkaro in čez nekaj dni boš že pozabila na to strašno sotesko. Le Kekcu verjemi! Saj Kekec ugane vse prav. In uganil je tudi, da bo Bedancu zaigral zadnjo poskočnico. In jo je tudi uganil — samo tako grozne ni hotel, kakor jo je zaigral siromašni rajnki Volkec . . . O, Volk nima ušes za godbo. Zato pa je zagodel po svoje in ni poslušal Kekca, resnično ni poslušal . . .«

Mena je spravila svoje reči v culico, ki jo je vrgel Kekec preko rame. Zapustila sta izbo in Kekec je šel po živinico in jo je zagnal v klet. Šli so po skrivni poti doli na prod in so hiteli, da pridejo čim hitreje iz soteske. Šele na pašniku blizu vasi so se oddahnili. Tedaj pa je zavih tel Kekec svoj klobuček, da se je streslo lepo orlovo pero, in je zavriskal. »Hm,« je rekел potem. »Kaj ni čudno, vse na svetu? Glej, Menara, pred toliko dnevi sem šel sam nad Bedanca. Ne rečem, da me je bilo strah. Pa vseeno mi ni bilo nič kaj prav . . . Danes pa se vračam; a nisem sam. Ti greš z mano, Menara, in tudi ovca gre z mano in dve kozi. Škoda samo, da še krivokljunega orla nisem privedel s seboj, da bi bilo število še večje. Čud-

no, čudno . . . Kdo drugi bi prišel prazen nazaj, če bi sploh prišel. A Kekec se vrne zdrav; a še premalo mu je tega. Še spremstvo si mora dobiti, da ga ni strah. Saj pravim — hej, hej . . . «

In Kekec se je zasmejal na ves glas. Pognal je živinico in jo je gnal po ozki ulici proti domu. Tam pa jo je zapobil skozi leso na dvorišče. Prijel je Meno za roko in se je postavil na sredo dvorišča. »Hej, ljudje!« je zavpil na glas. »Ali ste doma? No, pridite že vendar iz hiše in poglejte, kaj sem vam privedel s seboj.«

Iz hiše so pritekli domači in so ostrmeli. Tinka je zavrisnila od samega veselja, ko je zagledala Kekca. Oklenila se je njegovih rok in je vpila: »Kekec, Kekec!« — Toda zagledala je neznano deklico in je ostrmela. »Kdo je to? Oj, Kekec, kdo je to?«

Kekec se je posmejal in je odgovoril: »Veš, Tinkara, dolge dni sem moral služiti pri Bedancu. Pa misliš, da bo Kekec služil zastonj in brez plačila? O, motiš se, Tinkara, če misliš kaj takega. Pošteno sem odslužil Bedancu in sem dobil zato pošteno plačilo. Ovco sem prislužil, da jo boš pasla ti, Tinkara. Dve kozi sem pa privedel zaradi tega, da Kezin hlev ne bo prazen in ju bom jaz pošteno pasel, kakor sem pasel ravnko Kezo. A zdaj poglej to deklico in me poslušaj, Tinkara! Tudi njo sem prislužil pri Bedancu. Privedel sem jo pa zato, da boš imela ti sestrico in se boš imela s kom igrati, ker nimaš več mucike.

O, in zato, da bom jaz imel še malo več dela, ker me premalo dražiš in mi premalo nagajaš. Le daj ročico si-roti Meni, ker bo ostala pri nas za vedno in bo najina sestrica.«

Mala Tinka je vsa zardela od samega veselja. Kar oklenila se je uboge Mene in jo je odvedla v hišo. Za mizo jo je posadila in jo je gledala in se je ni mogla nagnedati. Mena se je smehljala venomer in je vedela, da ji bo dobro v tej hiši in ne bo nikoli žalostna. Vsi so jo božali po laseh in ji govorili lepe besede. Kekec se je mužal, ko je videl vse to in si je mel roke. Smejal se je zadovoljno, ko je pripovedoval o svojih zgodah in nezgodah tam pri Bedancu. A Tinka je prijela Meno za roko. Na vrt jo je povedla — tja na grobek uboge mucike. Pa je rekla mala Tinka tedaj in se je nasmehnila: »O, mucika! Nič več ne bom hodila zdaj semkaj k tebi jokat in tarnat. Glej, saj zdaj nisem več žalostna. Sestrico sem dobila, ki se bo zdaj vedno z mano igrala. Samo včasih še prideva na tvoj grob, mucika. Veš, zato, da ti ne bo dolgčas, ker si sama v grobu in ne moreš več mijavkati, oh, mijavkati, kakor si včasih . . .«

Hm, tistega dne pa je bil Kekec v veliki zadregi. In kako tudi ne? Vsi vaški paglavci so pridrveli na Mežnarčev dom in bilo jih je toliko, da vsi niti v prostorno izbo niso mogli. Pa so vpili in kričali, da je šlo Kekcu skozi ušesa in so ga ušesa resnično bolela. Oj, veseli so

bili paglavci, da so kar skakali z noge na nogo in so vreščali: »Kekec, Kekec! Bedanca si užugal in ga vrgel v prepad . . . Pa zdaj nas ni več strah zvečer, še manj pa ponoči. In mamice nas ne morejo več strašiti z Bedancem, ker Bedanca ni več. Resnično — ni ga več . . . Kekec, ti si ga nasukal in si mu zaigral zadnjo poskočnico. Kekec, Kekec!«

Paglavci so vreščali vedno huje in so tiščali v Kekca. Kekec se je umikal in je mahal z rokami. »Mirujte, mirujte!« je vpil venomer in se je stisnil k steni ob oknu. A paglavci še vedno niso mirovali, ampak so rogovili še glasneje. Tedaj pa se je Kekec zasmejal na glas. Kakor bi trenil, se je dvignil na okno in je skočil skozenj na ulico. Bežal je naprej in naprej do Male Pišence, kjer so ljudje že iskali mrtvega Bedanca. A niso ga nikjer našli. Odnesla ga je bila deroča voda kdove kam in ga je zakopala med svojim peskom.

Samo mrtvega Volka so potegnili iz vode. Kekec ga je zakopal kraj proda. Sto belih kamnov je znosil na grob, da se je tam kmalu dvigala visoka gomila. Zadelal je gomilo s črno prstjo, ki jo je našel v bližnjem gozdu. In iz črne prsti je zraslo gosto ravšje. Tretjo pomlad je vzcvetelo tisto ravšje. Krasno je ravšje in dehti tako lepo kot nobeno ravšje po širnem svetu. Vso gomilo pokriva, da se Kekec kar čudi. Vsak teden pride Kekec tja in gleda tisto ravšje. Otroci, če kdo izmed vas ne verjame, pa naj

gre sam k tisti gomili. In videl bo tam Kekca in se bo z njim čudil krasnemu ravšju, ki pod njim počiva Pehtin strašni Volk — oj, Kekčev ljubi Volkec . . .

www.omnibus.se/beseda

ISBN 91-7301-305-6